

SLOVENSKI NAROD.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Depise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
 Rokopisov se ne vrača.
Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
 v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1-25
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu
		v Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	...	Din 144—	Din 144—	Din 264—
6	...	72—	72—	132—
3	...	36—	36—	66—
1	...	12—	12—	22—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
 Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Dr. Jos. Wilfan, posl. v Ital. parlamentu:

Zaščita manjšin in XXI. kodažski interparlamentarni zbor.

Na 5. mestu dnevnega reda letošnje XXI. interparlamentarne konference, ki je zborovala od 15. do 17. pret. m. v Kodanju (Kopenhagenu), je bilo poročilo »komisije za etniška in kolonijska vprašanja« o pravicah in zavezah narodnih manjšin. Poročevalec je bil član komisije dr. Paul Usterl, bivši švicarski stanovski svetnik, po narodnosti Nemec. Za njegovo obširno poročilo ni tukaj prostora. Zadostuje naj opazka, da je prešinjeno po duhu resnične švicarske politične kulture in strpljivosti.

Seveda je za 5. točko dnevnega reda bilo med zborovalci mnogo zanimanja, predvsem med zastopniki prizadetih več in manjšin. Povsem naravno je, da so se iskali in shajali manjšinski zastopniki in si izmenjavali informacije o razmerah, pritožbah in stremljenjih svojih rojakov v narodnostnih državah. Marsikaj poučnega se je tako zvedelo. Tovariš dr. Ulikse Stanger in jaz sva pa mogla spet enkrat konstatirati, o čemer nisva niti prej dvomila, da je pač položaj nemške in slovanske, a posebno slovanske manjšine v Italiji čisto — izjemem, pa ne tako, kakor je poslanec Alessandro Dudan. Spličanin, imel smelost javno trditi.

Da se lahko presodi, v kakšnem ozračju se je takrat o manjšinskem vprašanju govorilo, razpravljalo, glasovalo, — in tudi lagalo in spletkarilo, v dobrem in slabem smislu, navedem imena držav, katerih parlamentarci so bili prisotni, po alfabetskem redu francoskih imen: Nemčija, Zedinjene države ameriške, Avstrija, Belgija, Bolgarska, Španija, Finska, Francija, Velika Britanija, Irska, Ogrska, Nizozemska, Indija, Italija, Japonska, Letiška, Litva, Norveška, Nizozemska, Poljska, Romunska, Švedska, Švicarska, Češko-slovaška. Iz Jugoslavije ni bilo nikogar. Pravijo mi, da je radi tega ljubljanski »Slov. Narod« napadel beogradsko vladu. Ne morem presoditi, koliko je sama vlada kriva. Kot članu Interparlamentarne unije mi je pa znano, da je njen generalni tajnik, Ch. L. Lange, bil letošnji spomlad tudi v Beogradu, da bi obnovil tamkajšnji parlamentarsko skupno, in sem mnenja, da bi se na koncu tudi brez vlade imelo najti izmed več stotin članov Skupščine vsaj par njih, ki bi se zavedali pomena sodelovanja v takšnem mednarodnem udruženju.

Kakor že v prejšnjem članku omenjeno, je interparlamentarna unija sestavljena iz državnih skupin, po ene same za vsak posamični parlament. Tako smo tudi dr. Ulikse Stanger in jaz ter tirolski Nemec dr. Karl Tinzl bili v Kodanju kot člani italijanske skupine, od katere so prišli poleg nas, če me ne varajo moji podatki, še sledeči: senatorja Giuseppe di Stefano-Napolitani in Giuseppe Tommasi, poslanci Angelo Abisso, dr. Alessandro Dudan, Giovanni Lomonte, Achille Pellizzari, Dr. Giuseppe Pucci di Beneschi, Volpino Vrplini, in bivša poslanca Nello Toscanelli in Filippo Pennavaria.

Prvi dan, 15. avg., so nas sklicali na sestanke italijanske delegacije. Ker se je predsedniku senatorju di Stefano drugam mudilo, je prišlo le do kratkega pogovora, ki je bil skoraj ves posvečen vprašanju mojega sodelovanja v komisiji za etniška in kolonijska vprašanja. Tik pred razstankom se je samo še to sklenilo, da bodo glasovalno pravico za italijansko skupino (17 glasov z ozirom na število prebivalstva) izvrševali štirje od predsednika di Stefano predlagani člani delegacije. Seveda ni bil med temi nobeden nas treh manjšinarjev.

Poslanec Alessandro Dudan je sprožil omenjeno vprašanje in zahteval od mene pojasnila, kako sem sploh sprejel take naloge brez vednosti in privolitve italijanske skupine, češ z mojim sodelovanjem se vzbuja utisk, da so narodne manjšine tlačene tudi v Italiji, a s tem se izpodkopava ugledna pozicija, ki mu je uspelo pridobiti Italiji na prejšnji konferenci na Dunaju. Stvar sem pojasnil tako, kakor izhaja iz mojega članka v »Edinosti« od 30. avgusta. Dudan bi bil rad še naprej vrta, a predsednik, kateremu z raznimi drugimi italijanskimi tovariši vred to vrtanje očividno ni prav ugajalo, je prekinil pogovor, ker se je moral odstraniti. Toda s tem stvar ni bila zvršena.

Drugega dne, ko je imelo priti na vrsto manjšinsko vprašanje in so italijanski tovariši že vedeli, da sem se tudi jaz priglasi k besedi, je prišel k meni senator di Stefano in mi kot predsednik italijanske delegacije predložil pismo izjavo, ki naj bi jo prebral pred zborom, ko pridem do besede. Žal sem izjavo, ko sem ugotovil njeno vsebino, kar dal nazaj senatorju tako, da ne morem navesti točnega besedila. Šlo je za to, da bi vzel pomen svojem sode-

lovanju v manjšinski komisiji, češ da gre le za moje zasebno, italijanski skupini neznano in od nje neavtorizirano sodelovanje in da sem zastopal v komisiji vse druge slovanske manjšine, samo ne one — v Italiji. Razume se, da sem odločno odklonil.

Kar je izpodletelo pri meni, se je skušalo doseči drugim potom, s tem, da so najprej naprosili predsednika Interparlamentarne unije, hkratu tudi predsednika manjšinske komisije (»komisije za etniška in kolonijska vprašanja«), barona Adelswaerda, naj začetkom razprave o 5. točki dnevnega reda pojasni, kako je prišlo do tega, da sem sodeloval v oni komisiji. Kolikor morem presoditi, je vse te korake »za rehabilitacijo Italije v manjšinskem vprašanju« sprožil in vodil poslanec Dudan, tako da pada na njega samega tudi vsa odgovornost za njihov klaverni uspeh, ne pa na senatorja di Stefano, ki je pokazal dokaj tiste taktosti in umerjenosti, ki pristojni svetovno olikanemu možu.

Predsednik Adelswaerd je zares pojasnil svoj, našemu Dudanu tako neljubi čin, da je poklical slovanskega parlamentarca prav iz Italije v komisijo za manjšinska vprašanja. Stori je to, kakor se razume samo ob sebi, na povsem objektivnem način, brez osti na nobeno stran, le tega ni mogel reči in ni rekel, kar bi bil poslanec Dudan edino rad slišal, da je italijanski poslanec Wilfan zastopal v oni komisiji vse mogoče druge slovanske manjšine na svetu, samo one v Italiji pa ne.

Poslancu Dudanu ni zadostoval ta »uspeh«. Posrečilo se mu je priti kot zadnjemu do besede. Tu moram omeniti, da je čas za razpravo in posamezne govore na interparlamentarnih konferencah kakor na vseh podobnih mednarodnih zborovanjih zelo kratko odmerjen. Ni mogoče, da bi en govornik večkrat govoril. Govori se samo v angleškem, francoskem ali nemškem jeziku. Tolmači prevajajo sproti na kratko na druga dva jezika. Čas se posamičnim govornikom po predsednikovi odredbi postopno skrčuje od 20 na 10, tudi na samih 5 minut. Da je mogel nekaj dalje govoriti, se je poslanec Dudan ob dragovoljnem soglašanju poslušalcev odrek francoskemu in angleškemu prevodu svojega — nemškega govora (zares nemškega v tistem pomenu, v katerem so to bili govori raznih Vsenemcev v bivšem dunajskem parlamentu). Pri poslancu Dudanu se je lista govornikov zaključila, tako da sta prišla po njem do besede samo še poročevalec Usterl in predsednik komisije baron Adelswaerd.

Dudan se je strinjal s predlogi manjšinske komisije, a je odklanjal njihovo uporabnost za Italijo, češ da je tu narodnim manjšinam z rožicami postlano, da z druge strani teh manjšin pravzaprav ni, da bi pa s tretje strani pravzaprav bilo smešno, če bi se tem manjšinam, ki jim je z rožicami postlano in ki jih z druge strani niti ni, sploh dajale kakšne pravice, ker so nasproti 40 milijonom premajhne — in ker je Bog italijanske meje sam začrtal. Nočem delati krivice tovarišu Dudanu in zato prosim bralce potrpljenja, da jim priobčim dodeseden prevod Dudanovega govora, ko mi bo na razpolago stenografski zapisnik. Takrat mu postavim ob stran, da bo slika popolna, tudi govor istega poslanca na lanskem interparlamentarnem zboru na Dunaju, kjer ni bilo nobenih naših in se je torej njegova fanzija še bolj svobodno razkrilila nego letos. In prav spomin na dunajske uspehe je bil za poslanca Dudana letos usoden. Bil je tako nepreviden, da se je skliceval na obče spoštovanega barona Adelswaerda, predsednika Interparlamentarne unije, da je prav on na dunajskem zborovanju pripoznal, da je v Italiji manjšinsko vprašanje uzorno rešeno. (Kmalu spoznajo čitatelji posledice te neprevidnosti). Na koncu je posl. Dudan ostro napadel Jugoslavijo radi tlačenja italijanske manjšine (les absents ont toujours tort!) in k sklepu še prebral izjavo v tistem smislu, v katerem naj bi jo jaz, pa je nisem bil hotel prebrati.

Povedati moram, da sem poslanca Dudana, predno je prišel na vrsto, opozoril, češ da nič ne zahtevam od njega, kakor je on po predsedniku skupine zahteval od mene, da ga pa opozarjam, če bo tudi takrat uganjal takšne, kakor lani na Dunaju, da ga bom moral pretrgati in javno demantirati. Dudan ni pošteval mojega svarila in ga brez ozira na mednarodni značaj zborovanja, brez ozira na omejitve, ki so v takem primeru naložene ne samo tujim, ki hočejo grajati druge, nego tudi tistim, ki hočejo sami sebe hvaliti, in brez ozira na neštete razloge oportunistični baš izzval moje medklice, s katerimi sem ponovno prekal resničnost njegovih najbolj smeih trditve, ga pozval, naj na mestu vsega drugega rajši omeni požig Narodnega doma v Trstu, in mu na koncu zaklical tisti »Lasciate ogni speranza!«, ki bi moral veljati za slovanske manjšine v Italiji po pravičnosti in svobododoljubju Dudanov in drugih, ki dudajo v enake duhe.

Toda »uspeh« poslanca Dudana je postal popočin šele po besedah poroče-

valca Usterl in predsednika barona Adelswaerda. Prvi je kratko in resno povdaril, da je manjšinske parlamentarne v Interparlamentarni uniji upoštevati kot zastopnike njihovih narodov, ne pa njihovih vlad. Drugi pa je v teku daljšega, semintja precej hudomušnega izvajanja, ki pa nikakor ni bilo polemično, niti proti eni sami strani naperjeno, otresel poslanca Dudana, ki se je bil tako neprevidno obesil za njegove škrice.

Baron Adelswaerd je v obzrni in objektivni obliki, nanašajoč se na italijanskega govornika in poleg njega še na romunske govornike, bolj za primer kakor v direktni polemiki, povdarjal, kako je v takšnih spornih vprašanjih težko pravo zadeti, kako stojijo trditve večin proti trditvam manjšin, kako so pogostne »majhne pomote« (de petites erreurs), kako se ne sme izrabljati okolnost, da se je morala debata zaključiti in s tem marsikaj tudi upravičeni popravek prestriči, kako ne gre njega, barona Adelswaerda, prijemati za besedo, če je enkrat govoril v dobri veri na podlagi informacij samo ene strani, ko so pa danes te informacije oporekane in osporjene, in kako je vedno pripravljen, takšna sporna vprašanja še natančneje preiskovati.

Zanimanje za razpravo o manjšinskem vprašanju, že od začetka napeto, se je stopnjevalo vedno bolj. Mnogi zborovalci so vstali in se približali govorniškemu tribunu. Izredno značilen je bil kontrast med zadnjim, Dudanovim, govorom in sklepnim izvajanjem poročevalca Usterl in predsednika Adelswaerda. Dudanov govor je razodel popolno nesposobnost, njegovo in njegovih somišljenikov, za pravilno umevanje manjšinskega vprašanja v duhu mednarodne človečnosti. Besede obeh uglednih članov Interparlamentarnega sveta, spregovorjene od prvega z dostojanstvenostjo pravega švicarskega patriarca in od drugega z uglajenostjo plemiča in izkušnega državnika, so dale razpravi primerno, vzvišeno zaključno noto.

Kratki govor, s katerim sem priporočil predloge komisije v imenu vseh slovanskih manjšin, sem že objavil na koncu članka v »Edinosti« 30. pret. m. V isti razpravi se je oglasil tudi nemški tovariš Tinzl, ki je podčrtal moje splošne besede z bolj konkretnim izvajanjem: to je bilo za nas toliko bolj učinkovito, ker je še skoraj povsod znano, da se s Tirolci vendar ne upajo tako hudo postopati kakor z nami.

S sklepu: vsa italijanska delegacija, z vsemi 17 glasovi, je glasovala za resolucije. V smislu pravil Interpar-

Claude Farrère — prevel Miran Jarc:

Civiliziranci.

Roman.

27

»O? ...«
 »Od teh 2n rešitev pa se je, seveda, le ena uresničila. In pokazalo se je, da je edino uresničena rešitev dovolila vrste, ne pa posamičnosti. To lahko dokazem.«
 Malais ga je debelo pogledal. Torral pa je še bolj podmešno nadaljeval kot kak profesor:
 »Nauk: na meil, namreč v večnosti vseh vekov, stremi »n« po neskončnosti, prav tako tudi 2n, in verjetnost uresničene hipoteze enači ničli. Torej te hipoteze sploh ni. Torej niso sploh nikdar igrali. Torej je to le iluzija ...«
 »Kako?«
 »Iluzija.«
 »Prav imate,« je odvrnil Malais in skomignil z rameni, »ničesar ne razumem.« Ozrl se je k igralcem. Na koncu dvorane je bila ura enajst.
 »Gospodje,« je dejal Abel, »če hočete, zaigramo še štrikrat, kajti pozno je že.«
 Nikdo ni oporekal. Abel je razdelil karte. Schmidt je vzel od svojega kupčka nekaj bankovcev in jih spravil v žep. Ariette je nekajkrat ošinil s kratkim pogledom Fierce-ov skupček, ki ga je očividno pretehtaval in morda premišljeval, kako bi si ga prisvojil.

Toda Fierce je dobil dvakrat zapored. Zdej je razdelil karte Abel — bila je predzadnja igra — in založil precej veliko svoto. Schmidt se je ves prestrašen umaknil. Abel in Fierce sta ostala. Odvetnik je vrgel dvakrat, toda Fierce je izpodbil več asov in spet priigral.
 »Vražja sreča!« je vzkljnil. Fierce se je smehljaje okrenil.
 »Kar sram me je.«
 Nič več niso bili bolj mirni.
 »Zdej vidite,« je šepetal Torral, »da ni nobena krinka.«
 Vložili so poslednji znesek.
 »Petdeset piastrov,« je vzkljnil Abel.
 »Sto,« je odvrnil Fierce.
 »Da, sto.«
 »Dve sto,« se je oglasil Ariette. Vsi so prisledli. Vzeli so karte.
 »Tri karte.«
 »Ena.«
 »Tri.«
 »Začnimo,« je dejal odvetnik.
 Počasi je razporedil svojo igro. Malais ga je radovedno motril. Ariette pa je sedel z zaprtimi očmi in je slišil verni, čeprav grdi karikaturi — skrivnost.
 »Kaj je to šala?« je zašepetal Torral, ki ga je stvar navzlic njegovi zaničljivosti zanimala.
 »Menda vendar ne,« je tiho odvrnil bankir.

Fierce je pogledal svojo poslednjo karto in dal znamenje. Schmidt je otvoril; Abel je šel višje.
 »Dve sto piastrov več,« je dejal Ariette z docela brezbarvnim glasom.
 Fierce je odvrnil nekaj bankovcev.
 »Dve sto in štiristo.«
 Abel in Schmidt sta odstopila; prvi se je smehljaj, drugi vzdihoval.
 »Štiristo in tisoč,« je rekel Ariette, ne da bi odprl oči.
 Od sosednjih miz se je približalo več igralcev. Za Saigon je bila vsota zelo visoka: vrednost zneska je enačila štiristo francoskim Luisdorom.
 Fierce se je okrenil k Malais-ju in mu dejal:
 »Saj mi boste oprostili, prav slabo varujem vaše koristi, toda prav zares se sramujem svoje sreče.«
 Vrgel je karte. Imel je asa, kralja, kraljico, slugo in srčno desetico — nepremagljivo igro. Kot li mona rumeni Ariette je postal kot slama; vselej je pobledel na ta način. Zmagovalca je pozdravil koncert občudovalnih vzkljnilov. S prsti, ki niso niti malo ne drhteli, je pritegnil Fierce znesek k sebi, pomešal ga med kup bankovcev, ki ga je nato razdvojil na dve enaki polovici in naprosil Malais-ja, naj si izbere.
 Medtem pa se je Ariette uravnovesil, kot bi trenil.
 »Dragi gospod,« je dejal, »na besedo sem iz-

gubil tisoč piastrov, ki vam jih še dolgujem. Jutri zjutraj jih dobite ...«
 »Pa, prosim, ne prezgodaj,« je dejal pribočnik, ki se je smehljaj, včasih ne vstanem pravočasno.« Ariette se je znal nasmehnil zelo sladko.
 »Toda,« je dejal, »pa napraviva takole: nikoli ne zajtrkujem pred poldnem; ali je to dovolj pozno in me li hočete jutri počastiti, da boste moj gost? Poravnal vam bom to majhno razliko, vi pa mi prihranite vožnjo po morju, ki se je bojim. Vaš Bayard leži tako daleč od pomola.«
 »Stodvajset metrov,« je pomislil Fierce, a je odvrnil brez pomišljanja:
 »Preveč ste prijazni; sprejemem.«
 »Na svidenje jutri,« se je poslovil Ariette in odšel s smehljajem na ustnicah. Mnogi so občudovali njegovo hladnokrvnost, kajti zaigral je najmanj štiri tisoč piastrov.
 Fierce si je prižgal svačico. Malais ga je pozorno opazoval.
 »Bojim se,« je dejal, »da ste bolj bolni, kot sem mislil. Moje sredstvo ni učinkovalo.«
 Fierce se je nasmehnil.
 »Ali mislite morda,« je dejal Torral, »da bo plesal od veselja pred svojim kupom piastrov? Eh; Fierce je za to preveč civiliziran!«
 »Prebolan je,« je ponovil Malais. »Zanj ni več leka.«
 Ponnudil je častnika svojo debelo roko.

lamentarne unije, ki sem jih kratko razložil v »Edinosti« prejšnje nedelje, je zdaj dolžnost italijanske skupine, da spravi italijanski parlament in italijan-

sko vlado do tega, da se slovesno odobrena in sprejeta načela tudi udeležijo. Pa za to muziko bo pač treba drugih — dud!

Manifestacije Beograda

ob rojstvu prestolonaslednika.

— Beograd, 7. septembra. (Izv.) Po končani včerajšnji slovesni službi božij v saborni cerkvi, ki je bila ob 13. opoldne in ki jo je na slovesen način opravil patrijarh Dimitrije ob asistenci črnogorskega metropolita Dobriča Dožiča in niškega episkopa Dositeja in še ostale mnogostevne duhovščine, se je patrijarh obrnil do kralja z besedami: »Na ta radostni dan nas vseh v ime našega naroda pozdravljam Tebe, našo milo kraljico in prestolonaslednika in Vas blagoslovim v imenu svete stolice (carigradske) in v ime naroda! Zivel!«

Patrijarh je blagoslovil in obenem prosil Boga, da nakloni kralju srečo, prestolonasledniku zdravje in da kralj srečno vodi krmilo države.

Po končanem blagoslovu je Nj. Vel. kralj Aleksander I. v saborni cerkvi sprejemal častitke diplomatskega zbora, burno pozdravljen od vseh v cerkvi navzočih kakor tudi dalje častitke visokega svečeništva in drugih dostojanstvenikov.

Po končanih častitkah se je kralj odpravil na dvor. Tu je kralju kot prvi častital Ljuba R. Jovanović-Lapovac, prvi podpredsednik srbske narodne skupščine za časa balkanskih osvobodilnih bojev, rekoč:

»Častitamo materi na sinu, a kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev na prestolonasledniku, bodočem vladarju-carju!«

Invalid Dragomir Mihajlovič je kralju častital:

»Naš mali prestolonaslednik naj dolgo živi!«

Med ostalimi se je pojavil pred kraljem v narodni noši poznani narodni guslar Perun ter je v kraljičino knjigo za častitke zapisal te-le verze:

»Veselite se preblijeli dvori, bijeli dvori Karagorgjeviča, u Vama je bijela ptica roda zapjevala i sina rodila, sad nek pjeva kraljevina slavna od Triglav pa do Peristera, Subotice do plavog Jadrana! Zdravo kralju kraljevine slavne! Zdrava bila Jevresima majka! — Zdravo mladi kraljevič Stevane!«

Kralju je tekot dneva in večera, kjerkoli se je pojavil, narod prirejal viharne in impozantne ovacije.

Sijajno bakljado pa je na čast rojstva prestolonaslednika priredila beogradska občina. V velikanski povorki so se zbrale vse važnejše beogradske kul-

turne, gospodarske, politične in narodnoprosvetne organizacije, kakor tudi močan oddelek vojske. Z državnimi in narodnimi zastavami na čelu se je impozantno sprevod pomikal po glavnih ulicah Beograda. Povsod so se poleg narodne in državne himne čuli entuziastični vsikliki: »Zivel kralj! Zivela kraljica! Zivel prestolonaslednik!«

Pred dvorom se je sprevod ustavil. Na balkonu se je pojavil kralj. Predsednik beogradske občine Marjanović je pozdravil kralja in mu v imenu beogradske občine v kratkem, patriotskem govoru častil k veliki rodbinski sreči, ki je obdarovala kraljevski dom slavnih Karagorgjevičev. Predsednik je izrazil Nj. Vel. kralju v imenu prestolice kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev veliko veselje naroda, njegva udanost in trdno zvestobo do svojega junaškega vladarja, z iskreno in trdno nado, da bo njegov sin, prestolonaslednik, postal polnovreden potomec slavnih, junaških in svobodoljubnih Karagorgjevičev. Svoj govor je zaključil:

»Bog daj, da Vaš sin, Vaše Veličanstvo, postane naslednik prestola, ki bo zivel polno zaupanje vsega naroda in ki bi razvil vse tradicijske kreposti slavnih, junaških in svobodoljubnih prednikov hiše Karagorgjevičev! — Vzljubijo naj prestolonaslednika vsa plemena! Zivel kralj! Zivela kraljica! Zivel prestolonaslednik!«

Nj. Vel. kralj Aleksander I. se je očividno ginjen nad tako veličastno narodno manifestacijo zahvalil predsedniku občine, naglašujoč, da ga z globokim veseljem navdaja izkazano zaupanje naroda povodom rojstva prestolonaslednika, njegovega sina, ter je narod uveril:

»Prepričan sem, da bo moj sin vreden in dosleden mojim slavnim prednikom in da opraviči velike nade, ki jih stavimo jaz in moj narod na njega. Živeli moji Beogradčani!«

Ves čas so se čuli navdušeni in viharni vsikliki. Orjuna je kralju vsiklala: »Zivel jugoslovanski kralj! Zivela jugoslovenska kraljica! Zivel jugoslovanski prestolonaslednik!« Srbski nacionalisti so odgovarjali z nasprotnimi vsikliki. Nastop te skupine je nekoliko motil splošni utis velike in sijajne narodne manifestacije za kralja in edinstveno državo.

Veseli dogodek v kraljevi hiši in vpokojenci.

Ves narod Srbov, Hrvatov in Slovencev je sprejel z nepopisno radostjo veselo vest, da se nam je rodil princ, prestolonaslednik in bodoči kralj.

Vsak posamni Jugosloven drhti v radosti in veselju v tem veselem trenutku. Tudi nam, revnim vpokojencem, poskakuje srce veselja, dasi smo lačni, raztrgani in nas muči skrb za našo bodočnost in bodočnost naših družin, da jih obvarujemo smrti gladi. V tem svečanem trenutku je zadrželo naše srce neizmernega veselja in radosti in to tembolji, ker nam je dal ta trenutek novih upov, da bo naše ministstvo ob priliki, ki je utrdila bodočnost naše države in tesneje zvezala narod Srbov, Hrvatov in Slovencev, postavilo spomenik v naših srcih in srcih naših žena in otrok, s tem, da nam zagotovi naše in naših družin bodočnost ter nam zboljša žalostni položaj.

Kakor se vsak Jugosloven z odkritosrčnim spoštovanjem spominja našega prvega kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev, Njegovega Veličanstva kralja Petra kot našega osvoboditelja, tako bomo vse čas proslavljali našega prestolonaslednika kot našega osvoboditelja iz bede in pomanjkanja.

Naši kraljevi dvojici izrekamo naše najiskrenejšie čestitke in udanost, našemu prestolonasledniku pa kličemo: Bog ga živi in ohrani v sreči in srečo svojega naroda, ki ga sprejema kot dar nebes, kot vez srečne bodočnosti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Bog živi in ohrani našega kraljeviča. Bog živi in ohrani našo kraljevo dvojico!

»Društvo vpokojencev Južne železnice.« — Ivan Salamun, predsednik.

PISMO IZ PRAGE.

Praga, 4. septembra.

V naši republiki je razvit volilni boj do polne sile in sicer toliko bolj, ker je termin za občinske volitve proti vsemu pričakovanju določen že na nedeljo 16. t. m. Od prvotnega načrta, da se izvedejo občinske volitve postopno v daljšem obdobju, se je odstopilo v glavnem vsled pritiska socialnih demokratov, katerim se je pridružila tudi republikanska kmetijska stranka (agrarci) iz strahu, da bi utegnile postopne volitve imeti za nje neugodne posledice. Gotovo je, da s tem, da se vrše občinske volitve na en sam dan tako, kakor volitve v narodno skupščino, se stopnjuje njihov političen pomen, ki pa seveda ni enak pomenu volitev v narodno skupščino in se po izidu občinskih volitev tudi ne bo moglo soditi o politični razvrstitvi v naši republiki. Poznavalci razmer pravijo, da utegnajo biti rezultati volitev ugodni meščanskim strankam in da socialisti utrpeljo znatne izgube. Ponekod vlada med volilci nevoljno razpoloženje in težko je dobiti tu in tam kandidata, kar je povzročilo v glavnem gospodarstvo socialistov, ki so obložili občine z znatnimi dolgovi in zvišanimi dokladami tako, da bi morali oni, ki bi prevzeli za njimi tudi veliko odgovarstvo, vzeti nase tudi veliko odgovornost, ki jih čaka pri novi občinski

upravi. Ponekod se polašča volilcev tako malodušnost, da nekateri izjavljajo, da ne pojejo na volišče na noben način, čeprav je pri nas volilna dolžnost in se neudeležba kaznuje z globo. Toda taka abstinenca ne doseže več nego deset do petnajst procentov celokupnega volilstva. V mešanem ozemlju postavijo češke stranke v veliki večini občin svoje enotne kandidate.

Ljudska stranka na Slovaškem je začela s svojimi podjetji v težko finančno krizo tako, da je bila primorana vstaviti izdajanje »Slovakas«, pri čemur se ni sramovala naročnikom in čitateljem reči, da je bil list uradno ustavljen. Dokazano je tudi, da je imelo potovanje škofa Vojtašaka v Ameriko namen, pridobiti tam za stranko denar, in istotako se je trudil profesor Tuka, da bi dobil za stranko finančno pomoč pri mednarodnem uradu v Pragu.

Visoke cene premoga pri nas, ki v glavnem otežkuje industrijsko produkcijo, so izzvale prizadevanje za njihovo znižanje in določilo se je bilo, da se izvede znižanje ob udeležbi vseh treh v poštve prihajajočih faktorjev, to je lastnikov rudnikov, delavstva in države. Vrhili so se v to svrhu dalje časa razgovori med tremi faktorji in zastopniki njihovi so bili že pripravljani spre-

jeti predlog, da bi lastniki rudnikov znižali ceno za 30%, delavci svojo mezdno za 18%, država pa svoj davek na premoženje. Tako se je imelo doseči znižanje za 5 Kč pri enem kv. premoženja, k čemur bi prispevali lastniki rudnikov in država

po 2 Kč, delavci pa po 1 Kč. Tega predloga pa ni sprejela delavska seja in tako je prišlo do stavke, ki je pridobila med tem politično lice v zvezi z nastopajočimi občinskimi volitvami.

J. K. S.

Telefonska in brzojavna poročila

Faza razpleta grško-italijanskega konflikta.

— Zeneva, 5. septembra. (Izv.) Danes ni bilo oficijelne seje sveta Društva narodov. Tekom dneva so bili privatni razgovori posamnih delegatov. Teh razgovorov se Salandra ni udeleževal.

Francoski delegat je danes dopoldne sondiral teren v smeri, da se pred končno odločitvijo preudarno počaka nadaljnjega razvoja dogodkov.

Angleški delegat sir Robert Cecil je zahteval brzopostopanje.

V teh razgovorih so države malih narodov, tako severne države, države Male antante, Južna Amerika sicer več ali manj jasno pokazale, da odkrito in načelno priznavajo stališče Anglije in da Anglija in Društvo narodov moreta računati pri končni odločitvi na njih moralno in dejansko pomoč.

Zunanji minister dr. Beneš je v grško-italijanskem konfliktu zelo previden in rezerviran in ni popolnoma na strani Anglije, dočim ostali dve državi Male antante Jugoslavija in Rumunska odločno odobravata stališče Anglije glede kompetence Društva narodov. Obe državi sta za odločno postopanje v prid avtoritete Društva narodov.

— Zeneva, 6. septembra. (Izv.) Francoski zastopnik v svetu Društva narodov je tekot današnjega dneva vodil razgovore z zastopniki Male antante, ki so pojasnili v vseh točkah svoje stališče. V dobro informiranih krogih govore, da je Francija prevzela posredovalno vlogo, da izgladi na eni strani ostre difference radi krškega slučaja in difference radi kompetence Društva narodov, ki vladajo med Anglijo in Italijo.

Zastopniki Male antante so po neki verziji izjavili francoskemu delegatu, da izstopijo iz Društva, če se slučaj zasedbe Krfa v kratkem ne uredi. Opoldne so imeli delegati Male antante daljši razgovor z Robert Cecilom in glavnim tajnikom Društva narodov.

STALIŠČE JUGOSLAVIJE.

— Pariz, 6. septembra. (Izv.) Journal javlja iz Zeneve: Predsednik jugoslovenske delegacije dr. Ninčič, ki smatra slučaj zasedbe Krfa od strani Italije za novo nevarnost v politiki miru za dežele ob Sredozemskem morju, je označil stališče Jugoslavije kratko:

Rezervirnost je naše geslo v vsakem slučaju Jugoslavija želi, da naveže ozke siske s Francijo.

NEVARNOST VIHARJA PONEHUJE.

— Zeneva, 6. septembra. Današnja seja sveta Društva narodov, kjer se je izključno razpravljalo vprašanje ureditve krškega slučaja, oziroma kompetence Društva narodov, ni prinesla nikake pozitivne odločit-

ve. Edini rezultat je bil predlog o medsebojnem delovanju Društva narodov in poslanske konference v Parizu.

Španski delegat Leo Quidnon je predlagal resolucijo na odgovor poslanske konference Društva narodov. Resolucija obsega dva dela.

Prvi del resolucije vsebuje: Priznava se v smislu sklepa poslanske konference načelo mednarodnega prava, da so vlade za zadevne politične zločine in atentate, ki se izvrše na njih ozemlju, odgovorne.

Najti je dalje treba modalitete za podpiranje komisije, ki bo preiskavo proti zločincem proučila in pregledala. Poslanska konferenca se ima o rezultatih preiskave vzajemno in medsebojno obveščati.

Drugi del vsebuje: Določiti se imajo sporazumno s poslansko konferenco točke za zadoščenje Italiji in višina odškodnine, ki naj jo ima plačati Grška.

Salandra je glede prvega dela izjavil, da bo načelno priznal opravičenost predloga, glasoval bo pa proti.

Glede drugega dela pa mora zopet podarjati njega odklonitev, ker Italija ne priznava kompetence Društva narodov v tem sporu.

Francoski delegat je izjavil in z veseljem konstatiral, da Francija smatra konflikt za izravnin in da se bodo naše metode mirne rešitve. Nevarnost vojne je odstranjena.

Angleški delegat Robert Cecil, Branting, Hymans in zastopnik Urugvaya priznavajo kompetenco Društva narodov in žele ureditev vprašanja pred forumom Društva narodov.

GRKI BOJKOTIRAJO ITALIJO.

— Ateno, 6. septembra. (Havas.) Grška Trgovska zbornica je sklenila bojkot italijanske trgovske zbornice in bojkot na Grškem bivajočih italijanskih trgovcev. Bojkot se že izvaja.

— Rim, 6. septembra. (Stefani.) Po poročilih iz Janone so iniciatorji odnosno povzročitelji umora italijanske delegacije člani panepirotske organizacije, ki jo tvorijo skoraj izključno častniki in pripadniki grških oblasti. Idejna voditelja omenjene organizacije sta baje zastopnik Grške v razmejitevni komisiji polkovnik Botzaris in še nek častnik, ki pa do sedaj še ni bil točno identificiran.

— Pariz, 6. septembra. (K.) Kakor poroča iz Londona »Liberté«, je italijanska vlada obvestila Grško, da znašajo dnevni stroški okupacije Krfa 1.000.000, in da bodo morali Grki to vsoto plačati. V grških diplomatskih krogih izjavljajo, da se bo v slučaju, ako Krf ne bo takoj izpraznjen, vsa dežela dvignila in začela složno obrambo no akcije.

Politične vesti.

Politični ginstoj v Beogradu.

Važni dogodek v kraljevski hiši je včeraj potisnil v ozadje zanimanje političnih krogov za aktualna sporna politična vprašanja. Nekateri krogi so začeli forsirati z ozirom na bližajoče se jensensko zasedanje narodne skupščine notranjepolitična vprašanja, osobito vprašanje, kako se posreči vladi zagurati močne delovne večine. Nemci in džemlet se bole, da bi z vstopom klerikalcev v vlado oz. s sodelovanjem in podpiranjem radikalne stranke v skupščini izgubili na svojem dosedanjem prestižu in bi tako njim dane koncesije prišle v opasen položaj. Vprašanje, kakšen sporazum se ima doseči s klerikalci, se ima rešiti po povratku ministrskega predsednika Nikole Pašiča. Poročilo o poteku dosedanjih razgovorov z dr. Koroščem se ima njemu predložiti v odobrenje.

Prihod atenskega poslanika v Beograd

Tekom včerajšnjega dneva je dopel iz Aten naš poslanik Zivojin Balugdžić, ki je sedaj imenovan za poslanika v Berlinu. Poslanik Balugdžić bo poročal vladi o stanju pogajanj z grško vlado glede Soluna. V političnih krogih pripisujejo Balugdžiču važno politično mislo. Novi poslanik ima v Berlinu, kjer je centrom vodilne propagande sovjetske Rusije, stopiti v stike z zastopniki sovjetske Rusije in sodelovati terop za sporazum z Rusijo. Poslanik Balugdžić je v političnih krogih znan kot temeljit poznavalec socializma ter je bil v mladih letih kot tovariš pokojnega kralja Petra I. vnet socialist.

— Zaprisega novoimenovanega ministra dr. Peleša. Novoimenovani minister za socialno politiko dr. Dušan Peleš je včeraj položil v roke namestnika ministrskega predsednika dr. Velizarja Jankovića službeno prisego v navzočnosti predsednika narodne skupščine Ljube Jovanovića. Minister dr. Peleš je med drugim novinarjem izjavil, da potrebuje 14 dni samo za likvidacijo in rešitve zastalih akcij, nakar začne s sistematično organizacijo dela na socialno-političnem polju.

— Pri se sestajali voditelji, sedaj odposlanstva... Odkar je g. Radić odšel v inozemstvo in s tem de facto

razrušil federalistični blok, je nastala med njegovimi voditelji velika napetost. Prelom je tako velik, da g. Korošč ne smatra za potrebno pogledati v Zagreb in svoje seljaške republikanske prijatelje obvestiti, da je izbral vladi prijazno politiko. Prej so voditelji bloka ob vsaki priliki stikali glave in razburjali javnost z razpravami o situaciji itd., danes se že ne marajo več pogledati. In ubogi Muslimani, ki so se bili pomladl z velikimi upi priključili »mogočnim« Radiću in Korošču, da bo JMO še dalje vstrajala na odprni federalistični politiki, v resnici pa si bodo v Sarajevu, ko slišijo temen in obupen referat odposlanstev, skoro gotovo temeljito premislili. Vidi se, da zanje ni izhoda. Radikalci, ki so klerikalce pritegnili v blagohotno opozicijo, ne bodo dali Bosne in Hercegovine iz rok ter ne bodo pristali na kombinacije z bosanskimi Muslimani, ki bi škodile tamošnjim radikalnim organizacijam. Federalističnega bloka ni več. — Previdni klerikalci so v bližini vlade, Radićevci razkropljeni kakor ovčice brez ovčarja, Muslimani pa z dolgimi nosovi na cedilu. Tako so poročila medsebojnih obiskov odposlanstev bivšega federalističnega bloka.

— »Vun z orjunaškimi sokolskimi vranami!« S temi besedami hočejo v nedeljo 9. septembra sprejeti Varaždinci zlet mariborske sokolske župe v Varaždinu. Tamkajšnja lokalna blokaška glasila neprestano napadajo Slovence ter se zlasti zaganjajo v naše sokolske organizacije, imenujoč jih jugofašistovske itd. To časopisje že ve, zakaj se zaganja v naše Sokolstvo in zakaj so mu zletli naših sokolskih žup v obmejna hrvatska mesta neprijetni. Boji se vtiša, ki ga napravljajo nastopi naših vrlih sokolskih vrst na mladino. Zato moramo od svoje strani s pomilovanjem kvitirati sedanje izpade varaždinskega tiska in še poglobitji izletanje slovenskih sokolskih organizacij na obmejna hrvatska mesta. Na ta način bomo manifestirali za državne in nacionalne ideje ter bomo zletali mladino pritegnili v krog sokolskih idej, ki so pravične in edinstvene za celo državo in za vse naše kraje. Dolžnost štajerskega Sokolstva je, da v nedeljo y. impozantnem

številu izleti v Varaždin in da pokaže tamošnjim blokašem veličino in moč sokolskega gibanja.

— Odredbe vlade proti Radiću. Beogradska vlada je pričela stopnjema in sistematično izvrševati gotove odredbe proti Radićevi protidržavni agitaciji. Z vsemi razpoložljivimi zakonitimi sredstvi hoče najprej v kati zadušiti nevarno propagando HRSS med hrvatskim narodom. V kratkem se objavijo proti poslancem te stranke gotove prohibitivne odredbe.

— Mussolini obišče Trst. Pri Mussoliniju je bila zopet tržaška deputacija, ki jo je vodil poslanec Giunta. Pogovor se je tikal gospodarskih vprašanj. Pri slovesu je Mussolini obljubil, da obišče Trst dne 4. novembra — ako ne pride kaj posebnega vmes.

Naše industrije in tuji.

Dostavek uredništva v sobotni številki na moj članek pod gornjim naslovom je v svojem jedru resničen, ali potrebuje še malega pojasnila. Dostavek pravilno opravičuje, da se jemljejo vodilne moči iz tujine, kajti: »Jugoslovenom pač manjka kljub izvrstnim lastnostim večletno izkustvo in šola na viru. Naša država naj bi svojim mladeničem z izdatnimi podporami omogočila, da bi se za nekaj let na studencu, v delavnici s klavdom in pa pilo, v laboratoriju itd. učili in izobraževali.« — In dalje: »Kar se bo tehnik — Janezek naučil v tujini, to bo izšolan inženjer Janez kot dobro in spretno porabil in pokazal doma.«

Polopolna resnično. V tem smislu sem sam že veliko pisal in govoril. Moj članek je tudi pisan povsem v tem smislu. Ako hočemo, da bodo kdaj vodili industrijska podjetja pri nas naši strokovnjaki, je pač predpogoj ta, da moramo imeti take strokovnjake, ki bodo popolnoma kos svoji nalogi. In baš za to gre. Jako lepo je rečeno, da se naš Janezek v tujini izpopolni v veččaka Janeza, — ali kljub še tako lepi državnim podpori ne dobimo takih Janezov, ako velika podjetja v tujini naših Janezov ne sprejmejo v svoje delavnice in biroje.

V svojem članku sem omenil nadprodukcijo nemškega inženerskega naraščaja in tendenco, da ta zavzame celo ona mesta, ki bi jih prav lahko imeli naši inženjeri. In taka tendenca je danes že tako dosledna, da nikjer nečesto sprejeti naših mladih moči, da bi se tako izpopolnile, kakor lepo pravi uredniški dostavek, da bi dobili iz Janezov vrle Janeze. Imam pred očmi slučaje, ko velika podjetja ne le da ne bi marala sprejeti naših mladeničev iz enostavnega razloga, da imajo vsa mesta zasedena, marveč položaj je naravnost tak, da jih .... ne smejo sprejeti v svoje zavode, ker bi s tem nekako izpodrivali nemški naraščaj, da ta ne more do izvežbe in torej do kruha, do primerne eksistence. Ako bi kako vodstvo kljub tej tendenci koga sprejelo, bi sledil organizovan odpor od strani vsega nastavljenega osebja, ki bi protestovalo proti tujim konkurencl. Tako daleč smo torej dospeli, da se moramo boriti proti take vrste težavam, na katere doslej še nismo mislili.

Taka je bila tendenca mojega članka. Od naše strani je možna protiakcija le v takih velepodjetjih, ki imajo svoje velike interese ali celo svoje podružnice v naši državi. Zato sem opozarjal na take nove težave načelnika g. Saviča in tudi imenoval nekaj podjetij, kjer bo treba zastaviti primeren vpliv in morda celo pritisk. Edino tu moremo doseči nekaj uspeha, povsod drugod bomo zaman trkali. Treba namreč dalje upoštevati, da imamo na eni strani računata z nadprodukcijo naraščaja, na drugi pa z zmanjšanimi potrebami. Povsod opažamo redukcijo uradništva in tudi tehniškega osebja itd., torej ne moremo računati z možnostjo, da bodo Nemci postavljali svoje mladeniče na ceste, dočim bi sprejemali naše v službe. Ako kje, moremo torej vplivati na take družbe, ki imajo svoja podjetja v tej ali oni obliki tudi pri nas.

Za naše razmere prihajajo pač v prvi vrsti nemške industrije v poštev, kajti te so nam bile doslej najbolj pristopne. Drugod po Evropi ali celo v Ameriki pa so razmere za naše namene še bolj neugodne. Ako je kje kak tak zavod, ki bi mogel priti za nas v poštev, bi bil edino le za naše volonterje, ki bi vstopali brezplačno in tam delali ter se izpopolnili za svoj poklic v Jugoslaviji. Ali koliko je naših mladeničev, ki bi mogli iti na par ali več let v tujino z mnogo boljšo valuto? Zelo redko so sejani in tudi poguma ne morejo imeti, ako vidijo, da ni tako gotovo, da se take žrtve pozneje izplačajo. Na državno pomoč pa ne računam. Za naše mladeniče so nade zelo neznatne. Smo predaleč od Beograda.

G. N.-t.

Veseli dogodek v kraljevi rodbini najlepše proslavite s spominsko zbirko za Sokola I. na Taboru; najprimernejše počaščenje novega Sokoliča.

III. Ljubljanski velesojem

SITUACIJSKO POROČILO. PRIHOD TUJCEV. — ZANIMANJE ZA SEJEM. — ŽIVAHNE KUPČIJE.

K večeršnjemu situacijskemu poročilu se nekatere zanimivosti in podrobnosti. Danes 6. t. m. je bilo na sejmšči nepričakovano veselo in živahno vrvenje, prvič vsled lepega jesenskonočnega dneva, ko je prikratk solnce obsvalo sejmšče ter mu dajalo povsod svečanjšo formo in drugič vsled veselja dogodka v kraljevski rodbini.

Splošno je opažati, da se vrše tekom dopoldneva, ko ni tak naval obiskovalcev-radovednežev na paviljonu, izredno živahne trgovske konverzacije. Trgovci - obiskovalci sejma iz raznih krajev naše širne kraljevine se intenzivno zanimajo za razne industrijske in obrtne izdelke ter se z razstavljalci razgovarjajo o vseh modalitetah glede nabavljanja izdelkov. So opažati prav živahni in odlični konverzacijski načini. Popoldne kupčije navadno prenehajo, ker je prevelik naval občinstva.

Tekom večeršnjega dneva je prišlo v Ljubljano nad 600 trgovcev, ki so vsi pregledovali sejmšče ter iskali stike z razstavljalci ter si podrobno ogledovali velesojem. Velesojem je večerj tudi obiskalo nad 130 Čehov iz raznih krajev kot zastopnikov češkoslovaške industrije in trgovine. Za naš trg in razvoj se nahajajočo industrijo vlada med njimi zelo intenzivno strokovno zanimanje.

Na velesojem je sedaj proti koncu opažati veliko število tujcev iz vseh krajev, kjer postaja zanimanje za velesojem vedno večje. Tekom zadnjih dni je bil zelo številan prihod trgovcev in industrijcev iz nekaterih inozemskih centrov. Večje število jih je došlo iz Trsta in Verone. Verončani so povsod na velesojem povpraševali po poselnih izdelkih. Naravno bi bilo, kar smo že imeli omeniti, da bi reprezentance slovenske lesne veldindustrije druga leta posrbele za intenzivnejšo in obsejnejšo razstavo lesne industrije. Take razstave večejo inozemstvo in se na ta način pridobivajo nove zveze oziroma uvrščajo stare, mogoče že zrahilane.

Za ljubljanski velesojem se neobičajno zanima tudi Solun. Iz daljnega Soluna so prispeli večerj na velesojem zastopniki tamokšnje Trgovske zbornice.

Številen je bil dale obisk iz naših krajev. Došli so na velesojem iz Vrca, Ada (Banat), Sombora, Zagreba, Banjaluke, Bosanskega Broda, Prizreva, Prištine, Skoplja, Siska, Sarajeva, Bihača in Brčke. Celo Madžari se zanimajo za velesojem in so prišli trgovci iz Velike Kaniže.

Splošna dnevna slika velesoja pa je vsled mednarodnosti tudi zelo pestra. Čujejo se razne govornice. Tu govori kdo madžarski, tam nemški, francoski, italijanski in tako dalje.

Živahen je bil popoldanski obisk. Naše strokovne šole se zelo zanimajo za velesojem. Tekom večeršnjega dneva je nad 15 strokovnih šol iz Slovenije obiskalo razstavo. Zanimivo je dalje, da so prišli na velesojem tudi v velikem številu člani Trgovske akademije iz Novega Sada, kjer je bila tudi pred nekaj tedni velika izložba.

Splošno je treba poudariti, da so bile živahne kupčije in vseh strokah in panogah. Vse branše so imele priliko tekom večeršnjega dneva sklepati kupčijske zaključke na odprti rok.

Zelo pa je občutili pri kupčijah sedanjno denarno krizo.

Tekom večeršnjega dneva je bilo po presoji informiranih faktorjev sklenjenih za 30 do 40 milijonov raznih kupčij.

Večeršnji dnevni obisk je znašal okoli 18.000.

Z ozirom na razne, z gotovim namenom lansirane vesti, da se velesojem opusti, imamo danes priliko objaviti izjavo, ki smo jo prejeli v sejmškem uradu:

V sredo 5. t. m. je bila informativna seja upravnega odbora. Odbor je vzel na sejanje poročilo o dosežanih uspehih letošnjega velesoja. Na podlagi tega poročila je odbor sklenil, da mora ljubljanski velesoj ostati trajna institucija, pravo torišče jugoslovenske industrije in trgovine.

Tekom večeršnjega dneva je urad velesoja obiskal tudi ljubljanski župan dr. L. Perič, ki je pred dnevi prisostvoval oficijelni otvoritvi praškega vzorčnega sejma ter se je sedaj povrnil iz Praze.

Današnje lepo vreme obeta zopet številna poset sejmšči. Preko noči se je javilo na sejmškem stanovanskem odseku več sto tujcev, večinoma trgovcev in industrijcev z našega juga. Odičen gost, ki je tudi prispel danes ponoči, je talnik belgijskega konzulata v Zagrebu conte Sforza. Napovedal je obisk g. Beno Markus, urednik velikega nemškega lista »Deutsche Allgem. Zeitung«, ki je prepotoval Jugoslavijo in se muči zdaj v Novem Sadu. Med drugim hoče opisati v svojem listu tudi utise, ki jih bo doživel na ljubljanskem velesojem.

Med velikimi kupčijami, ki so se danes sklenile, je treba omeniti one pri trdki »Olcum«. Veliko zanimanje vzbujalo poslednje dni tudi hladilne naprave Mlekarske z družge z naš paviljona »F«.

Snoči je vladalo na zabavalniško izredno živahno vrvenje, deloma pod vplivom zgodnjega vremena, največ pa pod mogočnim vplivom, ki ga je napravil vesel dogodek na kraljevem dvoru.

Ponovno moramo pohvaliti našo mlado Skauto, ki so sejmškemu uradu v veliko oboro. Zlasti neprecenljivo so v službi stanovanskega odseka, kjer spremljajo novostne tuje tudi v najoddaljenejša stanovanja in jim, če treba, nosijo celo prilago, ne za drage denar, ampak iz uslužnosti, ki jo terja skautska organizacija.

Velike kupčije, ki se sklenjajo na sejmšči, so ohrabile tudi nekaj tujkajskih lastnikov avtomobilov, da so začeli po vzorcu

na Rjgovčevem dvorišču kar pred sejmščim barantati s svojimi vozili. Policija je danes posegla v to barantajo in ji napravila energičen »zaključek«.

ZNIŽANJE VSTOPNINE NA VELESOJEM DRŽAVIM IN PRIVATNIM NAMEŠČENCAM IN DELAVCOM.

V počaženje radostnega dogodka v kraljevi hiši, ob rojstvu prestolonaslednika, je uprava ljubljanskega velesoja na snočni upravni seji sklenila znižanje vstopnine za vse državne uradnike in javne nameščenca, kakor tudi dalje za vse privatne nameščenca in delavce. Za soboto dne 8. t. m. je gori omejenim srednjim slojem vstopnina znižana na 10 dinarjev. Otroci pod 10 let so vstopnino prosti. Vstop otrokom brez spremstva in pod 16. letom ni dovoljen.

NAŠA MALA OBRT IN VELESOJEM. Pišejo nam!

Letošnji ljubljanski vzorčni velesojem je najbogatejši in največji, kar jih je še do sedaj bilo v naši državi; producenti tekmujejo med seboj, kdo bo več in lepše razstavil, krasne in bogate so izložbe vseh vrst tovarniških in ročnih izdelkov. Vendar se mala obrt pozreča, da še ni tako zastopana, kakor bi bilo želeli. Posebno se pozrečajo ljubljanski obrtniki, kakor: mizarji, krojači, kovarji, tapetniki, ključavnice, sedlarji itd. Edino čevljarji so se zedinili ter si na ta način omogočili skupni nastop na sejmšči. Čevljarji so razstavili res krasne izdelke. Vsa izložba je samo ročna dela. V paviljonu K se vidi izložba pod naslovom »Združeni čevljarji ljubljanski«. Obiskovalec, tu si oglej, kako krasni so izdelki ki ne zaostajajo mnogo za tovarniškimi in trpežnosti pa jih pogosto celo prekašajo. Na vsakem paru je vizitka, da si lahko naročnik izbere izdelek, ki mu bolje ugaia. Tudi so razstavljeni krasni vzorci ročnih delov. Vsa obiskovalec velesoja naj bi se zavedal, da je treba podpirati tudi domačo obrt.

VEVŠKE PAPIRNICICE.

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani.

To pristno domače podjetje je razstavilo vzorce lastnih izdelkov v ličnem in zelo okusnem paviljonu, vrednem trvdke, ki prednjači v naši jugoslovenski papirni industriji. Izloženih je nad 4000 vrst vzorcev raznovrstnih papirjev lastnega izdelka in imamo zastopane od najnavadnejšega ovojnega papirja do finih risalnih papirjev, od prirostelega konceptnega papirja do luksuznega transparentnega pisemskega papirja in papirjev z vodotiskom, namenjenih za eksport v Indijo, vse najrazličnejše vrste, ki jih je v stanu izdelati papirna industrija.

Ogleda vredni so papirni zvitki od ogromne rotacijske role za tiskarne do malga telegrafskega zvitka. Podjetje združuje papirne tvornice v Vevčah, Goričanah in Janeziji, nadalje tvornice za lesovino v Vevčah, Goričanah in Medvodah in tvornico celuloze v Goričanah.

Združene papirnice razpolgajo na svojih obratih, katerim pripada tudi dvoje popolnoma moderno urejenih hidroelektričnih central na Fužinah, s 3000 HP vodne sile in 1650 HP parne sile. Te z lahkoto omogočajo proizvajanje mesečno 1.900.000 kg raznovrstnih papirjev, torej množice, ki je tako velika, da bi se z dvomesecno produkcijo Združenih papirnic moglo položiti okoli cele zemlje 1 m širok papirni pas.

Njegovo Vel. kralj Aleksander si je z velikim zanimanjem ogledal razstavo, si dal predstaviti navzočo družbene funkcije in je po dovršenem ogledu družbeno generalnemu tajniku g. dr. Cirilu Pavlinu blagovoli čestitati k uspešnemu razvoju tega domačega podjetja.

Združene papirnice Vevče, Goričane, Medvode, Ljubljana so razstavile v lastnem, elegantnem paviljonu okoli 1200 vzorcev finega pisemskega papirja v vseh modernih niansah. To je pač zadosten dokaz, da mora tega blaga ni treba več importirati iz inozemstva, ki pa nam vendar še pošilja toliko neokusnosti. Poleg te bogate zbirke najdemo v paviljonu tudi papirne zavitke za ustnike in registrirane blagaine, dalje brzojavne zvitke, rotacijski papir in papir za vžigalčne škatlice. Zanimiva je tudi nazorna izložba barv, kemikalij, celuloze in drugih snovi, ki predočujejo nastanek papirja. Paviljon krase posnetki tovaren in strojev, ki kažejo, kako mogočno se je razmahnila ta naša veljavna industrija.

»INDUS« d. d.

Tovarna »Indus« prej Carl Pollak je razstavila tudi letošnje leto v polnem obsegu svoje izdelke v lastnem paviljonu, ker so je Nj. Vel. kralj povodom obiska zelo zanimal za vse izdelke. Trvdka producira sledeče vrste usnja: vegetabilno strojeno za navadno obutev, isto za izdelovanje gamaš. Kot specialiteto svinske kože za sedla, kovčke in galanterijsko konfekcijo; dve vrste kož kroma, iz tega usnja pa izdeluje čevlje vseh vrst, teležji lak in ševrolak. Specielno velika je tudi njena konfekcija v jermenih takorekoč edina te vrste v Jugoslaviji in konfekcija galanterije to je tašak za akte, nogometnih žog itd. Paviljon je posetilo tudi Nj. Vel. kralj sam in se je zelo zanimal za posamezne izdelke ter osebno naročil taško za akte iz fine galanterijske svitline.

»PROGRES«, TVORNICI IGRAC.

Otroka razveselji najbolj z igračo, ki mu more predstavljati krog gibnega življenja. Koliko so imeli otroci igrače pred vojno! Pomeni so bile, da jih je lahko vsakdo kupil. Prihajale so k nam ponajveč iz krajev, ki leže zdaj v inozemstvu. Visoka carina je postavila to blago pod luksuz in skoro onemogočila import, ker je malokdo zmogel fan-

tastične cene, ki se zahtevalo za inozemske igrače.

Da odpomore v tem pogledu tudi potrebam socijalno šibkejših družin, se je osnovala po prevratu tvornica igrače »Progress«, ki se nahaja v Ljubljani, Velika čolnarska ulica 10, in ki je razstavila svoje lične izdelke na letošnjem velesojem v paviljonu »K« št. 521. Ti izdelki so povečini iz lesa, nekateri čedno prepleksani, boljše vrste pa so prevlečene s primerno barvastim blagom ali drugače okrašene. Tu dobijo igrače vsake vrste in velikosti, gugalne konjčke za dečke, vozičke, ladjice itd., vse mično, trpežno in po odgovarjajoči ceni. Vsi, ki hoče ob tej ali oni priliki obdariti otroka s primerno igračo, ne drago, pa okusno in trpežno, ozrejte se te lepe domače izdelke.

— Navljanje cen. Pišejo nam: Na letošnjem velesojem je opažati, da nekatera gostilničarska podjetja poslujejo s pretirano visokimi cenami tako glede živil, kakor tudi pijske. Več posetnikov velesoja nam naproša, da omozorimo gostilničarje na to okolnost, ki vzbuja splošno nezadovoljstvo. (Zelji zainteresiranih krogov radi ustrežemo, vendar pa smo mnenja, da je zvišanje cen posledica velikih stroškov, ki jih imajo gostilničarji s prevozom, izložbo in davkom. Komur so cene previsoke, si bo pač privoščil kozarček božje kapljice kje drugje in ne na velesojem. — Op. ured.)

TVORNICI KANDITA »UNION«.

V paviljonu L zavzema eno najlepših mest izložba zagrebške tvornice kandita in čokolade »Union«. To solidno, moderno opremljeno in splošno znano domače podjetje je bilo ustanovljeno 1909. leta. Svoji sedež ima v Zagrebu, kjer razpolaga s krasno veliko tovarno, ki zapolnja 350 delavcev. Če pomislimo, da pri tej industriji izrajo glavno vlogo stroji in druge moderne naprave, zadostuje že to število, da se lahko prepričamo o obsežnosti in obratu tega podjetja. Kako bogato fundirana in agilna je tvornica »Union«, dokazuje tudi dejstvo, da znašajo njeni dnevni izdelki 4-5 tisoč kg. Izdelki, ki jih razpečava po vseh kraljih naše države in ki po svoji kakovosti uspešno tekmujejo z inozemskimi, obstoje v glavnem iz raznovrstnih bonbonov, karamel in vseh vrst čokolade.

Izložba tvornice »Union« je na letošnjem velesojem prava slika in odsev podjetja samega. Obsežno, zelo okusno in bogato opremljeno razstavišče vzbuja pozornost vseh, ki posejijo paviljon L. Mi mo te krasne izložbe je težko iti, ne da bi si jo človek ogledal in, če je seveda interesent, tudi sezel po prvovrstnih vzorcih, čijih splošno znana dobra kakovost in priljubljenost jamči za popolen uspeh.

DENTAS, Brata Sbil, Velike Lašče.

Na velesojem je zadnje dneve opažati veliko zanimanje inozemskih in tusemskih trgovcev za izdelke domače hišne industrije. Nekatera domača podjetja, ki pospešujejo to panogo domače obrti, so dobila prav velika naročila. Splošno je na velesojem zanimanje za zobotrebce.

Izdelovanje zobotrebcev, panoga domače obrti, je posebno razvito okoli Velikih Lašč, kjer kmečke rodbine v zmrskih časih marljivo in uspešno izdelujejo lične zobotrebce, ki delajo uspešno konkurenco na svetovnem trgu in se razpečevajo v velikih množinah v inozemstvo.

Podjetna in agilna brata Sbil sta umela organizirati to panogo domače obrti ter sta v svrhu trgovske organizacije in razpečevanja zobotrebcev ustanovila v Velikih Laščah podjetje pod imenom »Dentas«, ki razpečava zobotrebniške izdelke razne kakovosti in finese na domačem trgu in jih celo eksportira v inozemstvo. V lepo opremljenih stuvzah se zobotrebci razpolgajo na razne kraje naše države, tako v južno Srbijo, Banat ter drugim in zadnji čas je opažati posebno zanimanje za nje med trgovskim svetom v Banatu. Zobotrebci se v velikih množinah eksportirajo preko tržaške svobodne luke v razne pokrajine Sredozemskega morja, tako v Egipt, Tunis, Alžir, na Grško in umevno tudi v Italijo. Nekateri italijanski trgovci so se pri obisku letošnjega velesoja posebno zanimali za eksport zobotrebcev.

Trvdka »Dentas« je v paviljonu »E« priredila lepo, okusno okrašeno razstavo vseh izdelkov domače hišne obrti, ki jih postavila na tu- in inozemski trg. Razstavo si je ogledal tudi Nj. Vel. kralj Aleksander I. povodom svojega obiska velesoja.

TELOVADNO IN ŠPORTNO ORODJE.

Tvornica telovadnega in športnega orodja J. Oražem, Ribnica, Dolenjske, je razstavila na drugem ljubljanskem velesojem L. 1922 telovadno in športno orodje ki je bilo predmet splošnega občudovanja in priznanja domače obrtne podjetnosti. Za časa razstave same sicer ni prišlo do večjih kupčijskih zaključkov, vsekakor pa so ti domači izdelki vzbudili splošno pozornost, ter so se začeli interesirati t. j. posamezna telovadna in športna društva kakor tudi posamezniki sport koležih krogov zanimali za te izdelke domačega podjetja v toliki meri, da je morala trvdka vsled številnih naročil svoj obrat znatno povečati, tako da je momentano v stanu poslužiti svojim odjemalcem tudi z večjimi dobavami. bodisi kompletnimi telovadnicami, bodisi posameznimi predmeti v najkrajšem času.

V tekočem letu je dobavila trvdka v razne vrste in manjše kroge Jugoslavije, novo ustanovljenim društvom kompletne telovadnice t. j. stabilno orodje kakor plezala, lestve, koloteko, kroge kakor tudi prenosljivo orodje kot bradlje, salonske droge, konje, koze, telovadne mise in vse druge v telovadnici potrebne predmete, medtem ko so že starejša društva izpopolnila svoje telovadnice z manjšimi orodjem oziroma so dala v popravilo ali

obnovljenje ter izpopolnitev zastarelo odnosno pokvarjeno orodje.

Veliko povpraševanje je bilo tudi po opreham letnih telovadnic in športnih prostoro, ki so baš v prvotnem času tudi pri nas zavzeli uprav odlično mesto na polju telesne vzgoje. Med drugim je na primer konstruirala trvdka Oražem stojala za kroge na prostem katere je možno razložiti v posamezne komade, s čemur je omogočen transport istih ne glede na to, da odnosa konstrukcija lahko vsebuje poleg kompletne opreme krogov tudi še plezala (vrvi in palice) ter event. premakljive telovadne lestve.

Razen svedenega špeciálnega telovadnega orodja izdeluje trvdka tudi vse druge športne predmete kakor priprave za skok, prožne deske (lastne konstrukcije), jesenove in bambusove palice za skok, kopja iste vrste, diske, žoge, kija, ročke itd. itd.

Trvdka, ki je ustanovljena že leta 1881, si je s svojimi solidnimi in vsem zahtevam odgovarjajočimi izdelki pridobila splošno priznanje in zagupanje domačih telovadnih in športnih krogov, ter je le pozdraviti neno stremenje, da se tudi na polju športne industrije z lastnim izpopolnjevanjem popolnoma osamosvoji.

»ELIN«, DRUŽBA ZA ELEKTRIČNO INDUSTRIJO, PAVILJON »G« 216, KRALJEV OBIŠK.

Splošno je mnenje, da je razstavni aparat elektrotehnične velesoje »Eline« tako okusno in izbrano opremljen. To oeno potrjuje tudi dejstvo, da je posetil naš kralj ta razstavni prostor, da je delj časa tam ostal in da se je zelo zanimal za izdelke te tvrdke.

Družba »Elin«, ki ima svoje tovarne v Weizu, izdeluje v prvi vrsti električne stroje, generatorje, motorje in transformatorje vseh vrst in vsake velikosti, električne aparate in sploh vse izdelke, ki spadajo v elektrotehnično stroko. Na velesojem je trvdka »Elin« razstavila poleg električnih strojev in aparatov tudi nekaj velesojnih novosti: malo transformatorje za hišne zvonce, nove vrste luksuznih ventilatorjev, motorje za živalne stroje, najmodernejša svetilna telesa in sicer vse v obratu, kar vzbuja splošen interes obiskovalcev.

Poseben zanimanje vzbuja lepa in mila svetloba, katero razširja sredi prostora obešana svetilna sistema »Reinlicht«, katera je priljubljena tudi kraljevo pozornost tako zelo, da si je dal natančneje opisati tehnične posebnosti teh novih svetil ter celo razstaviti eno izmed njih. Kralj je izjavil, da mu je ta svetloba zelo všeč. Ta najnovejši in najmodernejši svetilni sistem ima to prednost, da oddaja le žarke, ki niso škodljivi človeškemu očesu in da se vidijo pri njegovi luči vsi barvast predmeti v pravi barvi kot pri solni svetlobi, oziroma pri dnevi luči. Radi teh svetlobnih in higienskih prednosti je ta sistem posebno priporaven za razsvetlavo bolnišnic, sanatorijev, pisarn, izložb in delavnice fine mehanike. Za vsako uporabo obstoja posebna konstrukcija. Vse kaže, da bo ta »Reinlicht« sistem luč bodočnosti.

PISALNI STROJ »CONTINENTAL« NA LJUBLJANSKEM VELESOJEM.

Ta znameniti pisalni stroj je videti v paviljonu »G«, koda 206/A, trvdka Ant. Rud. Legat, Maribor. Interesent naj ne zamude, si ogledati ta stroj.

Trvdka je tamkaj razstavila izvrstno računske stroje in tudi pisalne stroje različnih sistemov, veliki in mali, ter tudi a čirlico.

»IDES«, TVORNICI KEMIČNIH IZDELKOV, TACEN PRI LJUBLJANI.

V paviljonu E. 73 je razstavila domača trvdka Ides svoje kemične izdelke. Zlasti je omemba vredno prvovrstno antracen črnilo, ki more po svoji dobri kakovosti uspešno konkurirati z vsem tujim črnilom. Trvdka »Ides« izdeluje dalje prašek za črnilo, ko tudi nad vse priročno črnilo v obliki papirja. Vsi ti izdelki so dobre kvalitete in vredni nakupa. Enako priporočamo barve za stampele, guml arabicum črni prašek za ševlarje in plavilne kočke, to vse izdeluje naša domača trvdka »Ides« in ki s tem bistveno prispeva k naši gospodarski osamosvojitvi. Lepo pa pomagata trvdka »Ides« tudi k našemu nacionalnemu napredku s tem, da prodaja svoje črnilo v korist jugoslovenske Matice.

Naj bi to uvaževala črnost, zlasti šole in uradi, zakaj neopravičljivo je, da kupujemo blago iz tujih in plačujemo drago prevoznino in še dražjo carino, ko pa imamo vse to doma. Zato kupujte črnilo znamke »Ides«!

BUDDHA NA SEJMU.

»Čel Buddha vlada svudu!«, tako je še dni vrtilnik nekaj banatski trgovci, ko je pregledalo razna razstavišča v paviljonu celokupne trgovine H ter ga je instinktivno zavstavilo malo, lepotehnično in reklamno priretno razstavišče ljubljanske tvrdke »Tea Import«, ki je že lansko leto bila pridobiva s svojo razstavo čajnih izdelkov veliko zanimanje trgovskega sveta naše države. Trgovci iz Banata je z zanimanjem ogledoval zopet originalno razstavo na ljubljanskem velesojem, kljub temu, da je pred nekaj dnevi popreje videl na izložbi v Novem Sadu tudi zelo originalne slike razstave čaja »Budha«.

V kratkem času si je znala trvdka, ki se bavi s importom kitajskega čaja in ki za potem vsled strokovnjakega vodstva ume v okusnih primerih razpečavati po vseh kraljih Jugoslavije, priboriti velik sloves povsod, osobito v Banatu, na Hrvatskem, Bosni in Hercegovini ter se nje trg vedno bolj razširja. Na novosadski letošnji izložbi je »Budha« vzbujal velik interes in prav tako tudi na ljubljanskem velesojem.

Razstava je okusno in lepo prirejena ter godaja obiskovalcu najboljših utis. Raz-

stavo si je z velikim zanimanjem ogledal tudi Nj. Vel. kralj ter se je o »Budhi« zelo pohvalno izrekel. Spretnemu vodstvu tvrdke, ki je v rokah strokovnjaka z dolga letno prakso pri neki inozemski zeli ugledni trvdki, so je v kratkem posrečilo premagati tujo konkurenco in se je nadejati, da bodo »Tea Import« s svojimi solidnimi in ukusnim blagom umela obvladati ves naš trg. Tudi v razvijanjem Beoogradu pridobiva »Tea Import« trg in odjod malce.

KOPAČ I. & CO., TOVARNA SVEČ, LJUBLJANA.

Zadnja leta se je zelo razvila in opomogla industrija voščeni, stearinskih in parafinskih sveč v Sloveniji. Pojavila so se podjetja, ki z lahkoto konkurirajo tuji zemaški tovarnam, čeprav se imajo boriti z nekaterimi težkočami tehnične narave.

V Gorici že pred vojno obstoječa in v svočarski stroki drber in soliden glas vživača svečarna Kopač I. se je l. 1917 preselila radi takrat pred Gorico divjajoča vojne, ki je povsod vsako gospodarsko in industrijsko podjetje v razvoju uničevala in pokončevala. Svečarna Kopač I. je bila že leta 1900 ustanovljena v Gorici ter je v kratkem času pridobila na trgu veliko število odjemalcev, celo v Italiji. Leta 1917. se je preselila v Ljubljano ter tu ustanovila na Gosposvetski cesti lastno tovarno, ki se je tekom let razvila v lepo podjetje vsled solidnosti in podjetnosti ustanoviteljev.

Kopač I. & Co izdeluje v Ljubljani na Gosposvetski cesti v lastni tovarni razne vrste voščeni sveč, glavni izdelek, ki dobi biva na trgu največ odjemalcev, pa tvorijo izvrstne stearinske in parafinske sveče. Posebno priporočljive za domačo rabo so »Gloria«. Pa tudi sveče znamke »Adria« dobivajo sloves. Svoje izdelke tovarna zelo eksportira v Italijo, gredo pa tudi v naše južne kraje in na Grško. Med obiskovalci iz južne Srbije je bilo opažati znatno zanimanje za to tovarniško podjetje.

Tovarna sveč Kopač I. & Co je razstavila svoje izdelke v paviljonu E v kof 48 ter je razstavo sveč prav okusno priredila.

SREČKO POTNIK, TVORNICI SADRNIH SOKOV.

Srečko Potnik, tvornica sadnih sokov, esenc itd. Ljubljana, Metelkova ul. 13.

Podjetje je v malem obsegu začelo l. 1911. Po prevratu se je znatno razširilo, ter začelo z obširnim izkoriščanjem gozdnih sadežev: malin, jagod in borovnic, doloma čeheni in jabolk.

Prdelava sokov je bila zadržana vsled pomanjkanja sladkorja, izdelava etarov in esenc vsled pomanjkanja alkohola. Teh zadržkov sedaj ni. Iz svežih sadežev se nadalje izdelujejo koncentrirane aromati potni destilacije, istotako pa tudi sadni eteri. Predmet se rabijo za fina peciva, bombona, aromatiziranje marmelad in umetnih sokov.

V zadnji dobi, začelo se je izdelovati tako imenovane sadne ratifaje t. j. specijalni likerji, ki se izdelujejo naravnost iz svežega sadja.

Vsi ti izdelki imajo veliko vrednost z ozirom na bogatstvo gozdnega jagodičevja in Slovenije.

Istotako se tudi izdelujejo različni esenci za alkoholne pijske, predvsem rumesenci itd.

Zanimiva je konstatacija, da Slovenija, tako bogata na prvovrstnih aromatičnih malinah, jagodah itd. najmanj konsu mir teh izdelkov kolikor niso prinesli spremembe v tem oziru v naša letošnja posetniki iz Srbije, Bosne in Hrvatske; kajti v teh pokrajinah se največ použije sadnih sokov.

INDUSTRIJA VEZENIN IN PERILA. BLEJ.

Slovenec Ivan Petrič je pred vojno imel v Švicl St. Gallen dobro cvetočo industrijo vezenin in perila. Za čipkarstvo vlada na velesojem med zainteresiranimi krogi prav veliko zanimanje. Tudi za ukusne vezenine in pletenine, ki jih izdeluje industrija vezenin na Bledu je vladalo med obiskovalci splošno zanimanje.

Po prevratu je g. Ivan Petrič ustanovil na Bledu pod imenom »Industrija vezenin in perila« podjetje, ki izdeluje naravnost okusne in moderne vezenine s stroji. Podjetje se vsled agilnosti lastnikov prav dobro uvaja na domačem trgu in so vezenine in perilo, ki jih stavlja na domači trg, predmet povpraševanja od strani trgovcev. Za vezenine se posebno zanima Zagreb in ostala mesta naše države. Kakor čujemo, se namerava podjetje v kratkem razširiti in povečati svojo produkcijo. V razstavišču paviljona E ima podjetje prav zanimivo kolekcijo raznih vezenin in perila, za kar se obiskovalci prav interesirajo.

TRIGLAV, TOVARNA PERILA V LJUBLJANI.

V »E« paviljonu, kjer je v lepši razstaviščih in kojah postavljeno razno tekstilno blago in perilo, je trvdka »Triglav«, domače podjetje ustanovljeno leta 1921, razstavilo svoje solidne in okusne izdelke perila in drugih predmetov te stroke. Podjetje se je vsled agilnosti lastnikov počelo prav lepo razvijati, čeprav se je prvotno imelo boriti z vsemi težkočami, ki so vladale na trgu te panoge domače industrije. Trvdka »Triglav« se je razvila iz prvotne tvrdke Drago & Genica Vojška. Trvdka si je vsled svoje spretnosti in solidnosti kmalu pridobila domači trg, ki ga zadovoljava s solidnim blagom, ki tudi lahko konkurira glede cen. Trvdka si je tekom svojega obstoja pridobila smaten krog odjemalcev v vseh delih naše države.

Med obiskovalci-trgovci v stroki perila je za paviljon zadnje dneve veliko zanimanje. Razstava perila tvrdke »Triglav« je prav lepa in tudi veliko labro perila.

REKLAMNO PODJETJE NA VELESEJ-
MU.

Moderno anončno poslovanje in reklama, to važno merilo trgovskega in narodno gospodarskega gibanja je bilo pri nas do nedavnega časa takorekoč popolnoma neznan. Se je v povojnem času imamo znanomovati tudi v tej panogi velik korak naprej — ustanovila se je anončna reklamna družba Aloma Company. Obsebi umevno da delo ni bilo lahko; ledina je bila nerazorana, našim ljudem ustroj in namen anončnega poslovanja skoraj neznan. Vsakdo je bil mnenja, da to posredovanje oglase podražja, kar pa nitiakor ne odgovarja smislu anončne posredovalnice, ki ta posel izvršuje za naročnika popolnoma zastopni in dobi svoj zaslužek samo od časopisne uprave.

Vendar je bil led prebit. Že pri prvem in drugem Ljubljanskem velesejmu je družba pokazala, da gre vstrajno po zahtorti poti. Velikanski napredek je videti osobito letos o priliki velesejma. Že po kriziščih važnih ulic opazimo njene lične reklamne kioske in deske, ki povsem odgovarjajo zahtevam moderne reklame in se lahko kosajo s tovrstnimi objekti v večjih mestih.

Presenetljivo pogojeni so visoki reklamni stožirji po semlišču: res veselje je gledati to pestro sliko lepok naših podjetnih firm, ki se ne strašijo stroškov, da pobliže vsiljivo tujezemsko konkurenco. Slišali smo laskave pohvale inozemskih gostov, ki so ta način plakatiranja primerljaj prireditvam v Lipskem in Frankfurtu, kjer je reklama stvarno na višku. Skratka, že en pogled po mestu in semlišču dokazuje, da ALOMA v reklamni dominira v Jugoslaviji.

Naravnost senzacija je bila, ko se je zasludala s svojimi modernimi reklamnimi deskami tudi v Beogradu. Da, polzkušila je celo z malo izložbo jugoslov. plakatov, kjer je videti nekaj res mlčnih osnutkov in izdelkov naših uporab. grafičarjev in litografov. Zeleti je samo, da se omislil prihodnji večji prostor tako, da bodo naši trgovci doumeli, da smo v tem oziru popolnoma neodvisni od tujezemskih podjetij.

Najvažnejši oddelek omenjene družbe je pabr anončni oddelek. Družba zbira oglase za vse tu- in inozemske časopise, oskrbuje prevode oglasov v tuje jezike na lastne stroške, posveča vso pažnjo naročlom, da izvršite popolnoma odgovarjaj željam naročnikov. Svoji stalni klienteli nudl družba posebne ugodnosti. Informira se o napredku na reklamnem polju, nasvetuje prikladne racionalne načine za propagando, sestavlja proračune itd.

Z velikimi inozemskimi anonč-koncerni stoji je v stalni trgovski zvezi, vendar na ta način, da se lista ne morejo ustati pri nas, na drugi strani pa prihrani tuzemskim naročnikom kolkor mogoče ceneno anonciranje.

Za one, ki so navezani na razpošiljanje okrožnic in ponudb v veliki množini, ima ALOMA na razpolago moderno adresno pisarno, ki oskrbi točno adresiranje in ekspeditiranje tzdv. tiskovin.

ČAJNO PECIVO NA SEJMU.

Prva gorenjska tvornica čajnega peciva A. Vidice, Jesenice, Gorenjsko, Slovenija, se je ustanovila pred dvema leti v srednje velikem obsegu ter zaslovela po svojih prvovrstnih izdelkih tako, da ni mogla zadovoljati vsem naročlom. Nabaviti so se morali vsled tega še nadaljni stroji na motorni pogon, sedem po številu, tako, da je v položaju zadostiti tudi največjim zahtevam. Že itak moderno opremljena se bo tvornica izpopolnila še z novo parno pečko, ki začne obratovati tekom meseca. Kljub številnim strojem bo primorana tvornica tudi do sedanje delovne moči (16 po številu) v kratkem pomnožiti.

Na Ljubljanskem velesejmu v paviljonu »L« št. 470 razstavljeno blazo si je ogledal tudi Nj. Veličanstvo kralj Aleksander, se prav pohvalno izrazil ter informiral o podjetju in o delovanju prisotnega lastnika A. Vidice. Vidicevo čajno pecivo ima mnogo odjemalcev tudi v Južnih kraljih naše države ter mu želimo mnogo uspeha. **MATIJA PERKO, MIZARSKA TVORNICA PAVILJON K ŠT. 527. ŽG. ŠIŠKA.**

TA DOMAČA MIZARSKA TVORNICA je že znana obiskovalcem vseh dosedanjih velesejmov. Letos je tvrdica razstavila lično spajno opravo po domačih motivih v modernem narodnem slogu, ki vzbujaj med gledalci mnogo zanimanja. Posebno lično je izdelana pri opravi notranjičina v mahagoniju. Mikavni vzorci privabljajo vedno dosti kupcev in ker cena ni pretirana je tvrdica kakor čujemo, dobila že dosti naročil.

Vsekakor je podan dokaz, da je ni ličnejše in efektnejše opravre nego tako v člistem domačem slogu brez tuje navlake. Če bi naše občinstvo kazalo še nekoliko več zanimanja za to pristno domačo umetnost, bi podpiralo s tem res dobro stvar tudi sebi v prid. Vredno je, da se da domači tvornici še nekoliko več vzpodbude za izdelovanje take lične opravre, ki tako v estetskem kakor v umetniškem oziru nikakor ne zaostaja za tujimi proizvodi.

»STORA« d. d. ŠT. VID NA LJUBLJANO. TOVARNA ZA ZASTORE, PREGRIJALJA IN VEZENINE.

To čisto domače podjetje se je razvilo iz majhnega početka do ene najboljših in največjih tovarn te stroke tekstilne industrije v Jugoslaviji. Danes se izdelujejo na 53 strojih, med temi veliki eksemplari po 10 m dolgi in 1 in pol m široki, isti fabri-kati, kateri so se izdelavali s posebno skr-

bjo in natančnostjo le v Švicl, na Češkem in v Nemčiji, prav tako lepi, okusni in kvalitativno polnovredni. Gledalec strmi na množino raznih tehnik in vrst teh proizvodov. Hvalevredno je stremenje tovarne, da nudi tudi ubožnejšim slojem priliko, da si okraši svoj dom s lepim, a cenim zastorom ali pregrinjalom. Tovarna ima vedno dovolj naročil ter se bode po naših informacijah še povečala, tako da bode mogla kriti vso potrebo v teh produktih cele Jugoslavije.

Omenjamo, da se je tudi Nj. Vel. ogledalo paviljon »Store« ter izrazilo svoje začudenje da se tudi ta vrsta industrije proizvajala doma ter si dalo zabeležiti adresno.

TOVARNA NOGAVIC M. FRANZL S. sin. Lastnik imenovane tovarne g. Feliks Franzl. Privoz št. 10, je razstavil v svojem paviljonu na velesejmu vzorce krasnih izdelkov nogavic, pletenin, svilenih jumperjev ter modnih kostumov.

Razveseljuje je dejstvo, da je to podjetje naše krvi, našega truda, naše poštenosti in naše osamosvojitve, ki že decenije uspešno utira pot tej panogi industrije. Podjetje namerava lastnik še izdatno razširiti ter v delavnicah zaposliti kvalificirano pomnoženo osobe. To solidno priznava — narodno podjetje iskreno priporočamo. Zeleči mu kar največjih uspehov.

Spisni kino.

»Čevančiči«.

Tako nekako se prav tišči pečenki. Pa je ime čisto postranska reč, ampak je pečenka zares imenitna. Vse se gnete okolo raznja. Trije, štiri, pet, šest, sedem, osem, devet, deset, enajst, dvajset, trideset, štirideset, petdeset, šestdeset, sedemdeset, osemdeset, devetdeset, sto. To je generalna napaka. V enem dnevu, ja, to bi bilo nekako, so sodili Poraklov boter, ki so kupili tri nprave bergamske osle in se tudi na kokodajce kaj razmejo. V enem dnevu, ja, ... so brizgnili rumeno likovino brez selantnega lokca, skoro v premli črti. Čas je zlato...

Valilni stroji.

Samo za piščance. Skoda. Za ljudi jih ni treba. Gre tudi brez strojev. Se preveč. Ampak za bankovec če bi bil! Ne za akovavca, ki bodo kmalu izginili. Pač na za tiste »mlilke« s tremi kolobarčki. Magari tudi na 21 dni. S niščanci na gra vse prepočasti. To je generalna napaka. V enem dnevu, ja, to bi bilo nekako, so sodili Poraklov boter, ki so kupili tri nprave bergamske osle in se tudi na kokodajce kaj razmejo. V enem dnevu, ja, ... so brizgnili rumeno likovino brez selantnega lokca, skoro v premli črti. Čas je zlato...

Papirjevcia.

Morda ni čisto točen naslov. Ampak je nek semjski sport te vrste. Gole za »zastopnikarje«. Če bi brezglavoč d-mlil Mrlinovo kavo, bi bilo še bolje. Mrlin, vobče bolje. Pa ponujajo samo nam. Nekateri tudi ni ponujajo. Samo nastavlili so. In je to še bolj prav. Ljudje hite po navilnih in se zanimajo. Za papir najboli. Nekateri jemljejo vse od kralja. To so otroci. Nekateri so izbirali, pa se zanimajo samo za »mekko« kvaliteto. To so odrasli. Oni imajo svoj namen. Jako zahtevan namen...

Naši umetniki.

Tudi oni so nišli na sejem. Ne s »nermanentnim«, toda permanentno. Ne vsi. Nekateri samo. Brez odgovora. Vsek zase. S svojim umotvorom. Z dušo brez telesa. Telesa kmalu ne bo več treba našim umetnikom. In še marsikomu drugemu ne. Umetnost pa naj le ostane. Ni še v »noro«. Vnu potičeva portreta sta zares remek delo. Resničeva »Sfinca« ga tudi nihne. Vsi za tedn dni. Caspariev »Seialec« in »Zanilca« sta v naglici prav dobra plakata. »Zanilca« menda nekaterim bolje upaja. Je zastavna. In se kdo mimogrede zadene vanjo. Veljona možki. Ne pravim, da namenoma. Na Marsičev »Madonico« v Poličariev koji so našli, da ima »predolge« bob. Mi smo namreč jako kritični. Pa to se ne pravi, da imamo »predolge« levke...

10.000 dinarjev.

Nekdo jih je izgubil na sejmščici. To je huda reč. Bog nas varuj take nesreče! No, jaz sem imun proti njej. To se pravi, dokler bo ostal dinar stabilen. Sicer na me na prihodnjem sejmu tudi utegne doleteti. Pa takrat ne bo več senzacija. Še malo ne. — Veleindustrijalec iz Nemčije si je zadnjič prižgal cigareto z bankovcem za 100.000 mark. Samo sejmaki strahnjak je vlijudno opozoril, naj pazi, da se ne vname paviljon. In je dejal veleindustrijalec, da je s tem denarjem nekdo na lanskem sejmu plačal tri stroje in še četrtega pol...

Reklama je uspeh.

Posna, ali pravilnice povedane zgodnja ura. Tudi najtežje šampantjake butelike leže pod mizo. In med njimi trop slovečih črtov kot »ob letvi aide« ali »pencice po nihvah« tam leže snopovja kope. ... Edino gospod šef »izkazal se je korenin pravce.« Gospod šef sedi na cilindru in cilindri je povezan na stol in stol kleca na mizi in šele miza se dotika tal. Gospod šef je ves »kampus«, čeprav še ni napravil nobenega drugega »zaključka«. Ga pa še bo. Ima još vremena. Samo reklama je uspeh...

Interview.

— Kako ste zadovoljni, gospod šef, s sejmom?
— Za nič izguba, vam pravim. Niti stroški ne bodo kriti.
— Če se prav spominjam, ste so tudi lani tako pritoževali. Kaj vas je napotilo, da ste tudi letos razstavili?
— Idealizem, verujete mi samo idealizem. Svet nas sicer z vseh strani punje z materialisti, toda popolnoma po krivici. Jaz pravim, da smo idealisti, še preveliki. Mislili: saj bo bolje. Pa so izkale prava »efektivna izguba«!
— Razstavljali splošno težijo, da delajo s izgubo.
— Vi to apostrofirate s »skopoo«?
— Ne morem razumeti, kako se »dela s izgubec.«
— In vendar je tako.
— Dovolite gospod šef, da sem odkritoučen. Po mestu šepetajo, da ste smeli šampantizirati težke tisočake.

— Ha, ha, ha! Kaj vas to peče?
— Mislim namreč, da to ne more...
— Ne, ne, ne. To je privatna zadeva, dragi gospod, čisto privatna zadeva, mh, takorekoč najprivatnejša...
— Torej sama izguba?
— Da, da, sama izguba. M—o.

Gospodarstvo.

—g Hmelj, VIII. brzjavno tržno poročilo: Zatec CSR, dne 5. 9. 1923. Mirno nakupavanje na kmetih po 2600—3000 Kč; za 50 kg (1 Kč je 2.83 Din) — 1 kg je 68.6—67.2 KJ.

—g Ljubljanski trg. Trg je z blagom dobro založen; promet živih. Opažati je pri posamnih predmetih padanje cen. Dvignila pa se je cena teletin vsled običajnega pomankanja v tem času. Cena moki je padla na 6.50 v detajlni prodaji za št. »0«. Mleko se dobi že za 3 Din liter. Veliko število mlekaric zahteva še vedno po 4 D, medtem ko prodajo mlekarne vzlic večjim režijskim stroškom po 3.50—3.75 Din. — Mese cene: Goveje meso I. vrste 22—28 Din; II. vrste 17—22. teletina I. vrste 29—30, II. vrste 28. svinjsko meso I. vrste 35 II. vrsta 30, mešana slanina 35—36, riba in sal 37.50, ameriška mast 35, domača 37—40, Piščanci od 15—25 po velikosti. Surovo maslo 55, čajno 75, sir 45, eno jajce 1.75. Kg belega kruha 7 din; od 10. septembra nadalje 6.50 din za kg belega kruha in 5.50 za kg črnega. Sadjja prineso na trg večje množine, cene padajo. Letošnja cena za jabolka in hruške še ni ustalena. Krompir 1—1.25 za kg, zgodnje zelje 2.50, kisló zelje 3.50, ohrovt 3, kolebrabe 2 Din, paradizniki 5 Din čebula 1—1.50. Gob letos še ni v večji množini na trg; cena 10 dinarjev za kg.

—g Mednarodna lesna konferenca v Bratislavi. V Bratislavi se je vršila dne 31. avgusta in 1. septembra ti. pod predsedništvom g. Kornela Stodela, državnega poslanca in predsednika Udruga lesnih podjetij »Carpatia«, mednarodna lesna konferenca, ki je vzbudila v vseh državah Evrope največje zanimanje. Potom vladnih zastopnikov in delegacij največjih lesnih udruženj je bilo zastopanih na konferenci 10 držav in sicer Francija, Anglija, Italija, Jugoslavija, Češkoslovaška, Romunija, Nemčija, Avstrija, Ogrska in Holandska. Jugoslavijo so zastopali ing. Anton Rudež, predsednik lesnega Odeka Zveze Industričev v Ljubljani, Danilo Gorup, tajnik pri Zvezi Industričev v Ljubljani, generalni direktor Alojz Kržižič kot zastopnik mariborske skupine Zveze Industričev in ing. Milan Marinovič, gozdarski nadsvetnik in urednik »Sumarskega lista« v Zagrebu. Glavni namen konference je bil odstraniti težkoče ki so se pojavile v povojnem času v mednarodnem prometu med posamnimi državami in zlasti med državami komenturam in producentov lesa. V to svrhu so se določile 4 komisije ki so imele sledeči program: a) ureditev mednarodne statistike produktivne in konsumna lesa na enotni podlagi, b) uvedba mednarodnih uzanc, c) tarifarne carinske in valutne zadeve, d) ustanovitev mednarodnega udruženja lesnih organizacij vseh evropskih držav. Predsednikom posledne komisije je bil soglasno izvoljen Slovenec ing. Anton Rudež. Konferenca predstavlja po vojni prvi pokušus odstraniti ovire, ki otežujejo še vedno lesno trgovino med posamnimi državami. Gostje so bili v Bratislavi sprejeti z znano slovensko gostoljubnostjo. Predvsem pa so zastopnike iz Jugoslavije Čehi ob vsaki priliki odlikovali in z navdušenjem pozdravljali.

— Industričev in obrtnikom. Glasom razpisa drž. zavoda za unapredjenje industrije i zanatstva i davanje pomoči in ministarstvo poljoprivrede i voda dodelilo vseh prihod drž. klase loterije za leto 1923 na podstavi zakona poškodovancem po toči kot pomoči, ki se vrne v tekočem letu. Na ta način ministarstvo za trgovino in industrijo v tekočem letu ne bo dobilo oni del dobička, ki je predviden po čl. 11 zakona klase loterije za unapredjenje industrije i zanatstva i davanje pomoči in ministarstvo obrtnikom in industričevom. O tem se obveščajo vsi zainteresirani, da se za enkrat ne obračajo na ministarstvo za trgovino in industrijo s prošnjo za pomoči ali posojilo iz omenjenega dela čistega dobička drž. klase loterije.

— Dobava umetnega asfalta. Pri uravi smodničnice v Kamniku se bo vršila dne 15. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 1500 kg umetnega asfalta. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Prodaja raznih odnadjov. Pri odeljku zavoda za izradu vojne odeče v Novem Sadu se bo vršila dne 17. septembra t. l. prodaja raznih odnadjov itd. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Prvovrstna hanaška moka, zdrob, koruza i. dr. je prispela ter se dobi takoj na drobno in debelo po konkurenčnim cenah pri tvrdki »FORTUNA«, Ljubljana. Krefov trg. Istotam se dobi vsakovrstna emalirana posoda. Celi današnji inerat.

— Dobava materijala za izdelovanje petrolejskih kant. Pri uravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 20. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznega materijala za izdelovanje petrolejskih kant. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Potresi.

Že dolgo je znano, da potresi niso povsod enako razširjeni. V gotovih pokrajinah se pojavljajo prav pogosto, druge pa jih komaj občutimo. Navadno so pogosti potresi tudi jako močni. Redki in šibki so potresi v celi severni Nemčiji, v severnem delu azijske Rusije, v delu Sev. Amerike in v ozemlju stare brazilske gmote.

Nasprotno se pojavljajo pogosto potresi v južni Evropi, vsi Mali Aziji, Perziji in na obronkih Himalaje. Največkrat nastane potres ob robovih Pacifičnega oceana (na zap. obrežju Juž. Amerike posebno) — najbogatejši na potresi sta kulturni deželi Japonska in Italija.

Z ozirom na jakost potresov ločimo več pasov — a vsi ti pasovi se strnejo s pasovi mladih geoloških gubanj in delujočimi vulkani.

Vsled tega se pojavljajo najmočnejši potresi v območju Sredoz. morja, Mali Aziji, Tienšan-u, v ozemlju Himalaje, na Sundskem otočju, v Andih Sev. in Juž. Amerike, Aleutih, japonsko-majalskem ozemlju, Melaneziji in novi Zelandiji.

Manj močni potresi nastajajo v malo gubanem ozemlju, v ostankih starih gorskih gmot in v ozemlju mladih prelomov.

Ascizmiško (brez potresa) pa je ozemlje starih kristalinskih masivov, kjer sploh ni prišlo do izrazitega gibanja. To je severovzhodni del Severne Amerike, Brazilija, osrednja Afrika, Avstralija itd. Dalje spadajo sem prostrane s prodrom pokrite nižave: severnomska (germanska) nižina, velike nižine severne Rusije in Sibirije itd.

Kakor razvidimo, so največ odvisni potresi od geološke gradbe dotičnega ozemlja. Najlažeje se je videlo to že pri velikem japonskem potresu l. 1891. Celo japonski seizmologi (posebno Koto) so tega mnenja, da so ravno dislokacije vzrok vseh obsežnih potresov v njihovi deželi.

Vse potrese lahko delimo v dislokacijske ali tektonske (nastali vsled gubanja zemeljske skorje), vulkanske in udorske.

1. K dislokacijskim potresom prštevam najbolj prostrane, tkzv. svetovne potrese. Ti potresi nastajajo vsled krčenja zemeljske skorje. To vodi do napetosti litosfere. Površina postane polna raz in razpok, ob katerih se pomaknejo posamezne grude zemeljske skorje druga proti drugi. Vsaka tvorba razpoke, vsako premeščanje kamenih mas vodi pa nujno do potresa. Po potresu opazimo tamkaj nekaj časa ravnotežje, ki rastejo in povzročijo nove potrese.

Sedaj nam je jasno, zakaj so najpogostejši potresi baš v ozemlju mladege gubanja. Iz istega vzroka se pojavljajo manj močni in manj pogosti potresi v prelomih in udorih. Vsa ta ozemlja so slabši, popustljivi deli zemeljske skorje, v katerih so vsled notranje napetosti ravnotežje nadzemskih plasti najlaže porušl.

Ravnatoko pa je razumljivo, da so vedno redki potresi ali jih pa sploh ni v globoko erodiranih gorskih jedrih starih gubanj in prostranih nenagubanih nižinah.

Jasno je, da trpijo pri vsakem premiku večje grude zemeljske skorje ravno robovi, in da je učinek potresa ravnino tu najbolj intenziven. Mejne črte premaknjanih grad so obenem potresne črte. Ker njih tvorba v glavnem še ni dovršena, ampak se razvija sunek za sunkom dalje — se ponavljajo potresi na istem mestu, četudi z različno jakostjo, vendar vedno na isti svedovrstni način.

2. Vulkanske izbruhe spremljaj navadno manjši potresi, ki jih občutimo navadno le v okolici vulkana. Njih intenziteta je malenkostna. Mnogokrat so v stiku z eksplozivnimi izbruhi pare v vulkanskem žrelu.

Njih podobni so takozvani magmatični potresi. Magma, ki se vzdigne v zemeljski notranjosti, ne privre na površino, temveč samo do skrepene zem. skorje v notranjosti. To velja posebno za številne težke potrese, ki nastopajo v ozemlju visokih vulkanov in ob robu Tihega Oceana. Na vsak način je tukaj združeno vulkansko in potresno delovanje.

Važna je izjava japonskih geologov: Skoro vsi močnejši potresi pri nas so indicirani že poprej z geomagnetskimi motnjami (tkzv. magnetske nevihte). Magnetna igla se kakih 30 minut pred potresom močno premakne. Premik je sigurno v zvezi s podzemskim premikanjem magme. Ne samo mehanska moč magme, ki pritiska na zemeljski krov, tudi drugo dejstvo povzroči tak potres. Ohlajene plasti, kamor pritiska magma,

segrejejo in raztegnejo — ravnotežje je porušeno.

3. Udorski potresi nastanejo v zvezi z eksogenskimi (izven-zemljski) procesi. Podzemski votline, ki so bile erodirane pa atmosferilih itd. se udri in povzročijo manjše potrese lokalnega značaja. D. B.

Kultura.

SMERNICE PODOČEGA REPERTOARJA NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUB. LJANI.

Sezona 1923/24 se prične v drugi polovici septembra. Razven par spremem ostane dramsko in operno osobe isto kakor v prejšnji sezoni. Če bodo proračunske razmere ugodne, bo skušala uprava angažirati še nekaj takih moči, ki bi uspešnemu umetniškemu delovanju koristile in bile za nekatere potrebne stroke prav dobre. A. Drama. Red dramskih predstav otvoril založira drja. Ivana Preglja »Azazel«. Režira jo g. Skrbineš. Gledališka uprava bo storila po svojih močeh vse, da omogoči dostojno vprizoritev te slovenske dramske novitete, pri kateri bo sodeloval skoro ves dramski ansambel. Nadalje premiere oziroma reprize v draml bodo: Vojnoviča »Smrt majke Jurovičev«, ki se bo igrala v originalu, Heblova »Judita« in Ibsonova »Gospa z morja«. V obeh zadnjih nastop v naslovni vlogi gospa Marija Vera, članica Narodnega pozorišča v Beogradu. Od ostalih slovenskih avtorjev pridejo po možnosti na vrsto: Cankar s svojo povestjo »Hlapec Jernej« v Skrbinešovi dramatičaji, Medved z Zolotera »Kacijanar«, Milčinski z narodno pravljico »Prstan vilinske kraljice«, Jalen z noviteto »Dom«, Remec z verižniško komedijo »Kirke« in drugi. Poleg tega se bodo izvajala še dela sledečih jugoslovanskih avtorjev: Vojnoviča, Ogrizoviča, Begoviča, Keleže, Nušiča, Jankoviča, Vukadinoviča itd. Zastopani bodo nadalje tudi slovenskijstorični kakor: Tolstoj (dramatiziran roman »Ana Karenina« in draml »Moč teme« ter »In luč je svečila v temi«), Leonid Andrejev (»Jekatarina Ivanova« in »Misel«), Čapek (»Loupežnika«, Perzijski (»Ašantka«). Poleg naštetih slovenskih tragedij, dram in komedij bo nudila drama občinstvu več klasičnih in tudi važnejših modernih del raznih svetovnih avtorjev. V poštev pridejo: Sofokles »Antigona« in »Kralj Edipo«, Shakespeare »Beneški trgovec«, Julij Cezar in »Macbeth«, Schiller »Kovarstvo in ljubezen« in »Turandot«, Grillparzer »Valovi morja in ljubezni«, Rostand »Cyrano de Bergerac«, Briux »Ponesrečenci«, Shaw »Cezar in Kleopatra« ter »Nikoli ne veš«, Galsworthy »Golobček«, Sem Benelli »Okrutna šala«, Hauptmann »Potopljena zvon«, Fuida »Budalo«, Nestroy »Eno si je zmisli«, Bahr »Princip«, Fleurs-Catvalet »Ljubezen bdi« in eno ali drugo delo španskega dramatika Benavente. Izmed dram, ki so se izvajale v prejšnji sezoni, ostanejo na repertoarju: »Hamlet«, »Othello«, »Kar hočete«, »Idijoti«, »Živi mrtveci«, »Hasanaginica«, »2x2=5«. Preskrbljeno je tudi za primerno mladinske in otroške predstave. Gledališka uprava, odvisna od spremenljivih razmer in nenadnih prislutnih slučajev, si mora seveda pridržati vse pravice za eventualno potrebne spremembe objavljenege repertoarja. (O operi path.)

— Veselotigra »2 X 2 = 5« se ponovi soboto dne 8. t. m. z Rogozom v vlogi pisateljca Abla. Začetek ob osmih svečer.

— Izmed »sejmških« dramskih predstav sem si ogledal »2x2=5«, ker sta me zanimali novi zasedbi, Rogoz in Peček. Peček je svojo epizodo prav dobro absorbiral. Vdolina vloga pa ni bila z Zelenikom, ki ga nimamo več, odkrito povedano ljuba, nego z Rogozom. Pričakoval sem morda nasprotno, pri vseh Zelenikovih vlinah, ker je Rogoz vendarle eden izmed obeh naših prvih igralcev. Pa mu vloga menda ne prija ali pa ga ni veselilo vsčeti v tulo vrzel. Seveda je opravil večer z dostojno rutino. A njegovemu sarkazmu je manjkalo humorja, njegovi izri nasploh one bohemske živahnosti, ki jo na tem značaju nečemo pogrešati. Bil je nekako melanholičen, resno-komedijski, nevesel in počasen. Sploh se je pa vsemu igralstvu poznalo počitnice, ansambli ni tekel prijetno včasih nepotrebne prozice v dialogu, vse brez vznosa, brez pristne veselosti, zavlačujoče. Skratka, prav hudo srednje dobra predstava. Za velesejem, torej za različno tuje občinstvo, bi se morale predstave prav posebno vestno pripraviti. Saj naj bi se rezentralizirali. Ali pa raje nič. Sedanje občinstvo bo svoje višje o našem gledišču razneslo preko države. Končno bi lahko ravnotežje ali intendantca (kaj vem) vendar je dalo napraviti na raznih sobnih vratih kuljs ključke in zapeha. Ali so res tako brez ambicije ali pa tako pri dinarju varčni, da se jih take male želje, dasi opetovano izražene po raznih listih, sploh ne primejo? Ljudje hodijo semlnja, odpirajoč desno ali levo polovico vrat ti čbe; vrata se tudi sama odpirajo in zijajo. Kdo pa živi po takih stanovanjih? Ali bi gledali gospodje od gledišča uprave, če bi jim kdo po njih stanovanjih od vseh vrst izdri ključavnice in zapeha, da bi nikdar svoje zapreti ne mogli. Za markiranje klavirskega sviranja bi si bili lahko vzeli tudi boljšekega virtuozu. Kako naj tako klimpranje učinkuje na kultiviranega pesnika? M. Z.

Prvovrstna štajerska vina C. Fürst in sinovi
Zastopstvo: Certalč in Cirman, Medno — St. Vid nad Ljubljano. (Na velesejmu poleg restavracije).

Ob sedemdesetletnici Ljudmile Roblekove.

Narod, ki ne časti svojih zaslužnih mož, ni jih vreden. Mora se priznati, da so Slovenci vselej znali ceniti zasluge svojih pesnikov, pisateljev in umetnikov sploh, ako ne še za življenja, pa vsaj po smrti. Toda Gregorčič je modro nasvetoval: »Sadite nam raje v življenje cvetje, a trnje shranite za grobe.«

Poleg zaslužnih Slovencev imamo tudi več zaslužnih Slovencev, katere so delovale dolgo, da celo svoje življenje bodisi na tem ali onem polju, da so pripomogle ljudstvu do narodne zavednosti, da so kolkor toliko pomagale narodu do sedanje narodne svobode.

Ce upoštevam zaslužne naše može, moramo vpoštevati prav tako tudi naše zaslužne žene ter se jih spominjati ob izrednih prilikah njihovega življenja.

Taka zaslužna žena je Ljudmila Roblekova, ki bo praznovala 9. t. m. svojo sedemdesetletnico. Skromna do skrajnosti, ni silila nikoli in nikjer v ospredje, dasi je bilo znano, da je bila ona duša vsega narodnega gibanja v Litiji, kjer je službovala kot notarska činovnica. Odkar se je leta 1886. ustanovila Družba sv. Cirila in Metoda, je delala zanjo intenzivno in z vso dušo. Nagovarjala je ženstvo iz bližnjih in daljnih krajev, da je ustanovljalo ženske podružnice CMD, dajala nasvete za čim uspešnejše prireditve v korist takrat tako neobhodno potrebni obrambni šolski družbi. Založila je v korist družbi nebroj razglednic s sliko Prešerna, Strossmayerja, Vodnika, Tomo Zupana, Simona in Davorina Jenka, Ivana Hribarja itd. Mnogo denarja je dobila družba po njeni inicijativi, po njenem delovanju in skozi njene roke.

Zbirala je narodna krasna imena ter jih objavljala v »Slovenki« od meseca do meseca. Izbrala je mnogo narodnih verzov, kateri so se natiskali na srčih, ki se prodajajo na žegnanjih in seimih. Za njenega bivanja v Litiji je bila Litija eden najbolj narodno zavednih krajev na Slovenskem, ko je ona odšla, se je nehala tem malone vse delovanje.

Toda Ljudmila Roblekova ni bila samo narodno napredna Slovenka, bila je navdušena Slovanka že tedaj, ko je bil to velik greh v Avstriji. Pisala je za »Slovenski svet«, katerega je urejal dalekovidni Fran Podgornik, ki je le v vseslovanstvu videl naš spas.

Ljudmila Roblekova je službovala kot notarska činovnica v Litiji pri notarju Luki Svetcu 40 let vestno, marljivo in pošteno. Sedaj živi v Ljubljani v težkih gmotnih razmerah pri svoji potustestri g. F., a se vkljub temu pridna udeležuje ženskega gibanja, posebno je marljiva sodelavka v »Splošnem žen. društvu«.

Vzorni Slovenci, navdušeni domorodniki, prepričani Slovanci ključemo: Zivela še na mnoga leta!

Marica Bartolova.

***

Marija Lamutova:

VZORNI ŽENI K SEDEMDESETLETNICI.

Kot cvet prikrit, ki žahatne je bogat vanjave, živis med nami skromna in brez glave; jesen življenja Ti je posebrila slavo, utrudila Ti je korak življenja pot, a vendar si po duhu vedno mlada, priljubljena in dobrodošla vsepovsod.

Premnogo nas slovenskih je žend, enakih Tebi pa je žal le malo, za težnje naroda je vedno Tvoje srce znalo, moči si svoje vse ma posvetila. Ciril-Metodarka si verna bila. (Čebela trudaljubna vsehkar bila.)

Ponovno lahko se ozre nazaj, potomcev mnogo Ti sledi, rodila so jih Tvoja dobra žela, hi v njih nesmrtno boš živeła.

Ohrani Bog Te zdravo, žilo, do skrajnih mej življenja, naj zarja Te večerna dolgo še obseva, veseli naše se svobode dneva!

Pomoč Sokolu I. v Ljubljani.

(Priporočilo Jugoslov. soš. saveza vsem Sokolom.)

Sokolstvu naklonjeni bivši občinski svet v Ljubljani je pred 4 leti prodal Sokolu I. v Ljubljani primeren prostor za letno telovadišče in za sokolsko zgradbo. Ako bi Sokol I. do februarja 1924 svojega stavbišča ne zazidal, sme mestna občina po obstoječi pogodbi odvezeti Sokolu I. ves prostor za prvotno kupno ceno brez odškodnine za visoke investicije, ki jih je medtem imelo društvo na tem prostoru.

Sokol I. je kupljeni prostor preuredil z izkopji in napisil. Upeljal je vodovod, električni kabel za razsvetljavo, ogradi ves prostor z železno ograjo na cementnem postavku, zgradil večjo provizorično stavbo za društvene prostore, prhe in oblačilnice ter investiral visoke svote.

Medtem je prešla ljubljanska občina v roke drugih političnih strank, čas z vsemi krutimi posledicami nezvršene pogodbe se bliža in Sokol I. se nahaja danes v skrajno opasnem položaju, da izgubl vse, in da je za vedno uničena vsa moralna in gmotna energija tega močnega sokolskega društva, ki ga po delu in uspehih smemo upravičeno prištevati med prva društva v področju Jugoslovenskega sokolskega saveza.

Predsedstvo Jugoslovenskega sokolskega saveza je v seji 30. julija vsestransko uvaževalo usodni položaj Sokola I. Upoštevalo skrajno opasnost, da pri danih politič. razmerah Sokol I. izgubi vse, kar ima. Z izgubo svoje parcele, kupljene z žulji in malimi prispevki članov v zadnjih 16 letih, so izpodrežane za nedogledno dobo vse korenine za nadaljnjo uspevanje sokolstva v vzhodni Ljubljani. Udarec namerjen na Sokola I. kot najmočnejše društvo bo občutila cela župa in v posledicah tudi savez. Zato smatra JSS za zavedo koristni, morale in časti celokupnega jugoslovenskega sokolstva, da ne dopusti, da nasprotniki sokolske misli ugonobijo važno br. društvo. Zato dovoljujemo, da sme Sokol I. v Ljubljani pobirati prispevke v naravi in denarju v celem področju J.S.S. Vsako akcijo v prid omenjenemu gradbenemu fondu toplo priporočamo vsem sokolskim društvom, župam in vsem javnim oblastem. V tem slučaju gre za važno vprašanje obstoja močne sokolske postojanke v vzhodni Ljubljani. Pomoč je rajna!

Za J.S.S.

Starešina:

Dr. Vlad. Ravnihar, I. r.

Tajnik:

Dr. Riko Fux, I. r.

Udeležite se prireditve ljubljanskega akademskega sportnega kluba, ki se vrši danes ob 20. zvečer v »Narodnem domu«

na Komarčo druge Ruse, ki so tovariša pokopali.

Uboge ruske ujetnike so, kakor se vidi streljali kakor zajce. Obstojala je namreč naredba, da se sme vsakega Rusa, ako se ga najde zapadno od črte Planina pri Blatnem jezeru, Črno jezero, lovska koč pri Planini na Kraju do Škrbin ustreliti brez vsakih ceremonij.

To sistematično streljanje Rusov je bilo prepovedano šele dne 18. avgusta 1916. Hinko Br.

Glasbeni vestnik.

— »Glasbena Matica« v Mariboru je pri pregledovanju svojega celokupnega inventarja našla, da ji manjkajo razne muzikalije, godala ter posamezni kosi opreme, oziroma pohištva. N podlagi tostvarnih poverilnih zapisov se je ugotovilo, da so bili manjkajoči predmeti pri raznih prilikah, in sicer že tekom vojne, ko je bil lastnik vsega inventarja še tedaj »Marburger philharmonischer Vereins«, kakor tudi po vojni, ko je postala lastnica »Glasbena Matica« v Mariboru, izposojeni raznim interesentom, ki izposojenih stvari še do danes niso vrnilli. Ker je teh stvari mnogo, Matica vsake posebej ne more iztirjati, vsled česar poziva tem potom vse one, ki imajo ali od »Marburger philharmonischer Vereins« ali od »Glasbene Matice« v Mariboru izposojene muzikalije, godala ali kose opreme, bodisi da nosijo ti predmeti družstveni žig ali ne, da jih nemudoma izročijo pri upravitelju Matice, G. Kavčiču, v prostorih Matice, Goetova hiša, III. nadstropje, ali pa da ravnatoma naznanijo, da želijo obdržati predmete še dalje na posodo in da v tem zadnjem slučaju podpišejo primerno potrdilo. Proti onim izposojevalcem, ki bi se temu pozivu ne odzvali, bo postopala Matica potom sodišča. Ker je nadalje pričakovati, da je mnogo teh predmetov založenih, se naprošajo vsi oni, ki bi vedeli v tej smeri za podatke, da jih naznanijo na gornji naslov.

— Mesto učitelja (dca) klavirja v »Glasbeni Matici« v Mariboru, s popolno zaposlenostjo in z značajem stalnosti se razpisuje in odda s 1. oktobrom t. l. Računa se na prvotnost, v poučevanju izvežbano moč. — Redna, celoletna plača je ista kakor državnih strokovnih učiteljev (dca), naka suje se mesečno vnaprej skoz vsi leto; nadure se nagrajuje posebej. Osebnost klade se odmerja po pogodbeno po draginskih razmerah. — Prošnje, opremljene s prepisi pričeval, naj se pošljejo do 16. t. m. »Glasbeni Matici« v Mariboru. Podrobna pojasnila se dobijo istotam.

— Konservatorij Glasbene Matice v Ljubljani. Vpisovanje v glasbeno šolo in na konservatorij se vrši te dni, od 9. do 12. dop. in od 3.—5. pop. v pisarni Glasbene Matice v Gosposki ulici. Vpisnilna znaša 10 Din. Članarina pa 25 Din (za starše). Poučujo se sledeči predmeti; a) glasbena šola; klavir, gosli, splošna glasbena teorija, mladinski petje. Ukovina za klavir odnosno gosli 70 Din, glasbena teorija je za golence, ki obiskujejo klavir ali gosli, prosta šolnine, sicer stane 15 Din. b) Konservatorij: solopetje, 150 Din. klavir, gosli, flavta, klarinet, oboa, trombeta, rog, pozavna, čelo, kontrabas 90 Din., harmonija, kontrapunkt, instrumentacija, oblikoslovje, glasbena zgodovina za učence, ki obiskujejo kak drug glavni predmet 15 dinarjev mesečno. Vpisovanje traja do 12. tm. Po dosedanjem uspehu vpisovanja so deč, bo imelo isto zelo velik uspeh, ker je pričakovati velikega števila golencev tako glasbene šole, kakor tudi konservatorija. Na zavodu poučujejo priznane profesorske moči, tako da je uspeh pouka popolnoma zagotovljen. Kakšni pa so uspehi na Matičnih zavihah, pa so jasno pokazale lanske končne produkcije. Starše prosimo, da takoj vpišejo svoje otroke, ker se 13. tm. prične že redni glasbeni pouk v vseh predmetih.

Društvene vesti

— Trgovcem. Podpisani prosim ponovno vse člane gremija trgovcev v Ljubljani, da se obrnejo z ozirom na moja izvajanja na letošnjem občnem zboru v vseh obrtnih zadevah pisмено na gremijsko pisarno. Tako bo načelstvo gremija poučeno o vseh težnjah svojih članov ter bo moglo storiti primerne korake v zaščito trgovstva pri različnih faktorijih. Zahrbtno ravnanje ne koristi nič, stvari pa občutno škoduje. — Načelnik: Fran Stupica I. r.

— Česká obec. V sobotu večer sčasnostne se jednotlivě slavnosti na Taboru, schizka v Nár. domě nenl.

— Potovnl košarski tečaj za Slovence v Ljubljani. (Srednja tehniška šola) Pouk na tem zavodu se prične dne 10. septembra ob 8. Novi učenci se sprejemajo v kolikor dopušta še prostor vsak delavnik od 8.—12. ure Dne 1. oktobra t. se prične tudi košarski tečaj za rokotvorni pouk za ljudske učitelje in traja do konca šolskega leta. Natančnejša pojasnila daje vodstvo.

— Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča vse svoje člane, ki uvažajo iz Nem. Avstrije blago, osobito luksuzno, na tam obstoječi davek na poslovi obrtni (allgemeine Warenumsatzsteuer). Podrobno, zve do izrednega pomena za gornavedene zvede se iz notice v Trgovskem listu.

— Trgovci in darila. Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja vse svoje člane na sklep gremijskega občnega zbora z dne 9. maja 1909, ki prepoveduje članom dajati svojim odjemalcem noveletna in velikonočna darila, dalje denarne prispevke in pa darila v naravi za pritrjevanje različnih vesellic in tombol. Ta sklep občnega zbora je še danes v veljavi in bo gremij postopal proti onim, ki bi ga kršili v smislu § 24 grem. pravil. — Načelnik Fran Stupica I. r.

— Izlet v Vevče. Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani opozarja vse one, ki so prijavili udeležbo, da se vrši izlet v soboto dne 8. tm. ob vsakem vremenu. Ob slabem vremenu povratek, takoj po kosilu. Odhod s vlakom ob 8. zjutraj.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 7. septembra 1923.

PROSLAVA ROJSTVA PRESTOLONASLEDNIKA V LJUBLJANI.

Ljubljana je včeraj na radosen način proslavila rojstvo prestolonaslednika Jugoslavije. S hiš so zaplapolale zastave. Po mestu je zvečer vladalo slavnostno razpoloženje. Na tisoče ljudi se je gnetlo po glavnih prometnih ulicah. Ob 20. se je vršil mirozov z vojaško godbo na čelu, ki je korakala po celem mestu, neprestano svirajoč vesele koračnice. Izpred Narodnega doma je nato malo kasneje odkorakala močočna povorka jugoslovenskih nacionalistov s štirimi prapori šišenske in viške ter ljubljanske organizacije »Orjune«. Sprevod je odšel po razsvetljeni cesti kralja Aleksandra, preko Dunajske ceste, Miklošičevi cesti itd., pred razsvetljeno poslopje Zvezde. Udeleženci so navdušeno vzklikali »Zivel kralj! živele kraljice! Zivel prestolonaslednik! Zivela Jugoslavija!«

Pred Zvezdo je imel predsednik »Orjune« inženir Kranjc velik patrijotičen govor, v katerem je v imenu vseh jugoslovenskih nacionalistov izrazil svoje veselje nad dogodkom, da se je rodil prestolonaslednik domovini. Svoj govor je zaključil z vzklikom in željo: »Naj raste naš prestolonaslednik, velik in močan, nam v ponos in našim sovražnikom v strah in trepet! Zivel kralj! Občinstvo je zaorilo žive! Sprevod nacionalistov je nato odšel med prevažanjem domoljubnih pesem še po nadaljnjih ulicah, nakar se je razšel.

Danes se je vršil v stolnici slovenski zahvalni »Te deum«, ki ga je opravil prošt Kalan. Navzoči so bili veliki župan dr. Lukan, zastopnik dravske divizijske oblasti polkovnik Vučković, nadalje zastopniki sodišč, financ, policije, velik zbor častnikov, uradništvo sedaj podražljive južne železnice, vseh javnih uradov, prisotni so bili tudi vsi tukajšnji zastopniki inozemskih držav. Na koru je sviral oddelek dravske divizije. Pred cerkvijo pa se je vršila vojaška parada. Zahvalni službi božji sta bili darovani tudi v pravoslavni kapeli vojvode Mišiča in protestantovski cerkvi. Drž. uradi so danes zaprti. V znak proslave so bile banke eno uro zaprte.

Takse za univerzitetne slušatelje

Po osnutku zakona o taksah, ki ga predloži finančni minister v ponedeljek, 10. t. m., finančnemu odboru narodne skupščine v pretres, se zahteva za razna potrdila in spričevala v obratu visokoškolskih študij tako gorostasne takse, da bi bilo z uzakoneniem osnutka školašnim. Če tudi najnadarjenjšim in najmarljivejšim slušateljem univerze absolviranje s potrebnimi izpiti naravnost onemogočeno. Za navadno frekventacijsko spričevalo uvaža se taksa 20 dinarjev, za absolutorium 100 dinarjev, za doktorsko diplomu 500 dinarjev, za duplikat indeksa 50 dinarjev, pa še posebej za vsaki dotlej že potrjen semester po 5 dinarjev, za duplikat legitimacijskega lista 50 dinarjev, pa še posebej insercijske stroške v »Službenih Novinah« za razglas (po čemu?), za prijavo h kolokviju 20 dinarjev, za kolokvijsko spričevalo 30 dinarjev, za prijavo h diplomski izpiti za vsaki predmet 50 dinarjev, za prijavo k doktorskim izpiti 500 dinarjev, za ponavljanje doktorskega izpita 1000 dinarjev. Slušatelji, ki rabi n. pr. zaradi pogodnosti bivanja v akademskem kolegiju dve kolokvijski spričevali vsak semester, bi moral plačati na leto 400 dinarjev na taksah! Juridični doktorat v Ljubljani ali v Zagrebu bi zahteval, če slušatelj normalno, brez kakšnega padca izvrši vse izpite, 3025 dinarjev.

Takih zneskov pa dandanes, ko že življenje s hrano, obleko, stanovanjem in pa učni pripomočki zahtevajo ogromne vsote, bi ne zmogel — razen bankirskih in verižniških sinov — nihče! Ako bi se ugovarjalo, da bi v zlato valuto preračunene takse ne dosegle višine predvojnih taks, onda treba z vso odločnostjo povdariat, da sinovi inteligentnih slojev, osobito javnih uradnikov, niti z daleka nimajo predvojnih dohodkov, če se sedajšnje reducira na zlato valuto. Torej država sama itak revnemu stanu svojih funkcionarjev sprečava še primerno vzgojo otrok!

So pa še drugi veletihni pomisleki zoper take takse: Prvič se že zopet ustvarjajo predpisi, ki so prirojeni edinole na sistem beogradske uredbe izpiti. Pri nas imamo »sprovednih listov«, ne poznamo »diplomskega ispitae«, ampak le po več državnih izpiti. Ne polagamo »doktorskega ispita«, ampak za vsak doktorat po več rigorozov; niti treba pisemne prijave za kolokvijski ispit, ampak slušatelj se zglaš ustno pri svojem profesorju. Ali res ni mogoče dopovedati beogradskega ministrom, da se treba ozirati na prečanske pravne razmere prav tako kakor na srbijske, saj imamo že ustavo! Ustava pa pravi, da se daje državni pouk brez vpisnine, šolarine in drugih taks. Če pa so iz-

piti v nižjih semestrih po prečanskem izpitnem redu predpogoj za nadaljevanje šolanja v višjih semestrih in če se za take vmesne izpite zahtevajo takse, potem se krši — ustava! Drugič pa je cel osnutek, kakor že omenjeno, naravnost v posmeh demokratičnemu čutu, je skrajno antisocialen in nepravičen! Saj dovoljuje te bogatašene, ki lahko plačujejo takse za izpite in rigoroz, da napravijo doktorat, siromaki pa, če so še tako nadarjeni in pridni, morebiti celo predestinirani za akademске učitelje, naj grejo, če nimajo kredita, kamorkoli, le tja ne, kamor jih srce in pamet vlečeta! Po prečanskih izpitnih redih so siromašni vredni slušatelji lahko oproščeni izpitnih taks. Sedaj se naj jim ta pogodnost vzame! — Pričakujemo, da se napravi z energično potezo konec takemu igračkanju v zadevah zakonskih predpisov. Informirali smo se tudi kratkim potom, ali so bila vprašana naša akademska oblastva o tem načrtu, kakšno mnenje imajo ona o tej stvari, ki je za univerzitetni obrat eksistenčne važnosti. Dobili smo odgovor, da — ne! Tako ne gre naprej, ker se s tako trimoglavostjo odbijajo najvernejši pristaši naše ujedinitve države SHS od sebe in tira osobito še našo mladino naravnost v obup!

Vsem Slovincem in Slovenkam!

Vile rojenice so obdarile prvič jugoslovensko kraljevsko hišo. Narodil se nam je prestolonaslednik. Vsa država se raduje, vsi jugoslovenski rodoljubi in rodoljubke čestitajo kralju Aleksandru in kraljici Mariji ter prosijo Usodo, naj bo mila in dobra novorojencu.

V teh srečnih urah, ko razmišljate, kako bi dali izraza svojim čustvom in željam, se naše društvo obrača do Vas s prošnjo:

Spominjajte se v najradostnejši sreči največjih nesrečnikov!

Spominjajte se našega Dečjega in materinskega doma kraljice Marije v Ljubljani!

V počaščenje rojstva prvega sina naše prve jugoslovenske kraljice in pokroviteljice našega Dečjega in materinskega doma pošiljajte vezila in godovnice odboru tega našega društva! — Prosimo!

Društvo »Dečji in materinski dom kraljice Marije«.

— V proslavo radosnega dogodka, ki je dal Jugoslaviji prestolonaslednika ter prinesel v našo vladarsko hišo žarke rodbinske sreče, je društvo »Dečji in materinski dom kraljice Marije« obdarovalo vse svoje nedolžno gojenčke s popolno opravo. »Kolo jugoslovenskih sester« in »Društvo SHS žena za siročade« na sta popolnoma oblekli po 15 ubožnih deklic. Društvo »Dečji in materinski dom kraljice Marije« tudi prosil javnost, da s humanitarnimi žrtvami in dobrotvornimi dejanji počasti in proslavi veliki dogodek naše domovine in kraljevske hiše. — Vspodbudo navedenih ženskih organizacij najtopleje pozdravljamo. Zlasti nam ugaja plemenito stremljenje, ki porabi vsako priliko, da zanese v našo družbo kali človekoljubnega delovanja in življenja. Naj se ob t r a d o s t n i priliki razširi po celi Sloveniji val dobrotvorstva in plemenitega čustvovanja!

— Praznovanje rojstva prestolonaslednika. Kakor čujemo, nameravajo denarni zavodi rojstvo prestolonaslednikovo proslaviti na ta način, da bodo svojim uslužbencem izplačali enomesečne prejemke. Pozdravljamo to namero in želimo, da naj bi se prestolonasled. rojstvo sploh proslavilo z dobrodelnostmi.

— Josenska umetnostna razstava »Narodne Galerije« se odprvi v soboto 8. septembra ob 11. uri. Razstavljajo slovenski in hrvaški mlajši umetniki (Pilon Veno, JakacBožidar, A.G. Kos, brata Kralja itd. in člani zagrebškega Proletnega salona: Urelac, Geran, Trepše, Varljaj, Tartaglia in drugi.

— V Ptuj na skupščino družbe sv. Cirila in Metoda odhaja vlak iz Ljubljane ob 5.23 uri zjutraj. Izkaznice za polovično vožnjo se dobe v družbni pisarni v Narodnem domu.

— Iz vojaške službe. Za orožniške kapetane I. razreda so imenovani Anton Čizman, Vinko Vošnjak, Dragotin Šinkovec in Anton Petelin, za administrativnega poročnika Martin Kukolja, za administrat. podporučnika Ivan Devčič. Odpuščena sta iz službe rezervnih častnikov podpor. Alojzij Jurjačič in Josip Medveč. Za kontraktalnega vojnega lekarja je imenovan dr. Hinko Glanc. Za rez. peh. podporučnike so imenovani Peter Horvat, Blaž Pretnar, Matija Kunč, Franc Hvastija, Peter Magajna, Julij Karašoni, Franc Zukovec, Drago Laboš in Henrik Mileti; za rez. peh. kapetana pa Ludvik Vagaja. Za rez. sanitet. poročnika je imenovan dr. Fran Pištel. Za pomočnika komandanta mariborskega vojnega okrožja je imenovan podpolk. Avgust Škabar. Poveljnik I. baona 37. peh. polka podpolk. Avgust Lorenec je preveđen na razpolo vojnega ministristva. Za administrativnega podporučnika sta imenovana podčastnika Anton Jamnikar in Franjo Bač.

— Dr. Jos. Zamazal umri. Zadnji po-
nečeljek je preminul v Brnu po kratki bo-
lezni dr. J. Zamazal, s katerim je izgubila
Morava enega izmed prvih zdravnikov -
strokovnjakov. To odlično priznanje je pri-
dobil tako s svojo zdravniško vedo in ves-
tnostjo, kakor tudi s svojimi znanstvenimi
spisi in razpravami, ki jih je pridobil v
raznih čeških listih in dokaj tudi v dunajski
»Wiener Medizinische Wochenschrift«.

Profesor dr. Zalokar zopet ordinira.
— Pojasnilo. Prejeli smo in objavljamo:
Minul torko so izrekli »Jutranje No-
vosti« na moj obrambni članek v »Slov.
Narodu« od prejšnjega dne začetno, ako
da sem mogel zapisati tako neresnico, da
je skušal nekdo lansirati v »Jutranje No-
vosti« članek, vsebujoč napad na mene in
na OUZD. Temu nasproti pojasnjujem, da
so moje informacije povsem točne. Izjav-
ljam pa, da podatkov nisem dobil iz ured-
ništva »Jutranjih Novosti«, niti od kakega
njegovga člana. Dotični članek je bil na-
pisan na stroj v dveh izvodih; prvotni si
je obdržal pisec. Vsebinska članka mi je
znana. I. Kocmur sr.

— Medialški abonma. Uprava Narod-
nega gledališča v Ljubljani tem potom ob-
vešča vse one, ki se hočejo abonirati za
sezono 1923/24, da se sprejemajo prijave
za abonma od ponedeljka 10. tm. dalje v
pisarni dramskega gledališča. Partnerni
sedežev v abonma D in E ni več na razpo-
lago, pač pa še nekaj v abonmajih A, B,
C in F. Balkonski in galerijski sedeži so še
v zadostnem številu na razpolago. V spr-
čo tega, da je balkon posebno v operi eno
najbolj akustičnih mest v gledališču, vabi-
mo reflektante, da se abonirajo tudi na
balkonske sedeže.

— Gostovanje Wesel-Polla in dr. Miha-
ela Nasta v operi »Rigoletto«. V petek, dne
7. t. m. se v prizori operi »Rigoletto« z
dvema odličnima gostoma. Gildo polje izvršna
Koloraturka zagrebškega Narodnega gleda-
lišča, gospa Wesel-Polla, ki je predstavi
»Sevilskega brivca«, dne 5. t. m. žela na na-
šem odru sijalen uspeh, v glavni tenorski
vlozi pa nastopi prvič v slovenski operi zna-
meniti tenorist dr. M. Nasta, ki gostuje z
velikimi uspehi in v prvih vlogah v Zagrebu
ter v raznih italijanskih mestih. Naslovno
vlogo polje g. Levcar. Ta partija spada med
njegove najboljše kreacije. Nadalje sodelu-
je: Ssilgojeva, Smolenska, Betetto (Sopra-
nuficela), Puzelj (Monterone), Mohorčič, Su-
belj itd. Opero dirigira kapelnik Nefat, re-
žira pa Sevastijanov. — Dr. Mihael Nasta go-
stuje drugič v nedeljo, dne 9. t. m. kot Ca-
varadosi v operi »Tosca«. Začetek vsako-
krat ob osmi uri zvečer.

— Razpisane službe. Kod srednjega
Ureda za osiguranje Radnica in Zagrebu
ima se popuniti nekoliko pravnih, apote-
karskih, računarskih, kancelarijskih in
služilniških mest. Pobjizje uvjeti i uslo-
vi navedeni su v natječaju, koji je oblo-
danjem in svim službenim novim na
našoj državi. Rok natječaja traje uključivo
do 20. septembra 1923.

— Ljubljancem! Posodite vašejejal
Nezadovoljniji — pozori! Čemu tarnate
neupravičeno nad pomanjkanjem razvo-
rila v naši segavi in gostoljubni sloven-
ski prestolici? Udeležite se polnočevalno,
splošnega konkurenčnega tekmovalna v
smehu, katero priredi v nedeljo, dne 9. tm.
društvo »SOCA« v obširnem, senčnatem
vrtu Narodnega doma v obliki svoje I.
velike vrine ljudske veselice z obširnimi za-
bavnimi vspremem. Mednarodni salonski
komik N. Kinčur nastopi v svojih prizna-
mo najboljših vlogah. Od »Kitskega avto-
mata« preko »Pjakerja« in »Invalida« Vam
bo s svojimi nepobitnimi »Živimi številka-
mi« ob »Smehu s spremljevanjem glasovi-
ra« dokazal, da so njegove »Narodne pe-
mi« v švabščini, pa najsil jih polje njegova
»Kuharica«, ali pa slučajno mlimodoči »Or-
ganizirani berači«, atrakcije, ki se jim ne
postavi v bran še tako odrevenela sme-
jalna mišica... Ne verujete?! Dokažemo
Vam! Naleli smo namreč v to svrhu že
prvovrstnega in izuzirnega »Fotograf«, ki
bo s svojimi posnetki na lico mesta do-
gnal, kje se nahaja splošnomu smehu klju-
bnoči obraz licemerskega filistra... Jaj
užobec potem! O. M. Kragelj bo moral
slediti »Skoz ključavnice« ter tam tolaži-
ti razočarano in zapuščenno - nevestico...
Da se po oftelnem delu vspremeta uve-
javijo tudi izpočite in razposajene nočice,
bo poskrbela neumorna godba Z. J. Z. po-
vodom plesa v obsežni areni. Drugi si bo-
do zopet privoščili pri naših vrlih Primor-
kah po šotorih in paviljonih telesnih do-
brin, da spravijo spet v ravnotežje po
smehu preokrenjeno trebušno prepono...
Kar pa nas je starih, bomo uživali prelo-
po slovensko pesem iz prelekih naših
slavčkov-Zvezdarjev ter se v slavno-
stnem razpoloženju spominjali »dni, ki so
minuli...« Na svidenje tedaj v znamenju
smeha v nedeljo v Narodnem domu, v slu-
čaju neugodnega vremena v — vseh gor-
nih prostorih lstopati Vstopnina v obliki
odkupnine za porčijo smeha 5 Din za ose-
bo. Pričetek točno ob 3. popoldne.

— Meščanska šola na Jesenicah. Šol-
sko leto na tukajšnji meščanski šoli se pri-
čne 12. t. m. Vpisovanje v prvi razred bo
11. t. m. od 8. do 12. V prvi razred se smejo
sprejemati le taki učenci (učenke), ki so že
11 let stari ter so s povoljnim uspehom do-
vršili peti razred (oddelek) osnovne šole.

— Razpisana služba. Pri oblastni in-
spekciji dela v Mariboru je namestiti admi-
nistrativnega pisarniškega uradnika z več-
letno prakso event. inženerja. Prejemki so
onih državnih uradnikov, določeni s raz-
redom in položaju. Prošnjo je opremiti s kol-
kom po 3 in 10 Din in s spričevali, rojstnim
listom in domovnico je vpsalati listemu ura-
du do 15. t. m.

— »Jutro«, ki hoče biti povsod pr-
vo, piše danes, da se je vest o roitstvu
prestolonaslednika včeraj v zgodnjih ju-
tranih urah raznesla po mestu in da je
ono po kavarnah ter z ašijami na javnih
mestih obvestilo meščane o veselom do-
godku. Resnica pa je ta, da je izšla po-

sebna izdaja »Slov. Naroda« mnogo
prej nego je dobilo »Jutro« svoje poro-
čilo iz Beograda in resnica je, da je me-
ščane o veselom dogodku obvestil »Sl.
Narod«.

— Poroči se jutri 8. tm. gospica Viada
Bežekova z gospodom Pavlom Perlesom.
— Smrtna kosa. Umri je v St. Ru-
pantu na Dolenjskem 6. tm. posestnik in
gostilničar, član vseh tamošnjih narodnih
društev g. Jožef Frelj, star 64 let.

— Mestna zastavljalka naznanja, da
se vrši tomesečna dražba v januarju 1923
zastavljenih predmetov, v četrtak 13. tm.
ob 3. uri popoldne.

— Umri je v Vuhredu pri Marenberga
ga. Marija Pahernik, sestra bivšega po-
slanca in deželnega odbornika Robiča. Po-
krojnica je bila vedno vria narodna žena. —
Časten jej spomin!

— Službena pragmatika za drž. urad-
nike izide v »Uradnem listu« pokr. upr-
ave za Slovenijo sredi prihodnjega tedna.
Opozarjamo na to vse interese, da si
ta list pri Upravištvu »Uradnega lista-
tako nabavijo.

— Skandalozne pošne razmere. Iz St.
Jerneja: Skandalozne pošne svze v St.
Jerneju so dosegle sedaj svoj višek: dolo-
čena je le vozna zveza s Krškim, z Novim
mestom pa sploh ni zvezel Mi posestnik,
trgovci in industrialci nimamo nobene di-
rektne zveze z železniško postajo, glav-
stvom, zdravnikom itd. naslega okraja. Naj-
ugodnejše pride pisno sedaj v treh dneh v
Novo mesto in tako tudi odgovor, torej
skoro en teden, predno se dobi poročilo od
15 km oddaljenega kraja! In zakaj? Govori
se, da je krški nadpoštar v posebni milosti
pri direkciji in je dosegel, da se je avtopo-
štetju tako minimalen znesek ponudil za
oskrbo vozne pošte, da je to ni moglo spre-
jeti. Plačevalo se ji je za tri proge vsak-
danje vožnje Novo mesto-Krško 12.000 K
mesečno, med tem ko se bo plačevalo sedaj
za vsak dan vozeče pošte — St. Jernejo-
Krško — 21.000 kron mesečno! Torej skoro
dvakratno in zveza bi bila pa manjša kakor
polovična! Zakaj vse to, nas ne briga, za-
hlevamo pa, da imamo po vsej progi lahko
vsakdanjo poštno svzo, kar se prav lahko
doseže, ako zadostno plača ali ponudi svoto,
katera je določena za manjšo progno St.
Jernej-Krško, avtozveza Bežice-Novo mesto,
ki bi potem gotovo redno vozila in za-
nealjšivo opravljala svojo nalogo. — Prizadeti.

— Celjske vesti. Mestna občina
je naročila transformatorje, kateri so po-
trebni pri razširjenju mestne elektrarne. Z
dobavo električnega toka poverjena tvor-
nica jih s 1. decembrom izroči svojemu na-
menu. S tem bo v najkrajšem času na raz-
polago dovolj električnega toka za naše
mesto in okolico, katerega je doslej po-
primanjkovalo industriji, pa tudi posamez-
nim privatnikom se ni moglo v polni meri
ustreči. — Legitimacije za Ljubljani-
ski veleslem se dobe v Celju tudi v taj-
ništvo Obrtnega društva. Segajta še v
zadnjih dneh sejma pridno po njih. —
Tuji, katerih je bilo letošnje poletje
precej v Celju, so po večini že zapustili
naše mesto. Vračajo pa se dijaki in učenci
drugih celjskih šol, kateri bodo prinesli
zopet več življenja na naše mestne ulice.

— Štedite z vodo. Mestni magistrat
razglašja, da se dostikrat dogaja, da se
mestni rezervar na Miklavževem hribu ne
da napolniti tako, kakor bi bilo sicer čedi
se štedilo z vodo iz vodovoda. Ker se re-
zervar ne more dosti napolniti, je posebno
v slučaju kakega požara nevarnost po-
manjkanja vode. Prebivalstvo se v last-
nem interesu opozarja, da šteti z vodo ter
vse eventualne defekte takoj naznani na
mestnem magistratu ali pa na neposredno or-
ganom mestnega vodovoda. — V javno
bolnico so pripeljali nekega 18 letnega
iv. Gajšeka od Sv. Lovrenca pod Prož-
nom, katerega je v nedeljo z nožem zabo-
del v trebuh neki mesar, ker je bil Gajšek
nasilen napram neki ženitvarjski družbi,
katera se je peljala iz Teharja proti St.
Lovrencu.

— MARIBORSKE VESTI. Prva vest o
veselom dogodku v kraljevi hiši je dospela
v četrtak ob devetih popoldne. Takoj nato
so med pokanjem prvih salv zavirale
prve zastave. Popoldne je bilo do malih
izjem vse mesto v zastavah. Za zvečer se
pripravila velika vojaška bakliada in tudi
narodno slavje v Narodnem domu. — De-
lavške stavke. Delavnica Južne železnice še
vedno stoji. Delavce se je dolej tako malo
vrnilo, da se ne splača poslati v delav-
nici. Akcija so prevzeli komunisti. Treznje-
ji delavci se boje, da bo cela stavka zopet
ponesrečena. V tovarni Doctor in drug so
v četrtak zopet pričeli s delom. Na shodu
v sredo popoldne se je delavstvo odločilo
na zapetno delo, ko se jim je obljubilo 20%
povišanje. Tudi to delavstvo je tavalo brez
pravga politstva, ne da bi se sanj zanimala
kakšna politična strokovna organizacija.
Tako so se sami ponudili organizaciji dr.
Korošičeve stranke. To delavstvo je res
vsega pomilovanja vredno. Čudimo se, da
se za to delavstvo ni že od početka pobri-
gala pristojna oblast n. pr. inspekcija dela.

— Nesreča pri delu. 37letni viničar Karl
Ferč v St. Ilju je v pijanosti padel s poda
pet metrov globoko ter si pri tem razbil
črepinjo.

— Mariborsko pismo. — Mariborska
poročila. Za porotno zasedanje, ki se prične
dne 17. sept. so sedaj razpisani sledeči
sledelji slučajji: Kristoflič, Gospodarič, ta-
vina; zagovornik dr. Klemenčič, dne 17. sept.
Franc Veronik, tavina, zagovornik dr. Mil-
ler; dne 18. sept. Janez Simončič, ubol, za-
govornik dr. Lipold; dne 21. sept. Guerinio
Pellicet, goljušica, zagovornik dr. Zorzi.
— Strašne in pretrpane vesti. Ze deli časa se
po mestu razširjajo gorostasne vesti o gro-
bokopu na mestnem pokopališču na Pobre-
zju. Vse te vesti so za enkrat imele toliko
uspeha, da je oblast dala aretirati grobo-
kopa in njegovo ženo. Po aretaciji obeh
se je grozovitost vesti še pomnožila. Tako
se je ozir. se še govori, da se je neki bo-
gati vdovi. Šle mož je pred kratkim umri,
sanjala, da li je mož v sanjah rekel, da je
popolnoma nag. Na podlazi tek sanj da je
dotična vdova dala moža izkopati. In res,
da so ga našli v rakvi popolnoma sčene-
ga in s odrezanim prstom na roki, kjer je
imel dragocen prstan. V sveti s to vestjo
govorj tudi vsa mesto, da je po ugotovitvi

tega slučaja grobokop poskušal samomor,
ki se mu pa ni posrečil. Naš dopisnik se je
obrnil danes na meradno mesto, ter je
izvedel sledeče: Vesti o grobokopu sicer
niso brez vsake podlage, vendar pa zelo
pretrpane. Posebno kar se tiče že omenje-
nega slučaja iz sanj, je toliko gotovo, da se
ekshumacija doslej niti ni izvršila, torej ni
tudi mogel nihče konstatirati, ali so dotične
sanje resnične ali ne. Pač pa se bo v slu-
čaju izrecne želje dotične vdove ekshuma-
cija izvršila, ako bo oblast po zaslišanju
tozadevnih priči sploh smatrala za potrebno,
da se te vesti ugotove. O samomoru gro-
bokopa ni nič znano. Nahaja se pač v jetni-
ški bolnici, toda radi neke druge bolezni.
Vsa ta gonja proti grobokopu pa je akt ma-
ščevalnosti matere njegove žene, s katero
se niso mogli sporazumeti in ki je bila baje
trpinčena, nakar je iz sovraštva ovadila
svojega zeta in hčer, ter tudi sicer dala po-
vod raznim strašnim govoricam. Pri prvi
preiskavi v njegovem stanovanju so našli
neko sukno, glede katere provivence ni
mogel dati točnega odgovora. Tudi je ugo-
tovljeno, da je uporabil obleko zavratno
umorjene stare služkinje pri fin. sv. dr.
Brenčetu, katere po izvršeni obdukciji ni
obtelek, ker je baje ni mogel. Da bi bil
take mrliče, ki naj bi jih bil potem oropal,
pokopalval le malo pod zemljo, to se po dru-
gih pričah doslej ni moglo ugotoviti. Največ
vesti izvira še v zvezi z res strašnimi do-
godki, ki so se vršili davno pred vojno pod
prejšnjim grobokopom. Sicer pa je glede
vseh teh vesti uvedena stroga preiskava,
o kateri pa se danes še ne more natančneje
govoriti.

— Pred poroto v Novem mestu je bil
oprosčen obtožbe radi poverbe Ferdinand
Kobal, finančni pregledelec v Žužemberku.
Porotniki so zanikali vprašanje o hudodel-
stvu službene poverbe z 8 glasovi proti 4
in potrdili soglasno vprašanje, ali je izvršil
obtožene svoje dejanje v bedi. — 31letni
Jurij Frigel, posestnik na Obrežju, je udaril
fanta Josipa Frankota z Jesenic po glavi s
tako silo, da je Franko čez dva dni umri v
bolnici v Brežicah. Stori je to, ko je Fran-
ko hotel vasovati pod oknom njegove ljub-
ice. Razprava se je končala pozno ponoči.

— Tatvine v Ljubljani. Iz stanovanja inž.
Lavrenčič na Mestnem trgu je bil 31. avg.
ukraden damski plašč, vreden 8000 K. —
Maritnu Dolinsku je v vrančiskasti ulici
izmaknil žepar listnico s 100 Din. — Iz ve-
že Ljudskega doma je bilo Jakobu Škra-
narju iz Bizovika ukradeno kolo, vredno
5000 Din. — Dne 23. avg. je bil pri Turku
izStreliške ulice 22. ukradena obleka
vredna 2250 Din. — Višjemu davčnemu
uprav. Karju Serman so bile ukradene
1000 Din vredne salonske hlače. — Na
veleslemu je bila trgovcu Rudolfu Grudni-
ku iz Draveltj ukradena ploča od stroja za
rezanje mesa, vredna 240 Din. — Dne 6.
tm. je bilo vlomljeno v stanovanje Jožefa
Zajc v Olinški ulici. Odnečeno je bilo več
obleke v vrednosti več tisoč K.

— Utihotapljeni svlene nogavice. Zad-
nji čas se utihotapljuje v Jugoslavijo veli-
ke množine svlenih nogavic, katere ponu-
jajo v prodaj gotove osebe po trgovinah.
Gremli trgovcev opozarja na to svoje čla-
ne s pripombo, da je nakupovanje utiho-
tapljenega blaga kaznivno, škoduje pa tudi
ugledu trgovca. Vsakega takega prodajal-
ca naj se izroči najbližnjemu stražniku.

— Naravnost današnje generacije.
Zdravniška veda je dosegla, da so slabi
učinki kofeina in teina, to so snovi, ki se
nahajajo v zrnati kavi, čaju in kakou za
šloveski organizem veliko hujši strup kakor
tobak in učinkujejo v večji meri na slove-
tvo kakor alkohol, ker kavo, čaj in kakao
uživa skoraj vsak človek, med tem ko je
konzum alkohola vendarle omejen. Ta škod-
ljivi učinek pride kot prvi zjutraj, ko je
telo ter živčevje odpočito pri kavi na vrsto
ter je napačno mnenje, da je bela kava
neškodljiva. Ta razdražljivi učinek na živce
je spoznal tudi slavni Kneip, ki je priporo-
čal uživanje kave in čita. Zitna kava kot
taka se ni mogla uveljaviti, ker ima nepri-
jeten okus in grenkobo, kar pa izgine ako
se ječmen, kot najboljša surovina za kavo,
dela kaliti. Pri kaljenju se vrši proces, ki
popolnoma sremeni vsebino zrnja, ter na-
stane iz škroba (širke), glavne vsebine ječ-
mena, dekstroze. Kar na zgubi žito pri tem
kaljenju mnogo na težo, se dela tudi v mnogih
tovarniških pražilnicah le hitra kava na-
mesto res sladne kave (Malzkaffee). »Tri-
glavsladna kava je pripravljena po najdov-
benejšem receptu Kneipove sladne kave,
zatorej jo zahtevajte povsod in zavrnite
vsak drug izdelek.

— Prof. Šturmova »Francoska vadi-
ca« III. letnik izide začetkom šolskega leta.
— Ljubljanski obrtnikom! Za obr-
niški shod, ki se vrši prihodnjo soboto t. i.
8. tm. ob 10. uri popoldne v dvorani Ka-
zine, vlada na dežel obče zanimanje, kar
se da sklepati iz številna naročenih sejm-
skih legitimacij. Dolžnost ljubljanskih obr-
tnikov je, da se bodo sestali in da posetijo
shod val, brez izjeme.

— Čevljarica obrtna zadruga za
Ljubljano in okolico vabi svoje člane na
obrtni shod, ki se vrši na praznik t. i.
8. tm. v dvorani »Kazine«. Ker je dnevni
red zelo važen, posebno za čevljarje, je
potrebno, da se ga vsi udeležijo. — Načel-
stvo.

— Pokrajnška zadruga kleparjev, in-
štaterjev in kotljarjev v Ljubljani poziva
vse svoje člane k udeležbi obrtnega
shoda, ki se vrši na praznik dne 8. tm. v
dvorani »Kazine«. — Odbor

— Zadruga krojačev krojačev in so-
rodnih obrtov v Ljubljani opozarja svoje
zadružnice in združnike, da se vrši dne
8. tm. ob 10. popoldne v dvorani »Kazine«
v Ljubljani veliko zborovanje obrtnikov
Slovenije z zanimivim dnevnim redom.
Vabim p. n. zadružnice in združnike, da
se tega zborovanja zanesljivo udeležijo.
— Načelnik.

— Kuf. in gosp. društvo na Barju
priredi v nedeljo 9. sept. t. i. pri »Mokar-
ju« na Barju od 3. popoldan do 11. zve-
čer domačo veselico. Na vspredu je pe-
je, šaljiva pošta, prosta zabava, pristne
kranjske klobase in dobra kapljica. Vstop-
nina 3 Din.

— Pri hemeroidih, oteklosti jeter in bo-
lečinah v križu privede raba grenčice
»Franz - Josef« v mnogih slučajih do ozdr-
vitve, vselej pa povzroči prijetno olajšanje.
— Koncert v kavarni »Emona« se vrši
danes, v petek, ob osmih zvečer. — Igra
Ljubljanski salonski orkester.

— Kavarna in restavracija na Strelišku
pod Rožnikom ob Večni poti vsako nedeljo
vrtni koncert. Začetek ob 3. uri popoldne.
Vstopnina prosta.

— Halo! Ravnokar je došel svezli po-
zitivni in negativni svetlobni papir, ka-
terelega priporoča tvrdka Iv. Bonač, Ljub-
ljana.

— Restavracija in kavarna »Zvezda«
3 krat na teden vojaški koncert na vrtu.
3 krat na teden ciganski koncert v paviljo-
nu pred kavarno.

— Kot nasloda in kot hrana je najbolj-
ša čokolada »Sana«.

— Higijenična česalnica za dame O.
FETCICH - FRANKHEIM, Ljubljana, Kon-
garalni trg 19. Negovanje las. Ondulacija.
Barvanje z L'Oreal Henné. Et. masaža
lica. Manicura. Izvršuje vsa lasna dela.
kupuje izpadle in odrezane lase po najviš-
ji dnevni ceni. Parfumerija.

— Tečaj za strojeplje in stenografi-
jo. Na zasebnem učilišču Legat v Mariboru
se začne nov tečaj za strojeplje in ste-
nografijo dne 1. oktobra in trajajo 4 mese-
ce. Vpisovanje in poljsnlla v trgovini s
pisalnimi stroji Legat, Maribor, Slovenska
ulica 7. telefon 100.

— Poskusite specijalna vina v stekle-
nicah tvrdke Guro VALJAK, Gradska klet
v Mariboru. Dobilo se po vseh hotelih, ka-
varnah in restavracijah širom naše do-
movine.

— Električna masaža lica in manicu-
ra za gospode in dame, vsa lasna dela se
strokovno izvršujejo, poseben oddelek za
strizenje otrok, separiran uhod za dame
skotno vežo. Zaloga parfumerije, moderna
higijenična brivnica Aleksander Gjud,
Ljubljana, Kongresni trg 6.

— Ivan Legat, prva špeticljna poprav-
ljalnica pisarniških strojev, Maribor, Vra-
zova ulica 4, telefon Interurb. 434 se pri-
poroča za izvrševanje popravil pisalnih,
računskih, kopirnih ter raznoževalnih
strojev po realnih cenah.

— »Eta« tovarna gorčice v Kamniku
si je v kratkem času zbog svojega izbor-
nega izdelka, ki prekaša tako glede kakov-
nosti, kakor cene vse inozemske fabrikate
vstvarila preko granic naše kraljevine se-
gajoči sloves ter jo naitopleje pripravoma-
mo, opozarjajoč zajedno na razstavnih od-
delek 472, paviljon L, kjer je poskušnja.

— Bistra, kristalino čista voda, planin-
ski zrak in skrbna priprava napravijo
»Pekate« to, kar so: za pravo delikateso.
So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

Zasluzeno plačilo.

Koprivnik pri Kočevju.

Svoječasno je bilo v slovenskih časopi-
sih poročano, v kako neznosnih razmerah
morojo živeti tukajšnji Slovenci pred neka-
terimi kočevskimi zagrizenci, ki se nikakor
nečejo prilagoditi današnjim razmeram in to
že peto leto po prevratu. — Javno se je pro-
silo državno oblast, da naj napravi že ven-
dar enkrat red, ker v nasprotnem slučaju se
ne prevzame nobene odgovornosti za even-
tualne prestopke, toda bilo je bob v steno.

V svrhu vpostavitve mirnega življenja
med Slovenci in Kočevjanji se je prosilo, da
naj se odstrani pač onega, ki je prvi in še
edini vzrok, da so tukajšnje razmere ostale
še vedno pri starem — namreč župnika
Avg. Schauerja. O tem hujškau in izživaju
se je poročalo že precej »lepih cvetk«, toda
kakor se vidi, možakar ni prejel nobene kaz-
ni od nobene strani. Radi tega ima še večji
pogum za sramotenje in zapostavljenje Slo-
vencev. — Oblastem je predobro znano, kak
protislovenski in protidržaven element je
župnik Schauer. V slovenskem šolskem od-
delku ni hotel poučevati veroukava v slo-
venskem jeziku, pridiguje izključno le nem-
ško, ker sovraži vse, kar je slovenskega,
oziroma jugoslovenskega. — Župnik Schau-
er ne mrzi samo živih, ampak ne prizaneva
niti mrtvim, ki se morajo pokopati brez žup-
nika Schauerja, ki se v edoma odstrani
(dokaz slučaja Peterc in Mazerle). Sicer pa
ni tudi čudo, saj je pred učiteljem iz Oneka
z. Rozmanom izjavil, da je on prvo ultra-
nemški nacionalist in potem šele duhov-
nik! V tej svoji ultragermanski zagrizenosti,
je pred nedolгим časom rekel Slovencu Fr.
Ivancu, tukajšnjemu posestniku, da Sloven-
ci, si cigane, nimajo čisto nič iskati v Oot-
scheerlandu ter naj se poberejo v Ribnico,
kjer so doma. Razume se, da je to vse tu-
kajšnje Slovence zadelo v živo. Župnik
Schauer zopet poštno nasrkal in v svoji pi-
ga navleče, da ga morajo nesti domov
(Kump). V svoji pijanosti pokaže razven ne-
dostojnega vedenja tudi svoje ogledalo. V
nedeljo 26. avgusta se ga je bil naš župnik
Schauer zopet poštno nasrkal in v svoji pi-
janosti začel zvečer pred župniščem izzival-
no govoriti proti g. Jožetu Lušinu, ki je
ravno ta večer slučajno mimo prišel in na
lasna ušesa slisal naperjeno izzivaloče zba-
danje. Umevno je, da ga je to v srce za-
delo, še posebno ker je človek, ki živi samo
za svoje delo na žagi in pusti ljudi na miru.
Drugega dne dopoldne je slučaj nanesel, da
je Jože Lušin prišel z župnikom Schauerjem
skupaj in ga vprašal, kaj ima vedno proti
Slovincem in zakaj jih ne pusti pri miru. V
razburjenosti mu je Jože Lušin rekel, da
hoče napraviti prav kratak obračun s takim
človekom, ki ne da miru in sovraži Sloven-
ce do mozga ter mu pripeljal tri zašuske
kot zasluženo plačilo za vedno izzivanje in
obnem opozoril za v bodoče. Vsi Slovenci
in še celo sami Kočevjarji, kateri dobro po-
znajo izzivalca župnika Schauerja, so odo-
bravali ta korak g. Jožeta Lušina. Prosimo
oblasti, posebno kočevski ordinarijat, da stro-
že enkrat potrebne korake v svrhu miru
in reda. — Slovenci iz občine Koprivnik
pri Kočevju.

Sokolstvo.

— Vadteljski zbor Sokolskega dru-
štva v Ljubljani (Narodni dom) naznanja,
da prične z redno telovadbo možne dece
v torek dne 11. tm. točno ob 5. popoldne.
Telovadilo se bo vsak torek in petek od
5.—57. Sprejemali se bodo samo dečki od
6. do 14. leta.

Turistika in sport.

— Ljubljanski akademski sportni klub
(LASK), priredi pod pokroviteljstvom čast-
nega damskega komiteja 7. tm. (petek) ob
20. uri v prostorih hotela Tivoli, oziroma
v slučaju slabega vremena v Narodnem do-
mu vrtno zabavo. Klub priredi zabavo ra-
di gmotnih razmer za nakup najnujnejših
sportnih potrebščin. Vsi cenjeni povabi-
enci, ki bodo upoštevali klubovo geslo
»Mens sana in corpore sano«, si bodo go-
tovo odtrgali par uric ter nas obiskali!
Centralni upravni odbor.

— I. redna skupščina skautske župe
za Slovenijo se vrši v nedeljo, dne 9. sept.
1923 ob 10. uri na realki v Ljubljani. Vabi-
jo se vsi tegovodje in četovodje včlanjenih
stegov, vsi skuti in planinke, dobrotniki
in prijatelji skautizma, da se udeležijo te
skupščine, ki je posebno važna za nadaljni
razvoj skautske organizacije, ker se prvič
voli odbor.

— Razstava skautskih del. Naši mladi
skauti in planinke razstavijo razna svoja
dela. Razstava je otvorjena 8. in 9. sept.
1923 od 9. do 18. ure na srednjetehtniški
(obrtini) šoli Vstop prost. Ogledite si to raz-
stavo, ki je prva te vrste v Sloveniji in
ki nam kaže delavnost naših skautov in
skautinj.

— Mirija: Jadran — Mirija: Hermes
8. in 9. tm. — Na praznik 8. tm. in ne-
deljo 9. tm. ob 16.30 se vršita na prostoru
Mirije dve zanimivi nogometni tekmi naj-
boljših domačih moštev. Prvi dan nastopi
Mirija proti Jadrano, drugi dan proti Her-
mesu. Vsi trije klubi postavijo v boj kom-
pletna prva moštva. Skupno s tekmo Miri-
a: Primorje, ki se vrši 16. tm. v program-
u Olimpijskega dne, bosta te dve tekmi
omogočili pregled našega najboljšega igral-
skega materiala ter tvorili podlago za se-
stavo reprezentacije proti Zag

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Dne 7. septembra. Sprejeto ob 13.

Tendenco je že iz večeraj navedena vzroka zelo slaba. Blaga je še vedno dovolj, povpraševanje pa minimalno, skoraj nobenega. Zaradi slabe telefonske zveze so današnji efektni tečaj izostali.

Ob zaključku so notirale:
Devize: Curih 1695—1705, Pariz 5.225—5255, London 427—428.75, Berlin 0.0002—0.0004, Dunaj 0.132—0.133, Praga 281—282, Trst 402.50—402.52, Newyork 92—94, Budimpešta 0.500.53.

Valute: dolar 92.25—93.

— Curih, 7. sept. (Izv.) Današnja predborza: Beograd 5.85, Berlin 0.00014, Amsterdam 217.90, Newyork 556.—, London 25.13, Pariz 30.85, Milan 23.65, Praga 16.50 Budimpešta 0.03, Bukarešta 2.50, Sofija 5.40, Varšava 0.0023, Dunaj 0.007825, avstr. žig. krone 0.0079.

— Trst, 7. sept. Predborza: Beograd 24.80, 24.84, Berlin 0.00005, 0.00015, Dunaj 0.0327, 0.0332, Praga 69.5, 70.—, Pariz 130.130.50, London 106.—, 106.10, Newyork 23.40, 23.50, Curih 421.—, 423.—

DOPISIL.

— Iz Bohinjske Bistrice nam poročajo: Naš kraj slovi po svetu po svojem lepem jezeru in bohinjskem siru. Bohinjska Bistrica in njena okolica je jako priljubljeno letovišče. Zadnja leta prihajajo k nam poleg Slovencev sebebo Sribi in Hrvatje. — Sirom naše domovine je znan tudi bohinjski sir s tukajšnjih planin. Izdelajo ga slednji dni 250 kg in sicer od zgodnje pomladi do pozne jeseni. Delo počiva prav za prav samo dva meseca, t. j. sredi zime, pred Božičem in po Božiču. Naše sirarstvo je poslednja leta tako napredovalo, da lahko tekmujejo njegovi izdelki s slovečim švicarskim sirom ter pride mnogo našega sira na trg kakor ementalški sir. Saj se pa tudi nič ne razlikuje od ementalca. Da tvori sirarstvo važno panogo narodnega gospodarstva, ki nam donaja lepe denarje, je pač jasno. — Ker smo v neposredni bližini zemlje lačnega Laha, se tod zadnja leta skoraj nič ne zida. Lah je tudi kriv, da se ni razvila lesna industrija, dasi imamo elektrarno, ki ima še 150 k. s. električne energije na razpolago. — Letina bo sploh dobra: s polja, s senožeči smo spravili pod streho bogat pridelok. Pa tudi sadno drevje se je dobro obneslo.

— Gorje pri Bledu. Dne 9. septembra odkrijemo pri nas na slovensen način spomenik v svetovni vojni padlim vojakom gorjanske občine. Izkesal ga je radoviški kamnosek in soglasna sodba vseh, ki so spomenik videli. Je ta, da se je njim prav posebno izkazal. Na mramornati plošči so ovekovečena 103 imena padlih domačinov-vojakov. Spomenik velja 20.000 dinarjev in so si zanj stekli največji zaslug g. Jernej Cundrič, pietarski učitelj in predsednik invalidov, župan in podpredsednik Josip Zajc, tajnik in blaginjak Jurij Šimic in Vinko Rožič. Gorjanci bomo ohranili te svoje domače znake vse večne čase v častnem spominu.

— Odbor za Malgajev spomenik v Guštanju pozivlja vsa narodna kulturna in humana društva širom kraljevine, da prisostvujejo slavnostnemu odkritju spomeniške plošče pok. poročniku Francetu Malgaju v Guštanju v Mežici dolini. Slavnost se bo vršila 5. maja 1924. leta Društva, ki bodo prisostvovala, naj sporočijo po možnosti številno svojih udeležencev do konca marca 1924. odboru v Guštanju, da bo mogoče preskrbeti posebne vlake ob slavnostnih dnevih in vse drugo potrebno. Obenem pozivamo, naj se vsi bojevniki iz Malgajevе čete pisмено zgledajo pri Odboru za Malgajev spomenik v Guštanju, kajti na dan odkritja plošče bo Malgajeva četa zopet nastopila. Proseimo, naj blagovolijo ponatisniti ta poziv tudi ostali časopis v naši državi.

— Za Malgajev spomenik. Kot prvo prvo zbirko za Malgajev spomenik v Guštanju je prejel odbor od sledečih xx. nabiralcev: dr. Jan Juro, Maribor Din 25, Kotnik Rajko, Guštani D 20, Fran Stupica notar St. Lenard St. Gor. Din 169; Stanko Pavlič Djevdjella Din. 355, Franjo Krisper notar Cnomelj Din 160; dr. Janko Leskovec, Dol. Lendava Din 50; Dravska div. oblast Ljubljana Din 944, nadalje so darovali sledeči gospodje Mileč Oset, Maribor Din 100; Franc Dolenc, Škofja Loka, Din 100; dr. Ravnik, Maribor Din. 300. Skupaj 2223 dinarjev. Odbor za Malgajev spomenik izreka tem potom p. n. darovalcem najiskrenejšo zahvalo in se priporoča ostalim nabiralcem.

Julijska krajina.

— Sloveščina progana tudi s počežnih sodišč. Sedaj je bil izdan tudi na sodišča po deželi na Gorliškem ukaz, da se ima iz vsakega razpravljajna izključiti sloveščina in da morajo biti vse vloge na sodišču sestavljene izključno v italijanskem jeziku. To je nov velik udarec goriškim Slovencev in obraz. Ljudje ne znajo italijanski Tolmači in prevajanja — to bo nov ogromen davek za naše ljudstvo. Ta sodnijski davek in odprava sloveščine, to je nov neizbrisen škandal za Italijo, ki se tako rada svetu predstavlja za kavalirsko in kulturno državo!

— Dramatično turnejo po Juljski krajini priredi tekom septembra akad. društvo »Adrija«. Predstave bodo 8. in 9. tm. v Ajdovščini: 15. tm. v Idriji: 16. pri Sv. Luciji, 22. v Postojni in 23. v Ilirski Bistrici. Izvajala se bo tudi v deželi še nepoznana drama »Mrak« in burka »Na skoku«. Kulturno delovanje med Slovenci se lepo razvija kljub vsem mnogoterim težočam. Bralno društvo »Stol« in Spenički priredi 8. tm. vrtno veselico z vrzoritvijo žalozigre »Vlitarje«. V Dobrvljah na Vipavskem bo 9. tm. prireditev v korist »Dijaški Mitici«.

— O preuredbi cerkvenih okrožij v Juljski krajini razpravlja italijansko časopisje te dni zopet prav živahno. Namen je znan. Od goriške metropolitije sta odvisni škofiji v Trstu in Poreču, odpadli pa sta škofiji v Ljubljani in na Krku. V furlanski provinci sta sedaj dve metropolitanski cerkvi, goriška in videmska. Italijani zahtevajo, da stopi na njuno mesto oglejski patriarhat, ki naj se obnovi in naj ima svoj sedež v Trstu. Tako bi odpadla goriška škofija in z njo slovenski nadškof, ki je Italijanskemu vrhovnemu županu zelo na poti kljub temu, da vrši samo svoj nadpastirski posej in mu nima ničesar očitati.

— V Čezsoči na Bovškem so mladi fantje peli neko znano slovensko pesem. Nič hudega. Italijanske meje se radi one pesmi niso potresle. Karabinerji, ki imajo nalogo, aretirati Slovence za vsako ničarjlo, so pritrhumeli v gostilno in odgnali skupino fantov v zapore. Prijeli so tudi župana.

— V Podbrdu še vedno spehajo potnike, došle iz Jugoslavije, v poseben železniški voz, ki ga priključijo vlaku. V Gorici obišče ta voz zdravnik, ki pregleda potnike, predno jih spuste s postaje. Na progji mimo Postojne pa ni takega posebnega voza za potnike iz Jugoslavije. Kaj se vozi ravno skozi podbrški tunel nevarnost, da se zanesejo boleznii iz Jugoslavije. Pa še neke druge nevarnosti se boje. V Podbrdu se vrši zelo strogo policijsko pregledovanje priljake Gorikanov, ki se vračajo domov. Občuti se prizadevanje policijskih organov, da bi našli kaj spodtakljevca ali celo državni nevarnega. Morda služi v to svrhu tudi omenjena zdravstvena skrb.

Spominiate se

„Družbe sv. Cirila in Metoda“!

Razne stvari.

• Viharni mož. V Newyorku je pred kratki umrl kapetan Frank Walter, ki je bil znan kot »viharni mož« v Barnumovi čudešni razstavi. Ko so ga raztelesili, se je pokazalo, da so možgani, srce in drugi organi viharne barve. Pravijo, da je trpel Walter, ki je doživel 68 let, pred kakimi 40 leti kot inženir v nekem avstralskem rudniku na zastupljenju. Ko je ozdravel pa je zaslovel kot »viharni mož«.

• »Vragova gripa«. V Richmondu v Ameriki se je pojavila nova bolezen, katero imenujejo »vragova gripa«. Zdravniki si zaman belljo glavo, odkod izvira ta bolezen. Po Virginiji je bolnih za to boleznijo nad 1000 oseb in mnogo jih je umrlo. Ljudstvo imenuje to bolezen »vragovo gripo«.

• Ključ, ki otvori vrata v Ameriko. Preiskovalna komisija na slovečim Ellis Handu je zavrnila nekega mladega Irca, katerega stanje ni odgovarjalo predpisom za vstop v Ameriko. Član komisije je zapazil v končnem razgovoru z Ircom, da visi ob njegovi uri ključek, kakršnega dobivajo na vseučilišnih visokošolci, ki prestanejo posebno dobro strogo izphte. Pri tem Irču pa se je pokazalo, da je nepismen. Komisar ga je vprašal, kako da je prišel od tega ključka. Irec je odgovoril: Kupil sem ga, ker se mi je zagotovo, da je to ključ, ki odpira vrata v Ameriko.

• Surovo madžarske šale. V Budimpešti so hranili celo vrsto izrednih živali. Mnogo teh je poginilo vsled surovih šal s strani občinstva, ki pohaja v razstavišče. Ko so razsekali mliskega konja, so našli v njegovem želodcu debelo kameno, premoč. vojaške gumbe, ostre patrone in prazne škatlice. V želodcu noja so dobili kose kruha s iglami, ostre patrone in železne reči, ki so mu pretrgale čreva. Najstarejšemu pavljanu v razstavnem vrto so dali minium in izmed aligatorjev imata samo dva vsak še po eno oko, druge oči je raztrščilo kameno občinstva. Tako se že celo daljno vrsto živali, ki so stale drag denar, madžarska družal uničila. Ravnateljstvo razstavišča postavlja straže, ali to ne pomaga nič proti madžarski surovosti; ki »hrani« dragocene živali s tem, da jim priveda k živilom reči, ki jim povzročajo pogin.

• V izobilju uril lakota. V Essenu so našli mrtvega nekega šoferja. Okoli njega je ležala slanina, klobase, kosi mesa, mesne konzerve, sadje, razna živila, cigar in tobaka na kupe, vhod k njegovi smrti postelji je bil zabarikadiran s krompirjem in premogom. V vrečah je bilo polno suhega kruha. Tudi precej denarja so našli. Komisija je konstatirala, da je mož umrl vsled lakote. Skoro nič ni jedel. Suh je bil, sama kost in koža. Ker nihče ni vedel, zakaj si mož pravzaprav ni privoščil jedi, ko je imel vsega v izobilju, je rekel komisija, da je pač moral biti slaboumen.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V NEMCIJI.

— Hannover, 6. septembra. (Wolff.) Kakor poroča železniško ravnateljstvo, sta trčila skupaj dva vlaka, in sicer brzovlak, ki prihaja iz Berlina ob 10. in je odšel iz Hannovera proti Hammu in brzovlak, ki je prišel iz Drahdan in vozil v smeri proti Hammu. Dva vagona sta popolnoma razbita. Osebnii in tovorni tir sta razdejana. Do sedaj je upotovljeno 10 mrtvih in 15 ranjenih. Podrobnosti še niso znane.

Potresna katastrofa na Japonskem.

240.000 mrtvih in 450.000 ranjenih samo v dveh mestih.

— San Francisco, 6. sept. Radlo-telegram, ki ga je poslalo azijsko brodovje Zedinjenih držav, poroča, da je samo v mestih Tokio in Jokahama 240 tisoč mrtvih in 450 tisoč oseb ranjenih. Poslaniška poslopja Poljske, Švice in Češkoslovaške so porušena, poslopja Francije, Zedinjenih držav, Kitajske in Holandske so zgorela. Angleško poslaniško poslopje je ostalo celo.

Izginilo otočje Bonin. 10.000 ujetnikov živih zgorelo.

— Pariz, 6. sept. Iz Šangajja poročajo, da je izginilo pod morjem otočje Bonin, kakih 800 km oddaljeno od Japonske, obsegaajoče okoli 20 otokov, na katerih je bivalo kakih 5000 oseb. — Iz Tokija je prinesel aeroplan v Osako vest, da je v jettiščicah zgorelo nad 10.000 ujetnikov. — Najnovejša poročila potrjujejo, da je žrtev 500.000 in da je 3 milijone ljudi brez strehe.

— Osaka, 6. septembra. (Reuter.) V mestu Tokio so kanali in zatvorne polni gnilih trupel. Oni, ki so ostali pri življenju, se nahajajo v obupnem položaju, ker nimajo hrane in strehe. 5000 Kitajcev je našlo v Yokahami smrt. V okraju Kobe je potres vrgel v morje s potniki prenapoljen vlak. Utoliko je 300 oseb.

— Pariz, 6. septembra. (K.) Kakor je izvedel »Intransigence« iz San Francisco, so izbruhnili v Tokio radi pomanjkanja živil nemir. Orožništvo je bilo prisiljeno rabiti orožje.

— Pariz, 6. septembra. (Wolff.) O potresni katastrofi na Japonskem so dospele tebe nove vesti: Francoski generalni konzul je našel smrt. Po sadnji uradni cenitvi znaša število mrtvih v Tokio in Yokahami 240 tisoč, ranjenih pa 450 tisoč.

Priporočamo
Kolinsko cikorijo

Dva tovorna avta
„Büssing“ 9182

5 ton, rabljena in popolnoma v redu na prodaj. Več pove Grelnitz, d. d. Zagreb, Ulica Račkoga 3.

Cele opreme
za noveste, in entlanje izdeluje točno in solidno novootvornja izdelovalnica

P. Jančigaj,
Ljubljana, Resliava cesta 29/1 levo

Vizitke in kuverte priporoča
Narodna tiskarna
v Ljubljani.

Velika zaloga klobukov in slamičnikov se dobi pri

Franc Cerar

družba z o. l. tovarna v Stebnu postja Domžale.

Prezemaio se tudi stari klobuki in slamičniki v popravilu pri Kovačeviči v Trzin v Ljubljani, Prebeterova ulica št. 5.

Sprejemanje v sredo. Zaloga v Celju, Gosposka ul. 4. Vzoci se vidijo na velesejnu paviljon L predal 497, pri vhodu prvi na desno. 8283

Realitetna pisarna Arzenšek & Ko.
d. o. o. z.

Celje, Kralja Petra cesta 12 ima na prodaj: Hiše, vile, graščine, gostilne, trgovine, vsakovrstna kmetijska posetva, gozdna in veleposetva, žage, mline itd. 9181

Posestvo pri Celju
3 orale gozda za posekanje, 3 orale polja, hiša s gospodarskimi posojili, travnikom in vrtno na prodaj. Več pove Fran KORUN v Braslovčah. 9242

G. F. Jurasek
Ljubljana
Velitna ul. 12

Uglasnjem ter poraviljam glasovirje in harmonije, specialno strokovno in cenoi

Zveza z Afriko all Orientom.
Kateri vnanjih sejmskih razstavljajcev all obiskovalcev je v položaju oskrbeti popolnoma samostojno delajočemu ELEKTROMONTERJU zveze z Afriko all Orientom, da bi dobil tam službo? Zna nemško in francosko. — Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Elektromonter 9296“ 9296

Alojz Pregled
Ruše pri Mariboru,
izdelovatelj vsakovrstnih damskih in moških oblek. Specialist za izdelavo vseh vrst usnjatih oblek, klobukov čepic, torbic itd. Postrežba točna. Nizke cene!

Lasne mrežice
enostavne in dvojne, nadalje svilene »športne« v različnih modnih barvah ter vse potrebščine za maskiranje priporoča parfumerija „Strmoli“.

Teod. Korn, Ljubljana
Poljanska cesta št. 3.
Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vodovodov, naprava strojnovodov. Kopirsko in klesarske zaprave. Izdelovanje posod iz pločevine za limčje, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle) za konzerve.

8 čevljarskih pomočnikov
I. prirejevalca (Herrichterja) za močna dela išče m. Hrana in stanovanje v hiši. Vožnina se povrne. F. Tuček, Sirač (Slavonija).

Rabljene britvice
Gillette, Mem itd., se sprejemajo v električno brušenje in parumirij URAN, Meštni trg 11. Zunanja naročila hitro in točno. 9026

Zidna opeka
normalno in močno žgana, priznana najboljša kakovost se nudi vsaka množina po dnevi cen. R. Smolewski, arhitekt in mestni stavbenik, posestnik opkarnice na Viču. — Rimska cesta 18. Zaloga na drobnu na Opekarski cesti 18. 7915

Lasne mrežice
enostavne in dvojne, nadalje svilene »športne« v različnih modnih barvah ter vse potrebščine za maskiranje priporoča parfumerija „Strmoli“.

„Aikadent“
ZOBNA PASTA, USTNA VOVA, ZOJNI PRASEK. D-bi se povsod. Črna zaloga drogija A. KANA, Ljubljana. 2964

Jos. Šetinc-Bersin
Robes et Confection
Kongresni trg 6 9331

Prepričajte se, da je
Žika
to, kar je bila svojčas Vidrovka.

Zahtevajte vzorec v pavilj. „E“ št. 107

Lasne mrežice
enostavne in dvojne, nadalje svilene »športne« v različnih modnih barvah ter vse potrebščine za maskiranje priporoča parfumerija „Strmoli“.

Trgovina
dobro vpeljana na jako prometnem kraju se z opravo pod ugodnimi pogoji proda. Ponudbe na upravo St. Nar. pod „Veliki obrat 9106“.

Stavbna parcela
z industrijskim troom v najlepši legi se ceno proda. Tavčar & Svetina, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6

Union kandiiti
Union karamele
Union čokolada
„UNION“, tovarna kandiitov in čokolade Zagreb. Ljublj. velesejnu paviljon L 483

Kostanjev
za tamin, razrezan na 120 cm in debeline od 30 cm se kupi vsaka množina po najvišji dnevi ceni. Ponudbe z navedbo cene in množine franko vagon je poslati na upravo Sloven. Naroda pod „Kostanjev les 500/9040.“

Parfums Chrysis
Francuska parfumerija
Bezhibna kakovoca
Veleelegantna oprema
Primjarena cene

Za vrijeme Ljubljankog voloesajna posjetite ni centralnu zalihu za Jugoslaviju SKOFJA VAS kod CELJA ili zalihu u Ljubljani: PARFUMERIJA „ADRIA“ Selenburgova ulica, nasuprot pošti

Na prodaj lokomobila
tvrdke LANZ, 25 HP, v zelo dobrem stanju, nahaja se že v obratu, kjer si jo interesenti lahko ogledaje. Naslov pove uprava Sloven. Naroda. 9559

Brzo-brzo
na vlak v Celje v veletrgovino R. Stermecki, kjer kupite letos sukno

za moške in volneno za ženske oblike, parhent, belo, pisano in rjavo platno, kakor tudi vso drugo manufakturno robo po čudovito nizkih cenah. V lastnem interesu se vsakemu priporoča, da enkrat poskusi kupiti v veletrg. R. STERMECKI, Celje. Trgovci engros-cene.

Nove vinske bačve
od 25—700 lt. prvovredna izradba, vsaku količino odmah, uz cijenu od Din 178— po hi gore.

Skladišne bačve
od 20—80 hl, sa vratima i patentnim zavorom, uz cijenu od Din 236— po hi gore, postavno tvornica nudja: Zgrebška tvornica bačeva d. d. Zagreb. Zastupnik: Lj. Jemric, Maribor, Popovičeva ul. 7. 7232

Profesor Zalokar
ordinira zopet redno od pol dveh do treh pop.

Postolarskog operateura
vještog Fräs- i Autopplermaschinenten, te za mješovitu robu tražit Amerikanska radiona, Zagreb, Nikoličeva ulica 7

Pohištvu
kakor: spalne oprave iz trdega in mehkega lesa, kuhinjske oprave prodajam tu tudi vsa naročila: jedilne oprave pisarne, trgovska oprema itd. Za izvršeno delo se jamči. Josip Andlovic, zaloga pohištvu, Komenskoga ulica št. 28. — Strojno mizarstvo: Karlovska cesta 22

Za odgovore uprave naj se priloži 1 dinar.

MALI OGLASI

Cene oglasov do 20 besed Din 5— vsaka nadaljnja beseda 30 para, s davčino vred

Prodaj

Motorno kolo
s priklopnim vozom proda po ugodni ceni trvdka Kenda, Ljubljana.

Otročjo posteljico
s predalom prodam. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9550

Otroški voziček, dobro ohranjen, napredaj za 700 Din. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9543

Motorno kolo
DKW in več National Cassa Register ceno na prodaj. — Sv. Petra cesta 43 (Pracek). 9577

Motocikel
2 1/2 KS, dobro ohranjen, dobro idoč, se po ugodni ceni prodaj. — F. Šmol, Vič-Glinca 6. 9575

Elektromotor
9 1/2 KS, 220 V, za enako merni tok znamke »Kobena«, dobro ohranjen, se ceno prodaj. — F. Šmol, Vič-Glinca 6. 9574

Kuhinjska mizna postelja
(Tafelbett) se prodaj. — Sv. Petra cesta 53, I. nadstropje. 9566

Motorno kolo
s priklopnim vozom na prodaj. — Ogleda se v garaži »Rosca, Poljanska cesta 69. 9359

Lekarna
se prodaj ali da v najem na dalmatinskem otoku. — Ponudbe na: Buccich, Trst, Piazza S. Caterina Nr. 4, III. nastr. 9542

Psa »Dobermana«
14 mesečnega starca, prodam takoj radi preselitve. — Ponudbe pod »Doberman 9564« na upravo »Slovenskega Narod«. 9564

Napredaj :
4 fotelji, zofa, več postelj, kvačkane jope, živalni stroj, miza in drugo pri Mariji Jelenič, Stara pot 1/1, vrata 3. 9527

Prodaj hišo
blizu Ljubljane po prav ugodni ceni. Pripravna tudi za kako tovarno ali trgovino. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9554

Lokomobile
vsake vrste in velikosti, nove ali rabljene, vedno na izbiro. — M. Mihor, Ljubljana, Slomškova 7. 9446

Osební avtomobil
se vsled preselitve v inozemstvo jako ceno prodaj. — Informacije daje inž. Mihor, Ljubljana, Slomškova 7. 9447

Puch-motor
2 1/2 HP in pomožni motorji znamke Cockerell, 1/2 HP, po nizki ceni na prodaj. — Avto — Florjančič — Ljubljana 7636

Prodaj novo hišo
(tri sobe, kuhinja, shramba, klet in hlev). Pri hiši je vrt, sadonosnik, njiva in travnik. Cena ugodna. Schneider, Devina, Slovenska Bistrica. 9312

200 let stare gosli
napredaj. Izdelek Josif Quarneriu fecit Crema na, prej last G. Giardi. — Vpraša se v Mariboru, Koroška cesta 106 9556

Prodaja velikih vinskih bačva
(od hrastovine). U velikini 20 do 40 hektla 1 kos mada u kolčini preko 400 hektla, rabljene, u dobrom stanju, prodaju se uz jeftinu ceno ab podrum ili ab željeznička stanica Zabok (Zagorska željeznica). Upište slati na vlastnika: Franju Hikeca, Krapina. 9329

Prodaj se hiša
z 1035 m² zemlje. Pri hiši brajda. Lepa lega, deset minut od Celja. — Poizve se pri: Franc Soderinik, Lava 19 pri Celju. 9382

Železne okrogle stopnice
(Schneckenstiege) 3 metre 80 cm visoke, kompletne, — prodaj Simon Kmetec, Kolodvorska ulica št. 26. 9525

Za filateliste!
Prodaj zbirko nad 1000 različnih, samo dobrih znamk celega sveta. — Dopisil pod »Cena« di narjev/9475« na upravo »Slovenskega Narod«. 9523

Prodaj
veliko množino vinskih sodov in 5 močnih hrastnih sodov po 40 hektla, za pivo, vino ali žganje. — Augustin, Ljubljana, Sp. Šiška, Jernejeva cesta št. 237. 9268

Krasno jelenovo rogovje
z 12 odrastki (Zwölfender) in par lepih starih uhanov za narodno nošo iz zlata iz cekina napredaj. — Naslov pove unr. »Slovenskega Narod«. 9293

Parni kotel
za centr. kurjavo, parni stroj 45 HP, predgrevač. Omenjeni predmeti so že bili rabljeni, vendar pa prav dobro ohranjeni. — Kdor se zanima, se naj ohne na vratarja hotela »Stone«. 9489

Hiša,
enonadstropna, blizu gl. kolodvora v Mariboru, za vsako obrt pripravna, električna razsvetljava, vodovod, velik vrt za zelenjavo, se radi selitve ugodno prodaj. Stanovanje in razpolgo. — Pojasnila daje Franc Mariniš v Mariboru, Kacijanjerjeva ulica 17. 9465

Prodaj konja,
4 in pol letnega, svetlo rjavega, ca. 15 peti visokega, izvrstne krvi ter kohilo 3 in pol letno, angleško-arabsko, temno rjavo, plemenite krvi. — Oba izvrstna dirkača, brezhibna za vožnjo in pod sedlom. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9070

Obiskovalcem velesajam in trgovcem!
Vsled velike zaloge prodam razne trgovske knjige, pisemski papir v mapah in skatljah, svileni in krepni papir, kuverte, razgladnice, razne svinčnike (olovke), šolske potrebšnice itd. na debelo po izredno nizki ceni. — J. Pevalak, Ljubljana, Zidovska ulica. 9277

Hiša v Šmarjeti
št. 32, zidana in s opeko krita, tik farne cerkve, pet minut od Rimskih toplic, se prodaj Prostrani lokali za trgovino, ohovana klet, štiri sobe in kuhinja, pri hiši. Spodaj in v podstrešju še tri sobe, vrt za zelenjavo, sadonosnik in drvarnica. Ponudbe sprejema lastnik Janez Bider, posestnik in gostilničar, Kokarjevo h. št. 28, p. Mozirje. 9300

Kupim
in k tem spadajoče predmete kupim. — A. Raabberger, Sodna ulica št. 5. 9414

Foto-aparate
in k tem spadajoče predmete kupim. — A. Raabberger, Sodna ulica št. 5. 9414

Kupim hišo
v Ljubljani ali predmestju. — Reane ponudbe na upravo »Slovenskega Narod«. 9454

Kupi se mala hiša
s tremi sobami in pritliklami. — Ponudbe pod »Zmagovala 9444« na upravo »Slovenskega Narod«. 9444

Gramofonske plošče
zamenjam in kupujem. — Razbite in doigrane ne sprejemem. — A. Raabberger, Sodna ulica 5. 9414

Vsakovrstne pile in rašpe
izvrstno nasekava ter kupuje stare po najvišjih cenah Ivan Figar, pilarski mojster, Ljubljana, Hrenova ulica 19. 8633

Črešnjave blode
(necepljene) kupim ne izpod 30 cm debeline več vagonov pod pogojem, da je žaga za takojšnjo rozanje v bližini. — Ponudbe od emb. franko služajne žage na tvrdo: P. Higersperger, Celje. 9383

Stavbno parcelo
za enodružinsko hišo v izmeri 600 do 1000 m² v zdravi in pripravi legi in ne predaleč od mesta kupim takoj. Ležati mora ob porabni dočimni cesti, ob mimu napeljenem vodovodu, kanalizaciji in električni razsvetljavi. — Ponudbe pod »Parcela 9572« na upravo »Slovenskega Narod«. 9572

Kupim takoj
novo, staro, v zidavi se nahajajočo vilo ali enodružinsko hišo s štiri sobami, kuhinjo, kopalnico in pritliklami, z električno razsvetljavo, vodovodom in kanalizacijo. — Pogoj: takoj prosto stanovanje in samoporaba hiše. Prekupčevalci se ne honorirajo. — Ponudbe pod »Enodružinska 9571« na upravo »Slovenskega Narod«. 9571

Primerna mesta
v trgovskem ali industrijskem podjetju išče diplomirani absolvent trgovske šole. — Ponudbe na Alova Company, Ljubljana, pod »Slovensko, nemško, francosko«. 9573

Stanovanja
Dijakinja se sprejme na stanovanje in hrano. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9534

Dva dijaka
nižjih razredov srednjih šol se sprejme v vso okrbno. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9528

Sobo
za dobo več let išče solidnega gospod. Plača pol leta naprej. — Ponudbe pod »Narej/9394« na upravo »Slovenskega Narod«. 9394

Dijak
se sprejme na stanovanje in hrano. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9534

Dve gospodični
išče mebljovano skupno sobo ali vsako svojo. — Ponudbe pod »Skupna 9464« na upravo »Slovenskega Narod«. 9464

Mesečno sobico,
po možnosti s posebnim vvhodom in hrano, išče gospodična. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Narod«. 9459

Dva ali tri dijake
nižjih razredov sprejemam na stanovanje in hrano v sredini mesta. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9452

Prazno sobo
v novi ali stari hiši išče gospa, ki je ves dan odstrojna. Najemlnina posrednika stvar. — Ponudbe pod »Prazno 1923 9314« na upravo »Slovenskega Narod«. 9314

Hišnim posestnikom!
iščem za 5000 K mesečno stanovanje v Ljubljani v stari hiši, obatoječe iz šestih sob in pritliklami. — Dr. Arneja, Gradšče 4, Ljubljana. 9395

Dijakinja
se sprejme na hrano in stanovanje v bližnji učiteljski hiši pri boljši rodbini. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9461

Na stanovanje,
ozir. kot sostanovalec se sprejme gospod. (Elektr. razsvetljava). — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9510

Naslovi
dobrih in zanesljivih stanovanj za dijake in diakinje se dobio pri M. Likar, Poljanska cesta 87, vils »Bergmane«. 9203

Dva dijaka
nižje gimnazije se sprejmeta na hrano in stanovanje. Električna luč. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9539

Iščem sobo,
prazno ali mebljovano. — Dajem poduk v francoski in nemščini. Lasten klavir. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9558

Sobo išče
dostojna oseba iz boljše družine, zelo mirna, ev. tudi s prehrano, proti dobremu plačilu. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9570

Dijaka
nižjih razredov sprejme v vso okrbno boljša rodbina nasproti realne gimnazije. — Pismene ponudbe pod »Priden/9335« na upravo »Slovenskega Narod«. 9335

Meb'ovana mesečna soba
lepa in snažna, z električno razsvetljavo, se odda izključno le mirnemu in solidnemu gospodu. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9523

Mesečna sobica,
lična in snažna, z dvema posteljama in posebnim vvhodom se takoj odda s hrano ali brez hrane. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9533

Stanovanje s hrano
v bližini Tabora išče s 1. oktobrom gospodična pri mirni stranki. — Ponudbe pod »Mirna 100/9455« na upravo »Slovenskega Narod«. 9455

Meb'ovana soba
(velika) in prazna soba se takoj oddata. — Prednost ima oni, ki plača pol leta najemnino naprej. — Ponudbe pod Takoj/9529 na upravo »Slovenskega Narod«. 9529

Lepo stanovanje
v vili z vrtom, blizu Rožnika, se zamenja za stanovanje blizu stolne ali cerkve sv. Jožefa, ozir. na Poljanški cesti. — Ponudbe pod »Pod Rožnikom/9492« na upravo »Slovenskega Narod«. 9492

Stanovanje,
prijetno in zračno, v bližini doleniškega kolodvora, obatoječe iz dveh sob, kuhinje, predalce in vseh pritlikl, tudi pralnice ter samoporaba vrta, se takoj zamenja proti enakemu ali večjemu v sredini mesta. Natlačne informacije v Krojaški ulici 5, prvo nadstropje od 6. do 8. svečer. 9547

Službe
Korespondentinja, samostojna, s pisarniško prakso v nemščini in hrvaščini brezposojno perspektivna, dobi dobro plačano mesto v tovarni klobukov v Subotici. — Ponudbe je poslati: Ljubljana, Velesejem paviljon »le 388 ali pa direktno na tovarno klobukov, Subotica. Teoposlake imajo prednost: Tam se sprejme tudi perfektna knjigovodkinja s večletno prakso, večšo nemščino in hrvaščino, takoj. 9303

Sprejme se takoj
provizorna modistinja in učenka v salonu Mimi Sark (palača Kreditne banke). 9457

Trg. pomočnik
železninar, manufakturst in špeceriat išče službo. — Ponudbe pod »Stalno službo/9497« na upravo »Slovenskega Narod«. 9497

Službo hišnika
v Ljubljani ali okolici išče državni namestnik, oženjen, brez otrok. — Ponudbe pod M. J. 9363 na upravo »Slovenskega Narod«. 9363

Išče se dekle,
ki zna kuhati in opravljati vsa druga hišna dela k mali družini proti dobri plači v Ljubljani. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9342

Izvežbana pisarniška moč in vajenka
se sprejme takoj. — Pisarne ponudbe: I. Černe, Ljubljana, Dunajska cesta št. 28. 9184

Prodajalka
za špecerijako trgovino se išče. Prednost ima dočična, ki zna dobro šivati in likati. — Več se izve pri I. Modic v Novi vasi pri Rakeku. 9478

Primerne službe
išče, oziroma želi premočiti službo gospodična z dveletno prakso. Službo nastopi lahko takoj: ev. tudi na deželi. — Ponudbe pod »V. P. 9536« na upravo »Slovenskega Narod«. 9536

Išče se vsestransko izurjena šivilja
večja samostojno voditi modni atelje kot kompanjona ali proti dobri plači. Ponudbe na upravo »Slovenskega Narod«. 9451

Gospodična
želi mesto za takoj kot blaginjska v kavarno ali restavracijo; event. bi sprejela mesto k otrokom. — Vpraša se vsak dan od 10. do 11. ure. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9472

Kot skladiščnik
delovodja ali kaj aličnega želi vstopiti mlad gospod k večjemu podjetju, ter bi posodil trdki proti nizki obrestim od 50 do 1000 dinarjev. — Ponudbe pod »Nizke obresti/9500« na upravo »Slovenskega Narod«. 9500

Korespondentinja
išče primernega posla. Večja je slovenskega, italijanskega in francoskega jezika ter slovenske stenografije in strojenjaja. — Ponudbe pod »Začetnica/9418« na upr. »Slovenskega Narod«. 9418

Izvežban inštruktor,
absolutno akademski, s izvrstnim znanjem srbohrvaščine, nemščine, francosčine in italijansčine, išče inštrukcij za vse predmete. — Ponudbe pod inštruktor/9428« na upravo »Slovenskega Narod«. 9428

Kateri denarni zavod
sprejme popolnoma vpljanega uradnika s pol drugo leto bančne prakse? Srednješolska izobrazba, dober organizator. — Dopisi na upravo »Slovenskega Narod«. 9474

Katera trvdka
sprejme bivšega trgovskega poslovodjo kot potnika ali zastopnika. Je samek, inteligenten ter prepričevalen govornik; fin. nastop, neoporečna preteklost. Najraje za predmete kolonijalne branje, kemične izdelke, kandite etc. Reflektante prosim za osebni razgovor. — Ponudbe pod »Obobjestranski blagor 9424« na upravo »Slovenskega Narod«. 9424

Mlada gospodinja,
naobrazena, dobro odgovajna, trdži mesto k deci. Voljna je instruirati nižškolce. Reflektira na minimalnu plaču 100 Din mesečno. Prednost Slovevenjaja, manje mesto ili celo. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Narod«. 9371

Korespondentinja,
večja slovenskega, nemškega, italijanskega in francoskega jezika ter strojenjaja. Išče službo kot začetnica tudi brezplačno, za takoj ali pozneje. — Ponudbe pod »Vestna in pridna/9419« na upravo »Slovenskega Narod«. 9419

Gospodična
z večletno odvetniško prakso, popolnoma večja slovenskega in nemškega jezika, korespondence, sl. stenografije in strojenjaja, išče mesto; najraje kot korespondentinja in strojenjaja. — Ponudbe pod »Oktober/9302« na upravo »Slovenskega Narod«. 9302

Šofer (mehaničar)
za luksuzni avto, vješt, pouzdan, trijezan, čečan i zdrav, oženjen bez djece, može od 1. oktobra t. g. dobiti u Zagrebu stalno namještenje uz dobru plaču i krasan stan. — Ponudbe sa naznakom dosadašnjeg službovanja i uz curriculum vitae na poštanski pretinac 41, Zagreb. 9503

Stenografkinja,
izurjena v strojenjaju in stenografiji, večja slovenskega, nemškega, ev. srbohrvaškega jezika, se išče za takojšen nastop v večje tovarniško podjetje pri Ljubljani. Oziralo se ho le na provizorsko moči z večletno prakso. — Ponudbe s prepišani referencami in sliko je nasloviti pod »Marljivo/9415« na upravo »Slovenskega Narod«. 9415

Za večjo trgovino
z mesanim blagom v prijetnem prometnem trgu na deželi se išče starejši, popolnoma usposobljeni poslovodja, ki naj bo tudi v knjigovodstvu in korespondenci vešt. Oni, ki bi imel veselje in sredstva, da prevzame morda pomzete trgovino v našem, ima prednost. — Ponudbe je poslati pod Poslovodja/9568 na upravo »Slovenskega Narod«. 9568

Veščak v knjigovodstvu,
absolutno zaupna oseba, nudi trgovcem, večim obrtnikom in drugim podjetjem strokovne nasvete za vpljavajočega skrega knjigovodstva po italijanskem, nemškem ali ameriskem dvostavnem načinu ter v vsaki meri medsebojni kombinaciji, kakor jo zahteva dočični obrat. V ta namen gre tudi izven Ljubljane. — Prevzame nadalje redno sodelovanje in stalno kontrolo že vpeljanih knjigovodstev, nujno sestavo bilanc, revizijo posebnih zamotanih slučajev in druga strokovna dela. Honorar po dogovoru. — Ponudbe pod »Veščak v knjigovodstvu« na Alova Company v Ljubljani, Kongresni trg 3. 9375

Razno
Zastavice, zalepke za srečolov in življivo pošto pripravoda M. Tičar, Ljubljana. 8109

Razne vožnje
se sprejmejo (za drv. va, premog, moko in drugo). Cene nizke. — Velesejem ulica 12. 9561

Otrok,
sedem mesecev star, se odda za svojega. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9557

Dražbeni oklic.
Dne 11. septembra t. l. ob pol 10. uri se prodajo v Ljubljani, Franciškanška ulica št. 10 na javni dražbi obloke, tehnični instrumenti, knjige, trije pantoni itd. 9501

Novi vinski sodi
(bačve) v vsch velikostih se dobe in popravljajo pri Fran Repiču, Ljubljana, Trnovo. 9110

Iščem
dobro gostilno v najem ali na račun v Ljubljani ali okolici. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 8553

Dežnike
popravljajo točno, solidno ter ceno Anton Pavlin, Stranska pot 17, Trnovo. 9403

Šolske zvezke in šolske potrebšicine
na debelo najceneje pri L. Pevalaku, Ljubljana, Zidovska ulica 4. 8568

Šivilja
sprejme v delo žensko in možko perilo; tudi za trgovino. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9565

Rabljeni pisalni stroji
najboljših znamk, dobro popravljani, na prodaj. Ant. Rud. Legat, Maribor, Slovenska ulica 7. — Telefon 100. 9530

Družabnika
s 100.000 Din išče dobro vpeljano trgovsko podjetje v Ljubljani. — Pisarne ponudbe naj se donošljivo na poštini predal 152 v Ljubljani. 9456

Fizol
(bokinje, mandaloni, kokli) jabuke treba večje kvantitete postepeno Agenturini i komisionalni posao Pavao Fiorelli, Senj (Hrv. primorje). 9546

Trgovci, tovarnarji počteniki pozor!
Par konj za stalno se odda za dnevno ceno z raznimi vozovi. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9560

Lecons françaises!
English lessons! Nemško uvel (Po 6 Din ure). — Zglaševanje od 10. septembra od 10. do 2. ure. — Ljubljana, Dunajska cesta 9, I. nadstropje, desno. 9245

V daviljonu »G«
št. 235 na velesejmu je razstavljen domači izum, ogrevalni aparat »TODAR«, katera napak vsakomur toplo priporočamo. — R. Nipič in drug. 9440

Modistka
Pavla Ogrinc, Gosposvetska cesta 12/I se priporoča cenj. damam ter sprejema vsa v to stroko spadajoča dela. 9340

Vsakovrstne čevlje, gamače,
sportne čepice, bombaž in volno za pletenje vsch barv nudi vedno najceneje: Razpošiljalnica »Konkurencija«, Ljubljana, Zgornja Šiška. 8159

Barborič-Završan,
modistinja in preblikovalnica, Ljubljana, Mestni trg 7. — Velika zaloga klobukov, nakita in modist. potrebščin. Preblikuje se klobuki za dame in gospe po najnovjših vzorcih. 9116

Mizarska dela
in parketirane pode izdelani solidno in po najnižjih cenah. Se priporočam slavemu obrtnstvu Franjo Zganjar, Stožice pri Ljubljani (baraka) 9041

Ljubljanske
tov. gostilničarje, hišne posestnike in prijatelje vjudno prosim, da mi omogočijo povratek v Ljubljano s tem, da mi prekurbé na prometnem kraju adapt. lokal za gostilnico in vinski klet s skromnim stanovanjem, toda brez koncesije. Po sebi potrebujem skladišče za shrambo dveh vagonov pohištva. Za prodaj imam dva rezervarja iz trdega lesa po 16 hektolitrov, pripravna za žganjekuharsko sadje ali vino ter prvotni neokovani voz »giga«. — Avg. Zajec, hotel »Stola«, Dobrava-Vintgar, p. Jesenice. 9319

Gosli poučuje
bivši učitelj »Glasbene Matice«. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9313

Konserviranje sadja in povrtnine,
kajije slovenske in hrvaške izdaje, prodajajo knjigarne ter Zupano, okrajni ekonom v Ptujcu, Cena 16 Din. 9072

Telovadni zavod,
v katerem se goji masa za in telovadba za okrepitev in razvoj telesa ter da se prepreči skrivilje in hrbenice. Zavod se nahaja v Stritarjevi ulici št. 7/I, zadnji trakt. 9404

Tomaževa žlindra,
zajamčena, visokoodstojna, se dobi po najnižjih cenah pri Kmetijskem trgovskem društvu D. Bolonič & Comp., Trst, Rafinerija 7/I. — Naročite, in prepričali se boste. 9052

Traži domaču hranu.
Viši bankovni činovnik traži dobro domaču hranu kod bolje obitelji, po mogućnosti u sredini mesta. — Ponudbe slati na upravo »Slovenskega Narod«. pod Bančni uradnik/9551. 9551

Manufaktura Krisner.
Pridelovanje vate, Ljubljana, Rožna ulica št. 19. — Prideluje in ima v zalogi vse vrste pamučne vate. Za odeje, krznarstvo, bandažiste in konfekcionarje. 9228

Zastopniki
za nabavo drv, oglja, mada, krompirja, sena, semen, otrobov itd., in za prodajo semen, umetnih gnojil, južnega sadja itd., se iščejo proti 3% provizije. Obrniti se pismeno ali ustmeno na Kmetijsko trgovsko društvo D. Bolonič & Comp., Trst, Rafinerija 7/I. 9051

V najem se odda
pekarija in trgovina pri industriji, ter v sosedni ulici pri kolodvoru, kod želi sam graditi po načrtu trgovino in mesarstvo ali obrt s čevlji, dobi porabo prostorov za več let, kjer je že nekaj materiala zraven in dam jaz železo na roletu za vrata in ves les. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 9466

AVTO-MATERIAL
VSAKOVRSTNI KROGLIČNA: LEŽIŠČA SPECIJALITETE NOVOSTI J. GOREC LUBLJANA TATAČA LJ-KRED-BK

Otvoritev
specijalne zaloge tapetniških izdelkov. Žima vsch vr

Jvan Pakiz Ljubljana, Stari trg št. 20
Velika zaloga stenskih ur in bu-dilk iz svetovnoznane tovarne z znamko „Junghans“. Vsakovrsne precizne švicarske žepne ure. Ve-lika izbira zlatnine in srebrnine, juvelov, jedilnega orodja, ameri-kanskega double-bлага itd. Naj-cenejši nakupi Paviljon H št. 293

Najboljši premog, drva in ogije
kupite najceneje pri
Družbi ILIRIJA
LJUBLJANA, Kralja Petra trg 8.
Telefon 220. 2243

Patria Cognac Medicinal
LJUBLJANSKI VELESEJEM
paviljon L, stanica 481

Trgovino z gatanterijo
in s šolskimi potrebščinami
sem otvorila v Sp. Siški. Jer-
nejeva cesta 58, blizu šole, kar
s tem naznanjam cenj. občinstvu.
Priporočam se
Ivanka Bizovičar

Dr. GROVER
zopet ordinira.

Dobro uvedena lesna trgovina
v večjem mestu se proda radi
družinskih razmer. Potreben je
razmeroma skromen kapital. Do-
pisi pod „LES 9520“ na upravo
Slov. Naroda. 9520

Grabdeno podjetje
Arhitekt
V. Krainer & Ko.
Jesenice.

Išče se Izurjen knjigovodja
za takojšnji nastop. Ozira se le na
provizorno moč z večletno prakso.
Plača po dogovoru. Polzve se v
Polzve se pri upravi Slovenskega
Naroda. 9526

Stavbna vodstva:
LJUBLJANA DOMŽALE
ZAGREB
Izvršuje privatne in indu-
strijske stavbe, proračune
načrte, cenitve, posebni od-
delek za arhitekturo 7721

Rabljene jutaste vreče za moko
85 kg vsebujoče, in za otrobe 50 kg
vsebujoče, dobre, čiste in brez-
luknjaste kupi **Vinko Majdič**,
valjični mlin, Kranj. 6000

Otroški vozički več vrst
od Din 250—
Dvokolesa novi modeli z dobro
prevmatiko že od
Din 1500— naprej.

Komercijelni vodja
vsestransko izobražen, represen-
tativen, verziran v občevanju s
strankami, večje jezikov, z dolgo-
letno prakso, želi premeniti svojo
mesto. Gre tudi na deželo, ake
je stanovanje na razpolago. Po-
nudbe pod „Vonja 9521“ na upr.
Slov. Naroda. 9521

Motorčki „Evans“ in D. K. W.
ter „Orionette“ in „Motorette“.
Pneumatika: zračnice z garancijo
od Din 65—.

Tribuna F. B. L.
tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
Ljubljana, Karlovska cesta 4.
Paviljon „F“ št. 191

Preprodajatelj in mehaniki nize cene.
Sprejemajo se tudi vsa po-
pravila, omajljanje in pe-
nikljanje.

LEOPOLD BÖGEL & SIN
Stavbeno kleparstvo
in vodovodna inštalacija.
LJUBLJANA, Gospodarska cesta št. 18.

Ne pozabite obiskati
INGER
paviljon „F“
oddelek št. 155
na LJUBLJANSKEM VELESEJMU

TRGOVCI!
Mi vam nudjamo svileni robu
u največjem izboru uz bezkon-
kurentne cijene.
Naš zastupnik će Vas u najkraće
vrijeme posjetiti.
FLEISCHNER & REMENY
Wien VI. Budapest V.
Maribitlerstrasse 47 Sas - ulica 11

Fortuna.
Ako želite dobro kupiti ali prodati nepremičnine. Vam
„Fortuna“ opravi vse posle vedno najkulantneje, brez kakršnih-
koli stroškov. Naprodaj ima hiše, vile zemljišča, ki so Vam
tudi na ogled. Izvolite se obrniti na **Fortuna**, koncesijo-
nirana po via. vlad. Zagreb, Martićeva ul. 99.

MATIJA PERKO
mizarska tvornica
Zg. Siška - Ljubljana — Celovška c. 12
Paviljon R 927 Telefon Štev. 372

M. Raunacher
LJUBLJANA, Poljanska cesta št. 13/II.
Ljubljanski velesejem, paviljon „E“ 96.

Dobro goveje meso
se bo prodajalo na stojnici
IVAN MÜLLER pri Zmajskem mostu
kg 17 do 18 Din
ter na Kavčkovl cesti v Sp. Siški, nova
mesnica 303, dopoldan in popoldan.

Prostovoljna dražba.
V ponedeljek, dne 17. septembra 1923 začeni ob 9. uri
dopoldne se bo vršila v žitnici grada „Zgornji Ptuj“ dražba
starinskega in tudi novejšega pohištva iz staro-
plemiških gradov.
Radi vsakšas mogočega ogledanja pohištva in zaisnika iz-
klentih cen se naj obrnejo zainteresirani na kastelana grada Zgornji
Ptuj, g. F. Kereža.
Notar kand. VIKTOR SKRABAR, vodja dražbe.

SAMPANJEC BOUVIER
VINO V STERILENICAH iz lasnih ford-
kinitih klic **CLOTARJA BOUVIER**
V GORNI RADGONI. Za-
loga v vsch večjih
mesitih.

Pile, rašpe
vsakovrsne izdeluje in nasekava v najboljši kva-
liteti kakor tudi stare nakupuje
IVAN FIGAR,
pilarski mojster
LJUBLJANA, HRENOVA ULICA 19.

Josip Kregar
oblastveno preizkušeni mestni tesarski mojster
Ljubljana Cesta na Kodeljevo št. 2 Ljubljana
izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela in sicer
vodne in naštne stavbe ter umetno tesarstvo. Pre-
vzajem po danih kakor tudi lastnih načrtih zgradbo
mostov, jezov, hiš, vil, ter razne gospodarske in indu-
strijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja,
balkone, vrtno utice, verande, ter razna druga vrtna
arhitekturna dela. Stopnice, dekorativne stropove, ter
dekor. stenske opaže. 8685

VODNE TURBINE
največje tvorilnosti, dobrote in cenonosti
Pat. preciz. regulatorji
TRANSMISIJE
Stroji za izdelovanje lesenine, celuloze in papirja.
Specialna tveralca svetovnega slozosa
J. M. VOITH
St. Pölten, Austrija. Heidenheim, Württemberg.
Pisarna: WIEN, IV. Argentinierstr. 24.

UNITED STATES LINES
V NEW YORK
iz Southampton — Cherbourg
Leviathan
18 sept., 9. in 30. oktobra, 29. novembra, 11. decemb
iz BREMENA čez Southampton in Cherbourg v NEW YORK
George Washington
19. septembra 24. oktobra 28. novembra
President Arthur . . . . . 12. septembra 17. oktobra
America . . . . . 26. septembra 31. oktobra
President Roosevelt . . . . . 3. oktobra 7. novembra
President Fillmore . . . . . 4. oktobra 8. novembra
President Harding . . . . . 10. oktobra 14. novembra
Odhod iz Southampton in Cherbourg en dan pozneje. Več iz spodnjih nastavov.
UNITED STATES LINES
Generalno zastopstvo: Beograd, Palata Beogradske Zadruga, preko
puta „Hotel Bristol“. — Zagreb, Srednji Savez Hrvatskih Seljačkih
Zadruga, Mihanovičeva ulica 2, preko puta kolodvoru. — Ljubljana,
Brodarstvo Zedinjenih Američkih Držav, Dunajska cesta 29. — Sa-
rajevo, Savez Hrvatskih Seljačkih Zadruga za Bosnu i Hercegovinu,
Aleksandrova ulica 32. — Sušak, Banka za Pomorstvo.

**Samozastopstvo ali podružnico za Jugo-
slavijo za otlo steklo in steklo v tablah**
odda prve vrste avstrijska tvornica
stekla dobro uvedenim firmam te
stroke. — Solventne trgovine, ki
dajo stalno potovati po vseh de-
želah, se z navedbo referenc prosijo
sporočiti pod „Glasfabrik R. G.
Nr. 3825“ na Haasenstein &
Wogler R. G. Wien I. Schuler-
strasse 11.

Tinka.
Ivan in mati **Angela Simončič** na-
znanjata pretužno vest, da je danes umrla
njuna nadvse ljubljena hčerka edinka ozir,
sestrica
Pogreb se vrši v nedeljo, dne 9. t m.
ob 2. popoldne iz deželne bolnice na po-
kopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 7. septembra 1923.
Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Tvornica perila
A. RAŽEM CO., Ljubljana, Zabjak 3,
se priporoča cenjenim trgovcem za nakup
moškega perila v največji izbiri.
Na zalogi ima vedno vse vrste
moških srajc, spod. hlač, spal-
nih srajc, ovratnikov itd. itd.
Gene zmerne, postrežba točna. Samo na debelo.

TOPLODAR
Senzacija in naj-
novejši izum je
brez peči, ki ogreva prostor brez kariva.
Uspeh velikanski! Nabaovna cena malenkostna!
R. Niplč in drug izdelovalnica galanterijskih predmetov
in aparatov iz kovin
MARIBOR, Slovenska ulica 20
150% prihranka premoga in dro!

Imeost vsakega obvestila.
Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prij-
teljem in znancem, da je naš ljubljani oče oz. brat, stric, svak, gospod
Jožef Frelih
posestnik in gostilničar, član vseh tuk. narod. društev
v starosti 64 let danes ob desetih po kratki bolezni, previden s
sv. zakramenti mirno izdihnil svojo blago dušo.
Pogreb predragega pokojnika se vrši v soboto, na praznik
ob poldevetih dopoldne iz hiše žalosti na Sentrupertsko pokopališče.
Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin!
V St. Eupertu na Dolenjskem, 6. septembra 1923.
Marija Majcen, Franc, Kristina, Anica, otroci. — Ivan,
brat. — **Marija Dovgan, Frančiška Prijatelj, sestra. — Ivan**
Majcen, zet. — Vnuki in ostali žalujoči sorodniki.

Prije kupnje uredjaja za pilane, te strojeve
i orudja za obradbu drva, lima i kovina
razgledajte si naše velike **IZLOŽBENE PROSTORIJE**
uvijek na skladištu:
Stroji za egaliziranje 300— Jarnače 600—1000 mm. širine
500 mm dužine tokarenja okvira
Univerzalni i horizontalni stro- Vrpčane pile sa kotačima od
jevi za fresovanje 600—900 mm. promjera
Brze bušilice za 10—35 mm Strojevi za paralelno blanjanje
drva za širinu od 400—800 mm
Shaping strojevi sa zamahom Abrihtobelmašine 500—600
300—500 mm mm, široko
Strojevi za blanjanje Bušilica za duboko vrtanje
Kaltsägen Universalne krupne pile sto-
Scheren, Lochstanzen larske
Paralelni i štajerski škripci (mengel).
Strojevi za fresovanje Brus za nožev
Preše sa ekscentrom u svim veličinama
Preše sa trenjem Preše sa vijakom
Sve vrste preša tvornice braće Scherb, Wien
Stroj za savijanje rabova in limovina
Rundmašine 700—1000 duga Steckenmašine itd.
kao i svekoliko orudje za sve industrije.
Najjeftinije cijene, najbolji njemački fabrikati,
povoljni plaćevni uvjeti kod
„FERRARIA“ Zagreb
Hatzova ulica br. 12.

Izvanredno popravljeno
LOKOMOBILI
promptno sa stanice Zagreb
i Ljubljana
WOLF-LANZ
HP HP
1917 10—20 1916 38— 37
1918 15—25 1921 40— 65
1918 17—32 1919 48— 70
1917 20—32 1921 54— 75
1921 26—42 1913 55— 82
1917 26—48 1921 65— 95
1912 30—49 1914 70—100
1917 30—45 1912 85—120
HP
1913 90—125
1914 100—150
1912 120—175
1914 135—175
1914 145—195
1921 200—300
1914 300—400
1912 330—460

Vršadi i samohodni lokomobili svih veličina. — Lokomobilko-
tlovi 22, 32 qm. — Jednogađi-
nije tvorničko jamstvo. Prvoraz-
redno generalno popravljeno,
savjesno iskušani. — Loženje
svakim gorivom.

Braća Fischer d. d.
Zagreb, Pantovčak 5.

Peter Semko
I. jugoslovenska barvarija,
krznarstvo in strojarstvo
Ljubljana, Križevniška ulica 7.
Barva lisčije kože, katere izdeluje
v najmodernejši garniture. Pre-
vzema tudi vsa popravila v mo-
derniziranje.

Bakula je nedomešilo trstje za
stropne in stene ter ba
pri uporabi iste ne risa
nikakih desk za opaže.
Izdeluje in prodaje jo
prva jugoslovenska tovarna „BAKULA“
LJUBLJANA,
Gredaška ulica 22
Tel. Interurb. 513.

TOPLODAR
Senzacija in naj-
novejši izum je
brez peči, ki ogreva prostor brez kariva.
Uspeh velikanski! Nabaovna cena malenkostna!
R. Niplč in drug izdelovalnica galanterijskih predmetov
in aparatov iz kovin
MARIBOR, Slovenska ulica 20
150% prihranka premoga in dro!

KOLIZEJ — OPREMA STANOVANJ
LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 13
 (PREJE BRATA SEVER)
 Zaloge pohištva od najfinije do najenostavnejše
 izdelbe. Izdelujejo se natrli za pohištvo ter celotne
 stanovanjske prostore.
CENE NANIŽJE. VABIMO NA OGLED

„EXPRESS“
 KOČNI OGRJEVNI SPARILNI NA VELESEJMU
 PAVILJON „R“ 529.
 Zastopstvo: Viktor Bohinc v Ljubljani, Dunajska
 cesta št. 21.

PIPAN & CIE. kem. komerc.
 družba z o. z.
LJUBLJANA, Resljeva c. 2
 Iz ameriškega-pensilvanske vsakovrstna strojna
 olja, tovorna mast, bencin in tropentin,
 la. norveg. ribje olje, kemični in tehnični
 predmeti, la. angl. Soya jedilno olje, znamke
 „Hemco“ itd.
 Zastopa največji ameriški koncern mineralov in
 kemikalij.

I Švicarska firma v Avstriji I
F. Oberhänsli & Comp., tvornica strojev
 in železnic
Bregenz am Bodensee
 (Vorarlberg).
 Moderni stroji za žage —
 Polnojarmeniki na valje —
 Jarmeniki za tavolette (Spaltgatter)
 — Horizontalni jarmeniki — Potezni
 stroji za debila — Robilniki — Nihalne
 žage — Brusilniki — Stanice za žagne
 zobe I. t. d.
 Opremljanje kompletah žag s transmisijskimi.
 Točna dobava.

Zaključajte! **POVSOD** Zahtevajte
„AMBRA“ parfume
 Eau de Cologne Special
 Eau de Cologne Double
 Pudre vseh vrst barv
 Prašek in pasta za zobe
 Voda za usta, najboljša voda sedanjosti
 Lanolin Crema original
 Shampoo tekoči
SPECIALITETA:
 „AMBRA“ voda proti izpadanju las. Od danes priznanih
 edino sigurno sredstvo te vrste.
 Vsi „AMBRA“ parfumi in kozmetički preparati so enaki
 francoskim izdelkom.
 Glavna zaloge: ZAGREB, Gajeva ulica 7.
 Zahtevajte cenike!

Tvornica umetnega marmorja
„LIPOLIT“ d. z o. z.
 Ljubljana **SLOMŠKOVA UL. 19** Ljubljana
 Izdelovanje betonskih plošč v imitaciji marmorja v vseh bar-
 vah, s trajnim, vsem oruzijam kljubučim bleškom.
 Specielna uporaba za stenske obloge, plošče za pohištvo, skle-
 palne plošče, napisne plošče i. t. d.
Patentirano.
 Edino podjetje te vrste v Jugoslaviji.

Ne samo vsak planinec, vsak . . . dijak itd., marveč tudi
vsak trgovec in obrtnik.
 vsa učitelj, vsak duhovnik, vsak poslovni človek in zlasti
vsak obiskovalec velesejma
 ter sloh vsakdo mora poznati in imeti
Badjurov „Vodič po Sloveniji“.
 O vsakem kraju najdeš v „Vodiču“ vse kar hočeš izvedeti
 o njem. Podatki, slike, zemljevidi, načrti, zdravilišča, kopeli, pri-
 rodne in zgodovinske znamenitosti, izleti, alpske ture, tujski
 promet, lov, trgovina, obrt, prebivalstvo, uradi,
„Vodiču“ je vsel
 Dobiva se za Din 100— v vseh knjigarnah in pri založni knjigarni
Kleinmayr & Bamberg d. z o. z. v Ljubljani.

Slovenska trgovska
delniška družba
 v Ljubljani
 Resljeva cesta št. 22 zraven gl. kolod.
 priporoča svojo veliko zalogo
 kolonijalne in špecerijske robe.
Solidna in točna postrežba! Zahtevajte cenike!

Samo na debelo! Samo na debelo!

H E R R I Golda
 negovico
 so
 najboljše.
KENDA Model trg 22.

Rogaška Slatina
 Villa dr. Pečnik
 Zdravniška penzija, sanatorij. Za
 bolne na notranjih boleznih, za
 oslabele in odpočitka potrebne,
 za katarje pljučnih vršičkov. Vsa
 moderna zdravilna sredstva. Obilna
 izvrstna hrana. Krasna južna lega.
 Prospekti. 4438

Slaščičarna
T. NOVOTNY
 Ljubljana - Dunajska c. 9
 Paviljon na sejmišču.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukič & drug
 Ljubljana,
 Bohoričeva ulica 20

Rabim 8293

pecivni prašek
 in vanilin-sladkor
 ker je najboljši
 in domač izdelek

Salanterijska knjigovodnaica
A. Feldstein
 Ljubljana, Vidovdanska cesta 12.

Proda se tovorni auto
Praga tipa „R“ 1½ - 2 tonski
 s polnogumastimi obroči Telef. 541
 Autozavodi E. ROSA, Ljubljana, Poljanska cesta 69.

L'UNION
 francoska zavarovalna družba v Parizu osnovana leta 1828.
 Skupna glavica 400 milijonov frankov. Prevzame vse vrste
 požarna in življenska zavarovanja. Pojasnila dajejo vsi kra-
 jevalni zastopniki in Generalno zastopstvo za Slo-
 venijo „MEXIDA“, mednarodna eksportna in importna
 družba z o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 33. Agilne
 zastopnike sprejemamo pod ugodnimi pogoji!

Lesna industrija **LJUBLJANA Prule 8.**
FRAN MARTINEC
 mestni tesarski mojster prevzema vsa tesarska ter v to
 stroko spadajoča dela, obenem lastnik parne žage
 prevzema katerokoli množino žaganja lesa, kupuje vsa-
 ke vrste les kakor tudi manjše in večje gozdne parcele.
Gene zmerne Točna postrežba

Prostovoljna dražba nepremičnin.
 Vsled dovolila okrajnega sodišča v Trebnjem se vrši
 v sredo, dne 12. septembra 1923 ob 9. uri
 na licu mesta v Trebnjem h. št. 12 javna dražba nepre-
 mičnine pod vl. št. 425 in 127 d. o. Trebnje, sestoječe
 iz lepe, enonadstropne trgovske hiše št. 12 v Trebnjem
 ob železnici, gospodarskih poslopij, velikih skladišč,
 dvorišča, vodnjaka in vrta. Hiša stoji nekaj korakov od
 župne cerkve; v njej se nahaja zelo dobro vpeljana trgovina.
 Cenilna vrednost 204.925 Din.
 Izključna cena 150.000 Din.
 Cenilni zapisnik in dražbene pogoje je mogoče
 vpogledati v pisarni notarja Frana Mastnaka v Trebnjem
 in v pisarni odvetnika dr. Josipa Globevnika v Novem
 mestu.

SLIVE in drugo sadje za žganjekubo **kupuje**
 veležganjarna M. Rosner & Co.
 nasl. Viktor Meden
 v Ljubljani, Celovška cesta 73.
Prodaja:
 lastne izdelke izborne kakovosti: slivovico, sadjeveo, tropi-
 noveo, brinjeveo, drožnik, janežveo, rum, konjak, planino,
 pelinkoveo in razne likerje samo na veliko po ugodnih cenah.

TOGIG-KRAMATJE

IMAJO SVETOS
VEN SLOVES
DRISTNE EDIS
NO Z ZNANKO:
„TOGIG“

TVORNICA:
ROZI
HRIBAR
SLOVENJGRAD

ALPHA-ATLANTIC

Lokomobile vseh velikosti najmoderneje kon-
 strukcije, parne žage, kompletne naprave, polnojarmeniki, krožne žage i. t. d., remischeld-
 ske orodje, vse orodje za obdelavo lesa, parne mlatilnice,
 poljedeljski stroji in orodje, jeklene vile za gnoj i. t. d., tiri za
 poljske železnice, 600 mm razdalje, kompletne s preklucnimi
 voziki, tračnice, za stavbene namene in industrijski tiri, piš-
 nove, in varilne cevi, črne in pocinkane, stavbene in
 konstrukcijske železo, pločevino, črno in pocinkano
 dobavlja takoj po konkurenčni ceni s skladišča Maribor.
Jugoslovansko Impartno in eksportno podjetje, Maribor,
 Triubarjeva ulica številka 4. Telefon Interurban 82. 4711

Jugoslovanski kreditni zavod
 v Ljubljani — Marijni trg št. 8
 registrovana zadruga z omejeno zavezo
 sprejema vloge na knjižice in plača čistih
7%
 obresti brez odbitka rentnega in invalidskega davka.
 Za večje in stalne vloge kakor tudi vloge v tekočem
 računu ob estovanje po dogovoru. — Podeljuje kratko-
 ročne trgovske in personalne kredite najkulantnejše.

TEODOR KORN
LJUBLJANA, Poljanska cesta 8
 se priporoča
 cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih kle-
 parskih in vodovodnih inštalacijskih del ter za
 pokrivanje streh. Vsa stavbna in kleparaka
 dela v priznani solidni izvršitvi. — Proračuni
 brezplačno in poštino prosto. — Popravila točno
 in po najnižji ceni. Pločevinasta ambalaža kakor
 kante za firnež, olje, bencin, doze za barve,
 :: :: kandite in konzerve. :: ::

AND. JAKIL
 tovarna kož in čevljev d. d.
 prodajalna
Ljubljana, Poljanska c. 13
 Bogato skladišče moških, ženskih in
 otroških čevljev iz teletjega boka
 v oseh bojah, govejega boka
 in rjava kravice,
SOLIDNO DELO! ZNIZANE CENE!

Posetnikom velesejma priporočamo
naslednje: restavracije trgovine in kavarne v Ljubljani.

FRAN LUKIC konfekcija za dame in gospode, velika zaloga dežnih plaščev ter platenih vseh vrst. Ljubljana, Pred škofojlo 19.	M. Bartl modna trgovina in parfumerija. Stritarjeva ulica št. 2.	Ig. Žargi "Pri nizki ceni" vse potrebščine za krojače in šivilje. Sv. Petra cesta šte. 3.	A. SUŠNIK, železnina Ljubljana, Zaloška cesta. Železo, portland cement, štedilnike, peči, vodovodne cevi, sesalke za vodo in vino, diskalnice, mline za grozdje, brzojarinike, tehnične, različno orodje za obrtnike in poljedelce, potrebščine za stavbe in pohištvo, kuhinjsko posodo in vso železnino po znižanih cenah.		
Filip Bizjak krznar, izdelovatelj čepic Koliželj, Gosposvet c.	Matija Trebar trgovina čevljev Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6.	Zajtrkovalnica T. Mencinger Sv. Petra cesta št. 43. na dvorišču.	M. Sedej-Strnad modni salon Prešernova ulica št. 3.	Ivan Bogataj elektrotehn. podjetje Sv. Petra cesta 30.	Friderik Šerbec galanterijska trgovina Stari trg št. 4.
Ure, zlatnina, srebrnina Ed. Skopek Mestni trg 8. Popravila točno in solidno.	Modna trgovina T. Eger Sv. Petra cesta št. 2.	Karol Till papirnica Kongresni trg 8.	Modna manufakturna trgovina Janko Češnik LJUBLJANA Stritarjeva ulica Priporoča pri nakupu svojo zalogo najnovejšega blaga za ženske in moške obleke, belo in barvasto perilo, raznovrstne preproge, tekalnike, zavese, odeje itd., po zmerno nizki ceni! Lingarjeva ulica		
Modna trgovina za dame in gospode A. Sinkovic nasl. K. Soss Vedno novosti. Mestni trg 19. Cene nizke.	Josip Vidmar Ljubljana Pred škofojlo 19. Tovarna dežnikov in solničnikov.	F. K. Kaiser puškar v Ljubljani.	Adrija drogerija, fotomanufaktura, parfumerija Selenburgova ulica 5. nasproti glavne pošte.	<i>K. Jurman</i> aptik - specialist Selenburgova ul.	
Ig. Žargi "Pri nizki ceni" zaloga perila za gospode in dame Sv. Petra cesta 3.	L. Mikuš Mestni trg šte. 15. tvornica dežnikov zaloga sprehajalnih palic.	Franjo Grabjec fotogr. umet. zavod Miklošičeva cesta 6.	Josip Vitek trgovina s kandi na debelo Ljubljana, Krekov trg 8.	AUTO Florjančič Selenburgova ulica 6.	Največja zaloga oblek za gospode in dečke J. Maček Aleksandrova cesta 3.
Anton Verbič delikatese, špecerija zaloga vseh vrst siru Stritarjeva ulica št. 2.	Trgovina papirja Ivan Gajšek Ljubljana, Sv. Petra c. 2.	Modna trgovina A. Persche Ljubljana Pred škofojlo 21.	"Slovenski film" V. Bešter Aleksandrova cesta 5.	Alozij Fuchs zlatar Selenburgova ulica 6. Ljubljana.	Snoj & Modic priporoča svojo manufakturno in modno trgovino Prešernova ulica.
J. Wanek krznarstvo, trgovina čepic in klobukov Sv. Petra cesta št. 19.	"Triglav" tovarna perila Ljubljana, Kolodvorska ulica 8.	Albina Bogataj izdelovanje perila Židovska ulica 1/II	J. Kostevc manufakturna trgovina in zaloga pirot. preprog Sv. Petra cesta 4.	Foto-atelje Ant. Uršič (v hiši Trgovske banke) Dunajska cesta.	IG. ŽARGI "Pri nizki ceni" modna trgovina Sv. Petra cesta 3.
Tvrđka F. & I. Goričar "Pri Ivanki" Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. Manufaktura, moško in žensko perilo lastnega izdelka ter vsakovrstni modni predmeti po znižanih cenah.	J. Marchiotti trgovina usnja na drobno in debelo Sv. Petra cesta 30.	Lud. Cerne zlatar in juvelir Wolfova ulica šte. 3.	"Olla" gumi najsigurnejša in najbolj poznana higijenska guma sedanosti. Razpošilja na drobno in debelo Parfumerija "URAN" Ljubljana Mestni trg 11. 		
Čevlji-obače na veliko Aleksander Oblat Sv. Petra cesta 18.	Rudolf Juvan nožar Ljubljana, Prešernova ul.	Marija Rogelj manufakturna trgovina, perilo za gospode in dame. Blago dobro, cene nizke. Lingarjeva ulica št. 4.	Fotografski atelje Ivan Pogačnik Aleksandrova cesta	Trgovina šivalnih, pisalnih strojev in koles Iv. Jax in sin Gosposvetska cesta 2.	
Delikatosa špecerija A. Stacul Selenburgova ulica.	Modna konfekcija Srečko Vršič Selenburgova ulica.	Papirna trgovina M. Tičar Ljubljana Selenburgova ulica 1.	"Singer" šivalni stroji (Bourne & Co, New York) Selenburgova ulica 3.	Krznar in izdelovatelj čepic Eligij Eber Kongresni trg št. 7.	Narodna knjigarna Ljubljana Prešernova ulica 7.
Restavracija in kavarna "Emona" Aleksandrova cesta. Fiala.	Restavracija Grand hotel Union K. Rist.	Kavarna "Evropa" Ljubljana Dunajska-Gosposvetska c.	"Narodna kavarna" Dvorski trg Josip Carl.	Gostilna Vidmar (Težak) Sv. Jakoba trg šte. 5.	Restavracija "Lloyd" Sv. Petra cesta šte. 7.
Gostilna Keršič Spodnja Šiška Celovška cesta.	Restavracija "pri Levu" Ljubljana Gosposvetska cesta 16.	Restavracija "pri Roži" Ljubljana Židovska ulica šte. 6.	Restavracija na glavnem kolodvoru Ljubljana.	Restavracija "pri Novem svetu" Gosposvetska cesta 14.	Kavarna Central Sv. Petra nabrežje ob Zmajskem mostu.

Najstarejša sedlarska delavnica
Jos. Köhler
 sedlarstvo
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 19
 priporoča izgotovljene konjske opreme ter vse sedlarske potrebščine.
 Delo solidno. Cene zmerne.
 Ceniki na razpolago.

ZAHTEVAJTE POVSOD

"ETA" GORČICO (SEMP)
 KATERA SE ODLIKUJE PO SVOJEM IZREDNEM OKUSU IN KAKOVOSTI

"ETA" TOVARNÁ GORČICE DRUŽBA Z O. Z. KAMNIK

Paviljon "L" 472

Klavirije
 uglešnje in popravila solidno in točno ter gre tudi na deželo.
Feliks Povše
 Ljubljana Tržaška c. 45

Priporoča zalogo različnih voz
 lastnega izdelka
Matija Terlep
 Sv. Jerneja cesta 39, Sp. Šiška

Zastopnik na sejmu! Zastopnik na sejmu!

Sana
 tvornica čokolade d. z o. z.
Hoče - Maribor
 najfinejša vrsta čokolade in kakaoa.
Kvaliteta najboljša!
 Cene ugodne! Cene ugodne!

ZVEZKE VSEH VRST
za ljudske, meščanske, srednje
in trgovske šole.
Trgovske knjige, mape, bloke
i. t. d. izdeluje in razpošilja
papirna industrija in knjigovodstvo

ANTON JANEŽIČ
Florjanska ul. 14.
LJUBLJANA LJUBLJANA

Zvezki v korist podopisanih društvenih skupin
Zvezki v korist podopisanih društvenih skupin

Ne zamudite prilike!
Ravno prišli šivalni
stroji po znižanih cenah
Namizna oprava (be-
steck). Kina in pravo
srebro. Ure budilke,
žepne, srebrne in zlate.
Veržice-zapestnice, u-
hani, prstani in bri-
ljanti, vse po najnižjih
cenah.

Se priporoča za obilen
obisk

Jos. Selovin-Cuden
LJUBLJANA, Mestni trg 13.

Velotrgovina z
železnino, orodjem I. t. d.

Fr. Stupica
v LJUBLJANI, Gosposvetska cesta 1

POLJEDELJSKI STROJ
stavbeni material, —
Zaloga smodnika (ba-
rata) in vseh drugih
raznoljubiv.

Prometni zavod za premog
d. d.
v Ljubljani

prodaja

vseh kakovosti, v celih vagonih po orig. cenah
prometnikov za domačo uporabo kakor tudi
za industrijska podjetja in razpešava na debele

inozemski premog in koks
vsake vrste in vsakega iz-
vora ter priporoča posebno
la čehoslovaški in angleški
koks za livarne in domačo
uporabo, kovaški premog,
črni premog in brikete.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG, d. d.
centrala v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II.

Na osnovu zakona o zaščiti industrijske svojine,
po riješenju od 5. marta 1923., uveden je u re-
gistar uzoraka i modela kod Uprave za zaščitu
industrijske svojine u Beogradu dne 9. marta 1923.
javni uzorak nazvan Muške gaće fazona „Lav“,
prema priloženim slikama, s pravom prvenstva
od 17. decembra 1922. i s valjanošću na čitavom
teritoriju Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca na
naše ime i u ime i u našu korist pod brojem
uzoraka 78. i oznakom akta M. 54/22. o čemu
obavješćujemo tvorničare rublja, kao i trgovce
rubljem na veliko i na malo znanja i ravnanja
radi.

Osim u Kraljevini SHS zaštićene su ove gaće u svim kulturnim državama.
Svaka proizvodnja i raspačavanje takovih ili sličnih gaća, bez naše izričite privole zabranjuje se
pod prijetnjom kaznenih posljedica predviđenih u §§ 144., 147., 148., 149 i 154. zakona o zaščiti indu-
strijske svojine od 17. februara 1922.

Gaće „Lav“ dobivaju se u svim boljim modnim trgovinama u Jugoslaviji.

Domaća tvornica rublja d. d.
ZAGREB, Jelačićev trg 2, I. kat.

F. S. ŠKRABAR
VIŠNJA GORA - SLOVENIJA
samoprodaja peklenških kos
za Jugoslavijo

TVRDKE
BAYERISCHE & TIROLER SENSEN „UNION“
v Mühlbachu in Jenbachu

Julio Meinl
d. d.

Uvoz kave
Utemeljeno 1862

Vertex

RUBEROID

Stanovitno, nepremočljivo
sredstvo za pokrivanje
streh in izoliranje prot
vlagi, že desetletja
poznano in preiz-
kušeno

Oisto
brez ka-
trana, zato li-
čenje sa vedrka-
vanje nepotrebno.
Vzorci in proračuni
pošiljamo brezplačno.

Hrvatska Industr. kaštrana d. d. Zagreb,
Trenkova ul. br. 18. — Tel. br. 3-84.

Posetite na Velesejmu paviljon „J“
domaćih tovarn čevljev, tvrdke „Peter Kozina & Ka.“ pod zaščitno znamko „Peko.“

Najnovejša izdelava galanterijskega blaga!

Novosti Galanterijske blago domačega izdelka Novosti!

J. OSTERIN
DRUG

MEHANIČNA
PLETILNICA TRAKOV
KAMNIK
SLOVENIJA.
BRZOJAVI! OISTER KAMNIK

COGNAC - MÉDICINAL
CRÉME - LIQUEURE
TRIPLE - SEC

„ALKO“
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA, KOLIZEJ

VELESEJEM PAVILJON „L“ 483-484

Uvoz in prodaja raznovrstnega ino-
zemskega manufakturnega blaga.

A. & E. Skabernè
Ljubljana, Mestni trg štev. 10

Posebni oddelek za plete-
nine, trikotažo in perilo.

Kamnoseška industrija

Alojzij Vodnik
Ljubljana, Kolodvorska ulica 28 - 34.
Ustanovljena 1. 1860.

Marmornate plošče
vseh barv za pohištvo, obkladanje sten
v kopalnicah.

Notranja dekorativ. dela, kamini, oltarji,
cerkvena dela.

Vsa stavbena dela, obloga stopnic iz
marmorja, rodbinske grobnice, mavzo-
leji, nagrobni spomeniki itd.

Ljubljanska gradbena družba

Z. O. Z. LJUBLJANA RIMSKA CESTA 13 TELEFON 527

Projektira in izvršuje najsolidnejše zgradbe vseh vrst Točna izvršitev Lastno tesarstvo Stavbno mizarstvo Parna žaga

IVAN PERDAN, Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špicerijskega blaga

Glavni založnik
Ciril in Metodovih vžigalic, nudi po najnižji dnevni ceni:

kavo, riž,
najfinije namizno
olje, testenine, čaj, žganje
in vse drugo špicerijsko blago.

Postrežba točna in solidna.

Zaloga manufakture na veliko

M. HRIBERNIK

LJUBLJANA, SODNA ULICA STEV. 6.

Brzjavlj.: Hribernik, Ljubljana

Telefon številka: 530

Priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga, prvovrstnih inozemskih tovarn.

ČEŠKE TOVARNE VEZENIN EMIL WALTHER

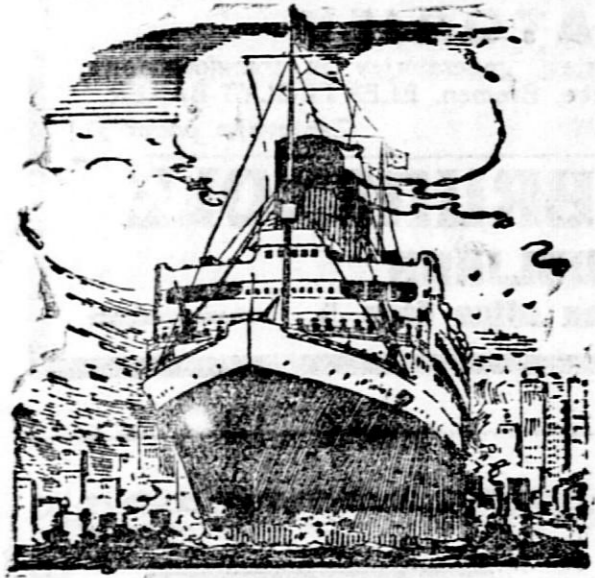
Bärenstein i. Sa. Weipert St. Gallen
Bez. Chemnitz (Nemčija) Čehoslovaška Švica

priporočajo

vse vrste ženskega perila in vezenin (Stickerel) kakor vezenine za perilo od najpreprosteje do najfineje kakovosti

Glavni zastopnik in skladišče za celo Jugoslavijo:

Emil Petrovič, Ljubljana, Konjuška ul. 2
Paviljon „L“ 490 Paviljon „L“ 490

CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE, FRANCOŠKA LINIJA HAVRE - NEWYORK

Na kraja vožnja v Ameriko — Havre — New York samo 6 dni.

Glavno zastopstvo Slavenska banka d. d., Zagreb

Vozne listke in tozadevna pojasnila daje zastopnik

IVAN KRAKER, LJUBLJANA
KOLODVORSKA ULICA STEV. 41

Proda se motorno kolo

Indian tipe, Standard

s priklopnim vozičkom Telef. 541
Autozavodi E. ROSA, Ljubljana, Pojjsanska cesta 69.

Prvovrstno brivsko milo

parfume, kolinsko vodo, kremo za kožo, vazelino, šminko, puder, vode in prah za umivanje glave, lasne masti, barvila za lase, prah in paste za zobe, ustno vodo ter prvovrstne zobne krtačke priporoča parfumerija „Strmoli“, Ljubljana, Pod Trančo 1. 8840

ZALOGA KLAVIRJEV

In planinov najboljših tovarn

Bösendorfer, Czapska, Ehrbar, Schweighofer, Original Stingel Ltd.

JERICA HUBAD roj. DOLENC LJUBLJANA, Hrišerjeva ul. 5

Vse šolske potrebščine

Ročne torbice, voščeno platno, modri ovijalni papir, peresa, svinčnike, radirke, zvezke, mape, peresnice, risalni papir, barvice, risalne deske, mape, risalna orodja in vse druge potrebščine priporoča tvrdka

Iv. Bonač, Ljubljana, Šelenburgova 5.

Oglejte si pred nakupom najfinejše Pfaff šivalne stroje Puch- in Waffenrad-kolesa pnevmatiko in drugo po najnižjih cenah pri tvrdki

Ign. Volk, Ljubljana Sodna ulica 7.

TVRDKA

A. VOLK, LJUBLJANA

VELETROGVINA ŽITA IN MLEVSKIH IZDELKOV

priporoča iz svoje zaloge vse vrste pšenične moke najboljših banaških mlinov, otrobe, koruzne in ajdove izdelke, kašo, ješprenj, nadalje pšenico, koruzo, oves, fižol in druge poljske pridelke.

Telefon št. 449.

Brzjavlj.: Volk.

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

DR. IVAN HUBAD

zobozdravnik in okrožni zdravnik v Škofji Loki

ne orđinira od 12. — 27. septembra.

KRUMPIRA

za jelo, zdravog, bira-nog bez zemlje nudja uz najniže dnevne cijene

Bažant i Kuneš, Daruvar SHS

Brata BRUNSKOLE Ljubljana

in Židovska ulica 5.

Konfekcija lastnih delavnic in najmo-dernejšo krojaštvo za dame in gospode

Najnoviji modeli cenjenim gostom vedno na raspolago. P. n. cejenne dame in gospode, ki želita imeti res krasno, elegantno in po zelo nizki ceni narejeno obleko naj pred svojim odhodom iz Ljubljane obiščejo tvrdko:

Brata Brunskole, Ljubljana Židovska ulica 5. in na Velesojmu III 311. Paviljon H. št. 311. III

KONKURENCA I

KONKURENCA I

Lida -
toaletno milo je dobro in vedno enako dobro.

Na drobno!

Na debelo!

Brez konkurence!

Oglejte si specijalno detajlno in engros trgovino

vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago napravljeno iz prave dolge konoplje, garantirano in sicer: Vrvi za zvonove, transmisije, dvigala in za telovadno orodje vseh dimenzij. Posebno močne oprti za transmisije (Müllergurten), oprti navadne vse širokosti, vrvi in mreže za seno, ribje mreže, gugalne mreže (Hängematten), bombaževе mrežice za otroške postelje v vseh barvah, tržne torbice, ognjegasne cevi, štriki za perilo, trine vrvice, štrange, uzde, špaga, dreta, zidarke in tesarske vrvice, trakovi in vrvice za žaluzije. Velika zaloga pravih tržaskih bičevnikov, bičev, gož, jermenov, morske trave, žime vseh vrst, konjske krtače, konjske odeje, nepremočljive vozne plahte, juta platno, ribarice, riževe korenine, basino i. t. d. nudi po najnižji ceni in se priporoča

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopljinom

Ivan N. Adamič, Sv. Petra cesta 31

Telefon št. 441

Podružnici:

Maribor, Vetrinjska ul. 20 — Kamnik, Šutna 4

Naročila in popravila se točno in vestno izvršujejo!

Naročila in popravila se točno in vestno izvršujejo!

Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ul. 25

Telefon št. 415

Poštno-čepovni račun 11.428

izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela in sicer vodno in nadtalno ter umetno tesarstvo.

Parna žaga in strojne delavnice

Prevzemam po danih kakor tudi lastnih načrtih zgradbe mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrtnice, verande ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stopnice, dekorativne stropove ter dekorativne stenske opaže. Za razne industrijske stavbe opozarjam zlasti na moje patentirane nosilce za večje proste raspetine od 12—15 m.

Razstava v paviljonu za stavbeno stroko in lesno industrijo

BUDDHA (čajna mešanica) v srebrnih zavitkih Tea Import d. z o. z., Ljubljana

Paviljon „H“ 322. Sodna ulica št. 2.

Oglasni del! Anončnega in reklamnega zavoda **„APOLLO“** Ljubljana, Stari trg št. 19. **Oglasni del!**

Sprejema naročila za vse tu- in inozemske časopise po predpisanih tarifnih cenah. Kolodv. in prometnih prostorih. Pri večkratnih naročilih omenjenih reklam primeren

„APOLLO“

Lastna izdaja najmoder. in najuspeš. parmanentnih reklam, katere uvrščuje na popust. Točna in solidna postrežba. Konkurenčne cene. Proračuni brezplačno.

Ljubljana, palača Ljublj. kred. banke.

STEGU in DRUGI

Viž — Glince št. 5.

Kom. družba za strojno in električno industrijo. Dobavlja: elektr. material, elektr. motorje itd. vseh vrst stroje, transmisije, spocialno podjetje za stroje lesne industrije. Konc. podjetje za elektrotehniko: naprava elektr. central visoke in nizke napetosti za luč in moč, izvrševanje vseh elektr. instalacij.

Pisalne stroje

na obroke

The Rex Co.

Telefon 268. Ljubljana Gradisce 10.

VILJEM SEQUARDT,

Ljubljana, Selenburgova 4 (na dvorišču).

dolavnica za precizno mehaniko.

Geodetični instrumenti, hidrometrični aparati, planimetri, pantograf, logaritm. računala, merilni trakovi, nivel, letve in trasirke, prismaticna in druga precizna merila.

Precizna risalna orodja.

Popravilo promptno in solidno.

„KORANIT“

zajamčeno pravi asbestni škrlit za kritje streh. KORANIT ne premoči, ne odzobe, se ne lomi in ne trga, je popolnoma siguran proti ognju, toči in viharju, tehta na 1 m² samo 12 kg, je neomejeno trpežen, je boljši kot vsi eterniti, je najboljša in najcenejša streha ker ne potrebuje nikdar popravila.

Fran Hočvar

Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Produktivna zadruga
kleparjev, instalaterjev, kotlarjev in krovcev
Ljubljana, Kolodvorska ulica 18.

Kleparstvo! Stavbeno, galanterijsko in ornamentno. Kopalne banje, žetari za mleko, škropilnice, raznovrstne kuhinjske naprave. Na drobno. Na veliko! Pocinkanje in ocianje raznih predmetov. Kotlarstvo! Izdelava vseh vrst bakrenih kotlov in bakrenih cevi, kotli za žganjekuho, za pralnice, za štedilnike itd. Na drobno! Na veliko! Kocisioniran zavod za vse vrste vodovodne instalacije. Instalacije klosetnih naprav. Montaža in preizkušnje strelovodov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča dela.

POZOR!
Lesno strugarstvo!

Rok Cakš, strgarski mojster
Ljubljana, Zg. Šiška št. 18.
Izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela najsolidneje in najceneje.

Mihael Peternel
Ljubljana, Golovška 89.

Eksport luksuznih čevljev lastnoročnega izdelka.
Na drobno! Na debelo!

Elektrolitne bakrene žice in bakrene vrvice itd. Izdelek Heddernheimer Kupferwerk und Süddeutsche Kabelwerke A. G. Frankfurt am Main. Visoko in nizkonapetostnega PORCELANA tovarne H. Schomburg & Söhne, A. G. Porzellanwerke, Margarethenhütte, Rossau, Schwandorf. — Velika zaloga! Samo na debelo!

KAROL BASTIANČIČ

zavod za tehnične in elektrotehnične potrebitine.

Centrala: Ljubljana, palača Ljubljanske kreditne banke I b/III.

Brzjavni: KABA, Ljubljana.

ISOLATORJEV

za visoko napetost, motorjev, generatorjev in transformatorjev tvrdke Lloyd-Dynamowerke, Bremen. ELEKTROLYT-BAKER. Izolirni trak „DURABIT“ Zahtevajte ponudbo!

Konfekcija

Specijalna damska in moška krojačnica

Najmodernejši kroji po meri. Lastna zaloga angleškega in češkega blaga. Cene povsem konkurenčne.

BRATA BRUNSKOLZ

LJUBLJANA

Zidovska ulica Hrv. 5.

Strojne tovarne in livarne d. d. Ljubljana

Brzjavni: STROJ.

DUNAJSKA CESTA 35.

Telefon 142 in 230

Vodne turbine

Stroji za obdelovanje lesa

Transmisije

Armature — Brizgalnice — Sesaljke

Zvonovi

Ljubljanski velesejm, paviljon F.

Zvonovi

Prva žebljarska in železoobrtna zadruga

v Kropi in Kamni gorici

Zebli za železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, žebli za čevlje, spojke za odre in prage, spojke za ladje in splave, železne brane, zobje za brane, kljuge za podobe, zid, cevi, matice, zakovice, žoki za pilote. Vsi drugi v našo stroko spadajoči izdelki po vzorcih in risbah.

Pisma: Žebljarska zadruga, Kropa (Slov.)

Telefon interurban: Podnart 2.

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Slovenska gradbena in industrijska d. d.

Telefon interurban št. 180.

Ljubljana

Brzjavni: Slograd.

Tehnična pisarna Ljubljana 7.

Frankopanska cesta št. 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj.

Specijaliteti: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovode.

Zastopa: patent dr. inž. Empergerja za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložkami za visoke tlačne napetosti kakor pri skladiščih „silo“ mostovih in podobno.

Izdoluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov.

„Slograd“

Prima bohinjki sir
razpošilja po najnižji dnevni ceni
Franc Zmitek
ekspori lesa BOH. BISTRICA.
Zahitevajte poizkus sir I-a Boh. kvalitete.

Pisalni stroji
Razmno-ževalni aparati
Računski stroji

THE REX CO.
LJUBLJANA ZAGREB
Gradišče 10 Duga ulica 32
Ustanovljeno 1906
Paviljon H, št. 290

Pisarniško pohištvo ter vse pisarniške potrebščine

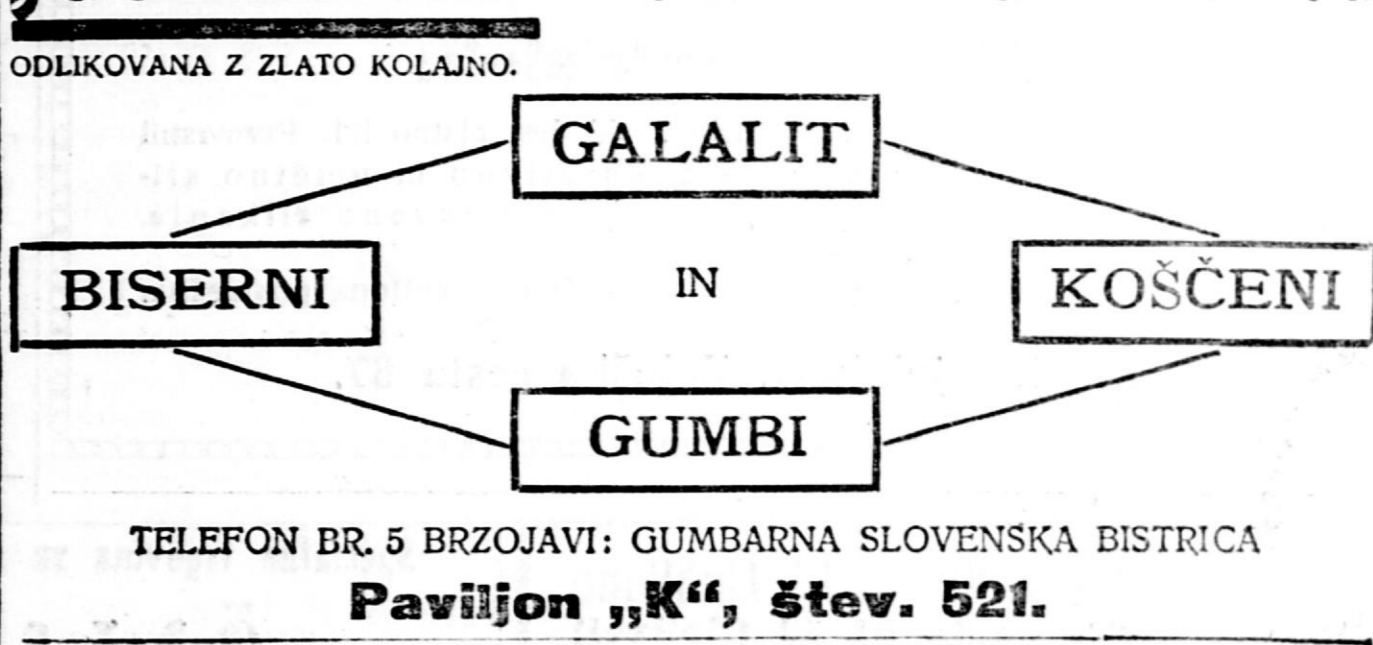
STAVBENO PODJETJE
IVAN OGRIN
LJUBLJANA, Grubarjevo nabr. 6
se priporoča za vsa stavbna dela ter tudi po zelo nizkih cenah
OPEKO
oseb vrst (strebno zarezano in navadno opeko (bobrovec), zlebnike, opeko za stak in cementne ceol.
Lastna opekarna na Črnučah. Zaloga tudi v Ljubljani.

DOBAVLJAMO
odmah uz dnevne cijene sa skladišta Zagreb
SVE STROJEVE I ALAT
za stolare, tvornice pokućstva, kolare i pilane, za bravare, mehaničare i radionice za popravke, za limare, tvornice limenih i kovinskih predmeta. Bogato skladište transmisija, strovinjnih in benzin-motora, kao i uređaje za svari i bijele kovine.
ALAT I STROJEVI KARL JETZBACHER ZAGREB
dion. dr. Vlasika ulica broj 25

GENERALNO ZASTOPSTVO
Samo prve vrste industrijskih podjetij za vse vrste strojev, orodja, tehnično industrijskih potrebščin in elektrotehnične stroje
na debelo: **KAROL BASTIANCIC** Velika zaloga
tehnične in elektrotehnične potrebščine in stroji
LJUBLJANA, Palača Kred. banke, Dunajska 1 b
ELEKTROTEHNIČNI porcelanasti izolatorji za visoko in nizko napetost in vsaki ODDELEK: elektroporcelan, oporniki za izolatorje, instalacijski material, izolirni trak „DURABIT“, elektrotirni baker, razsvetljevala, elektromotorji, žarnice „VERTEX-ESKIMO-NEUTILATOR“
STROJNOTEHNIČNI a) specialni indus. stroji za keramično, opekarniško, glineno, ODDELEK: šamotno in cementno industrijo, za tvornice loncev in peči ter za kemičnofarmaceutsko industrijo. b) Stroji in orodja za obdelovanje lesa. c) Stroji za orodje in samo orodje za železo, kovino, pločevino in žice. d) Industrijske naprave.
Obiskajte Semenski prostor Paviljon K 525.

Stavbno podjetje **AND. ČERNE, LJUBLJANA**
Linaartova ul. 9. Sv. Petra cesta 23.

GUMBARNA - Slovenska Bistrica
ODLIKOVANA Z ZLATO KOLAJNO.

„AMERIKAN“ d. z. o. z.
Na debelo, **Uvoz. Izvoz.**
Paviljon H, prostor 289 na Veleseljmu.

Izvršuje vsa v to stroko spajojoča dale najceneje in najsolidnije. Izgotavlja načrte od najpreprostejših do najbogatejših izvršbe.
Srečko Potnik
tovarnica sadnih sokov, esenc in etrov v Ljubljani, Metelkova ul. 13

„Transformator“
elektrotehnična tovarna d. z. o. z. v Ljubljani
Fabrikacija transformatorjev
Skladišče motorjev in agregatov
Instalacijski material
Kuhalni aparati, likalniki in drugo
Instrumenti za merjenje
Montaža od najmanjših upe-
ljav do največjih central
Popravila vsake vrste
Delavnica za števec
in popravilo števecv

Upravištva časopisov in podjetja, ki razpošiljajo periodične cirkularje, opozarjamo, da si ogledajo ameriški ročni „stroj za lepljenje naslovov“. Ena oseba jih prilepiti 3000 na uro. Zelo enostavno delo. Velik prihranek na stroških dela. — „Gilette“ ameriške brivne priprave po polovični ceni.
Za lesne trgovce in lastnike gozdov,
Preiskušene ameriške lahke motorne žage za podiranje dreves in razžaganje na hlode. Imamo tudi druge prvovrstne konkurence zmogne ameriške produkte, za katere se oddajo odgovornim interesentom zastopstva za vso Jugoslavijo.

priporoča naravne sadne soka, oromo za nealkoholno pijačo, sadne eterje za kandite, esence za rum in žganje, posebno pa specialne sadne likerje oz. ratafije iz svežega sadja
Cenjeno občinstvo se opozarja na paviljon „L“, oddelek 477 na III. ljubljanskem veleselju

KOLARJI! KOVAČI!
Razprodaja kolarskih in kov. izdelkov, materiala in okovjal

3 kom. ZAPRAVLJENCI	po Din	4000.—
3. kom. KOČIJE s snemajočim kozlom, streho, zasilnim sedežem, temno lak.		10.000.—
7 garnitur ogrodja za kočije		200.—
4 garniture ogrodja za breke		250.—
1 garnitura ogrodja za lestvičen voz		200.—
3 garniture ogrodja za vojaške sani		80.—
3 kom. KOLES za težke vozove		260.—
3 kom. KOLES za lahke vozove		150.—
5 garnitur luksus KOLES		380.—
9 kom. trajnskih KOLES		70.—
8 kom. polgotovih KOLES		40.—
28 kom. KOLES za ročne vozičke		35.—
2 para OJNIC		80.—
4 garniture KRIVIN za gige		30.—
136 kom. krivljenih PLATISČ 70—110		30.—
8 kom. krivljenih OJNIC		20.—
70 kom. francoskih OJNIC za kočije		10.—
70 kom. DRITELJNOV.		10.—
1500 kom. PESTI za kolesa		15.—
10 kom. francoskih bukovih OJNIC		15.—
3 pare velikih KRIVIN za sani		20.—
3 kom. ZELEZNIH STOJAL		800.—
20 kom. DVOJNIH VZMETI	kg	14.—
18 kom. PREČNIH VZMETI	kg	14.—
56 kom. PODVOZNIH VZMETI	kg	14.—
12 kom. ZAVOR		25.—
60 kom. ŽOKOV ZA SVETILKE		8.—
80 kom. OKOVJA ZA OJESA		14.—
90 kom. ZAVORNIH Kladic	kg	7.—
25 kom. STOPALNIH LOCENJ		7.—
158 kom. PUSIC ZA OLJNATE OSI		9.—
5 1/2 garnitur oljnatih OSI ZA TEŽKE VOZOVE		1000.—
2 garnituri oljnatih OSI »E«		500.—
1 kom. SANI z blazinami (dva sedeža)		800.—
2 kom. KOLESJA. polizgotovljena		2400.—
1 kom. ZAPRAVLJENČEK		800.—
2 kom. OGRODJA ZA KOČIJE		500.—

RAZPRODAJA navedenih predmetov se vrši od 6. do 12. septembra v tovarni KERŠIC pri državnem kolodvoru Spodnja Šiška.

INDUS D. D. preje CARL POLLAK
Tovarna usnja in usnjatih izdelkov Kranj, Ljubljana, Vrhnika
Centralna pisarna Ljubljana, Sv. Petra cesta 68. Tel. 528.
I. Industrija usnja.
A. Vegetabilno (čreslostrojeno usnje):
1. kravine, rjave, črne in chagrin, ter za mehove in strehe,
2. kipsi,
3. teletine,
4. ovčine in kozine
a) mazane, rjave in črne,
b) barvane, za mobilje, tapetiranje in konfekcijo;
5. **vachettes:**
a) za izdelavo dokolenic, barvane ali naravne,
b) za izdelavo nogometnih žog,
c) za izdelavo razne usnjate konfekcije;
6. **svinjiné** (specialiteta):
a) za fino jahalno opremo, barvane ali naravne,
b) za kovčge,
c) za mobilje in galanterijsko konfekcijo (portemonnais, portefeuilles in knjigoveštvo);
B. Chrom-usnje:
1. box-calf, črno in barvano,
2. chevreaux,
3. chevrette,
4. chrom-usnje za izdelavo nogometnih žog,
5. chrom-usnje za izdelavo jermenov.
C. Galun-usnja
za izdelovanje vezilnih in šivalnih jermenčkov.
D. Lak-usnje:
1. box-calf,
2. chevreaux.
II. Industrija usnjatih izdelkov.
A. Čevljiški izdelki:
1. čevlji za strapac,
2. čevlji za rudnike,
3. čevlji za sport in nogomet,
4. čevlji po vojaškemu vzorcu,
5. sandale.
B. Konfekcija transmisijskih gonilnih jermenov:
1. specialni stroj
2. hrastov stroj,
3. chrom-stroj,
4. jermenci za šivanje in vezanje transmisijskih jermenov.
C. Konfekcija za
dokolenice (gamaše), nogometne žoge, torbice, portefeuilles itd. iz vegetabilnega, chrom- in lak-usnja, nahrbtniki, sportni pasovi-itd., tržne torbice.

Nizke cene!

Rupajte in naročajte sukno, modno blago, perilo l. dr. pri

Engros - Endetail

LENASI & GERKMAN

LJUBLJANA
Stritarjeva ulica 4

USTANOVLENO 1808

MARIJA

ŽIDOVSKA ULICA šte. 8.

MODNI SALON DAMSKIH KLOBUKOV

NAJVEČJA IZBIRA

GÖTZL

ŽIDOVSKA ULICA šte. 7.

Ljubljana **Josip Jug** Rimska c. 16.
pleskar in ličar za stavbe, mostove in pohištvo

Oficijelni oddelek:

Črkoslikarstvo na steklo, pločevino, zid, les, platno itd. Prvovrstni najmodernejši in največji atelje za dekorativno in umetno slikanje, kakor tudi slikanje grbov, alegorij ter cerkveno slikanje.

Najnižje konkurenčne cene. Točna in solidna postrežba.

Moste-Ljubljana, Zaloška cesta 67.

GRIČAR & MEJAČ - LJUBLJANA
Zaloga oblek za gospode, dame in otroke
SAMO ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 3

Josip Stupica
Jermenar in sedlar
Ljubljana, Slomškova ul. 6.
Velika zaloga različnih vozov in konjskih oprem ter avtomobilov. — Autogarage.

Elektrotvrdka A. VERBAJS Ljubljana
Gospodarska cesta št. 13 (Kolizej)

Prodaja in dobava:
vsakovrstnega instalacijskega materiala za stabi in močni tok, žice, telefonov, svetilnih teles, žikalnihov, žarnic itd. itd.

Sprejema:
vsakovrstne instalacije svotil, telefonov in elektr. luči, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča popravila.

Prijemamo najnižje cene! Točna in solidna postrežba!

Za nakup vsakovrstnih strojev in orodja za poljedelstvo in obrt, z bogato zalogo vsakovrstne kuhinjske opreme in vsega v železniško stroko spadajočega blaga se priporoča tordka

SCHNEIDER & VEROVŠEK
trgovina z železnino
v Ljubljani, Dunajska c. 16

Specialna trgovina za mlinske potrebščine
Čadež & Brdar
Ljubljana Koroševa ul. 35. Ljubljana
Paviljon „X 346“.

Novosti v damskih klobukih
klobučo vino in v vseh modnih barvah.

Najnižje cene! Največja izbira!

modni salon
Stuchly-Maške
Ljubljana, Zidovska ulica 3

KRZNAR IN IZDELovATELJ ČEPIČ
ELIGIJ EBER
LJUBLJANA - KONGRESNI TRG šte. 7

Izdelujem iz krzna:
Damske plašče, mufe, bove in vratnike za dame, gospode itd

Sprejemam vsakovrstne popravila in moderniziranje damskih plaščev l. l. d.

POZORI POZORI
Ob priliki obiska razstave ne zabite ogledati veliko zalogo vsakovrstne železnine kakor okovje, orodje, kuhinjsko posodo itd.

ZALTA & ŽILIČ
trgovina z železnino na drobno in debelo
LJUBLJANA, Dunajska cesta 11

20.000 parov čevljev
prodam po neverjetno nizkih cenah

in sicer moški čevlji od št. 39 - 46

boks črni (zbiti)	prej Din 300.-	sedaj Din 199.-
boks črni (goodyear)	400.-	259.-
boks črni (goodyear) dv. podpl.	450.-	269.-
boks rjavi (goodyear)	450.-	269.-
boks rjavi in črni, nizki, široka in špic. obl. (good.)	400.-	249.-

Ženske čevlje od št. 35 - 42

boks črni (zbiti)	prej Din 300.-	sedaj Din 199.-
boks črni (goodyear)	400.-	259.-
boks črni (goodyear) dv. podpl.	400.-	259.-
boks črni nizki (zbiti)	250.-	169.-
boks črni nizki (goodyear)	300.-	199.-
boks črni nizki (goodyear)	375.-	249.-

fantovski in dekliški čevlji od št. 35 - 39

boks črni (goodyear)	prej Din 300.-	sedaj Din 197.-
boks črni (zbiti)	250.-	189.-

delavski čevlji od št. 40 - 47

prvovrstne bankaže (podkovane)	prej Din 162.50	sedaj Din 149.-
prvovrstne bankaže (nepodkovane)	150.-	139.-

Garantirano prvovrstno blago izdelano po zadnji modli

ENGROSNAKUP IZTA RABATI
Pismena, naročila pri navedbi vrsta čevljev in številke pošiljam po poštne povzetju.

KOSTA VUKASINOVIC
(samoprodaja in zaloga tovarne „Petovis“ d. d.)
Ljubljana, Dunajska cesta
(Palača Ljubljanske kreditne banke)

Automobili, kolesa, motocikli, materijal, pneumatika

En gros **J. GOREC** En detail

Ljubljana **palača Ljubljanske kreditne banke** Ljubljana

Konfekcijska industrija
Drago Schwab
LJUBLJANA, Dvorni trg šte. 3.
pod Narodno kavarno.

Največja izbira vsakovrstnih oblek, raglana, zimskih sukenj, ogrinjal, kožuhov, dežnih plaščev, kožnatih šoferskih sukenj i. t. d.

Lastni izdelki! Najmodernejši kroji!

Specijalna zaloga angleškega in češkega sukna.
Paviljon „J“ 407.